1403

Vu

ԳԱՆՁԱՐԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ

ԲԱԺԱՆԵԱԼ

ՅԵՕԹՆԻՑ ՄԱՍԱՆՑ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՅ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԻ

Ազգասէր եւ Սրբազնագոյն

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

Ամենայն Հայոց

1403

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. Ց. ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ, ՉԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ

— 1862 —

[illegible]

15 [illegible]

ՅՈՐԴՈՐ
ԱՌ ՀՈԳԵՍԷՐՍ

Եթէ կայցէ ինչ մի յառաւել օգտակարաց 'ի շրջանս կենաց առն մահկանացուի, և 'ի կարի իսկ զօրաւոր միջոցաց մխիթարութեան 'ի վիշտս և օրհնութեան Աստուծոյ 'ի հոգևոր ուրախութիւնս, զի՞նչ այն իցէ, եթէ ոչ աղօթք անձանձիր և ջերմութիւն մտաւորական ուղղութեամբ սրտի յաջողեալ։ Զայն զայս և անդ ուրեմն Տէրն ինքնին հրամայէր մեզ յօրհնաբանեալ բանին իւր՝ թէ «Պարտ է յամենայն ժամ կալ յաղօթս և մի՛ ձանձրանալ» յորում և նախաշաւիղ օրինակ ընծայեաց մեզ զանձն աղօթիւքն առ Հայր 'ի պարտիզին Գեթսեմանի և առ շիրմաւն Ղազարու։

Եւ եթէ այս այսպէս, քանի՞օն ապա առաւել յաճախութիւն առ ձեռն աղօթագրոց իցէ պիտանի և օգտաւէտ, որ 'ի փոքու անդ և 'ի դիւրատար պարզութեան իւրում լիցի միանգամայն բաւական և 'ի զօրացումն հոգևոր պաքուցմանց առն բարեպաշտի և հոգեսիրի։

Եւ ահա յայս 'ի հոգեւոր վաստակ ձեռնամուխ մեք եղաք ապաստանեալ 'ի հոգւոյն շնորհս։ Նախ կարգեցաք քաղուածոյս 'ի մարգարէական յօրհնութեանց Դաւթի. ապա զապաշխարութեան շարականսն ումի առ մի եդաք ըստ եօթն աւուրց շաբաթու. ընդ նմին և յաղօթից սրբոյ երանելւոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ։ Եւ 'ի վերջոյ յաւելաք զհանգանակն հաւատոյ. որ է Հաւատամք. և զփառաբանութիւնն. Եւս և Մեղայ ամենասուրբ երրորդութիւնն ։

Վստահ եմք եթէ աղօթասէր և հոգեսէր բարեպաշտ համազգիք մեր լցուսցեն այսու զհոգեւոր իղձս սրտից իւրեանց. ընթեռնլով յամենայն աւուր մտադրութեամբ. Ջերմեռանդ սրտի, հանդերձ մաղթանօք խնդրուածոց բարեաց որ գրեալ են 'ի սմա, և զորս պատրաստ է Տէրն մեր ընձեռել որոց խնդրենն 'ի նմանէ հաւատովք, ըստ այնմ՝ թէ « Խնդրեցէք և տացի ձեզ ». Իսկ մեզ հանցէ Տէր մասն 'ի հոգեւոր մատուցմանց աղօթից նոցա, զի միայն այս է յոյս մեր և քաջալեր 'ի վաստակ փոքրիկ գործոյս։

ԳԱՆՁԱՐԱՆ

ՄԱՐԳԱՐԷԱԿԱՆԱՑՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԵՒ

ԱՂՕԹԻՑ ՀՈԳԵՆՈՒԱԳՆ ԴԱՒԹԻ

Օրհնութիւնք եւ մաղթանք
առ իւրաքանչիւր հոգեսիրաց

Ի ժամանակի զի ել. նա նահատակ ընդդէմ
Գողիաթու, առաջի Սաւուղայ եւ ամենայն
զօրացն իսրայելի :

փոքր էի ես յեղբարս իմ, եւ կրտսեր 'ի տան հօր իմոյ, արածէի ըզ խաշինս հօր իմոյ :

Ձեռք իմ արարին զՍաղմոսարան, եւ մատունք իմ կազմեցին զգործի օրհնութեան :

Իսկ արդ ո՞ պատմեսցէ զայս Տեառն
իմում. ինքնին տէր ամենայնի լուի-
ցէ զամենայն:

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր,
եւ համբարձ զիս 'ի հօտէ խաշանց
հօր իմոյ, եւ օծ զիս յօծութեան իւղոյ
իւրոյ:

Եղբարք իմ մեծամեծք եւ գեղեցիկք,
եւ ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր:

Ելի ես ընդ առաջ այլազգւոյն, եւ
նզովեցի զկուռս նորա:

Հանի զսուսերն 'ի նմանէ, եւ հատի
զգլուխ նորին, եւ բարձի զնախա-
տինս յորդւոցն Իսրայելի:

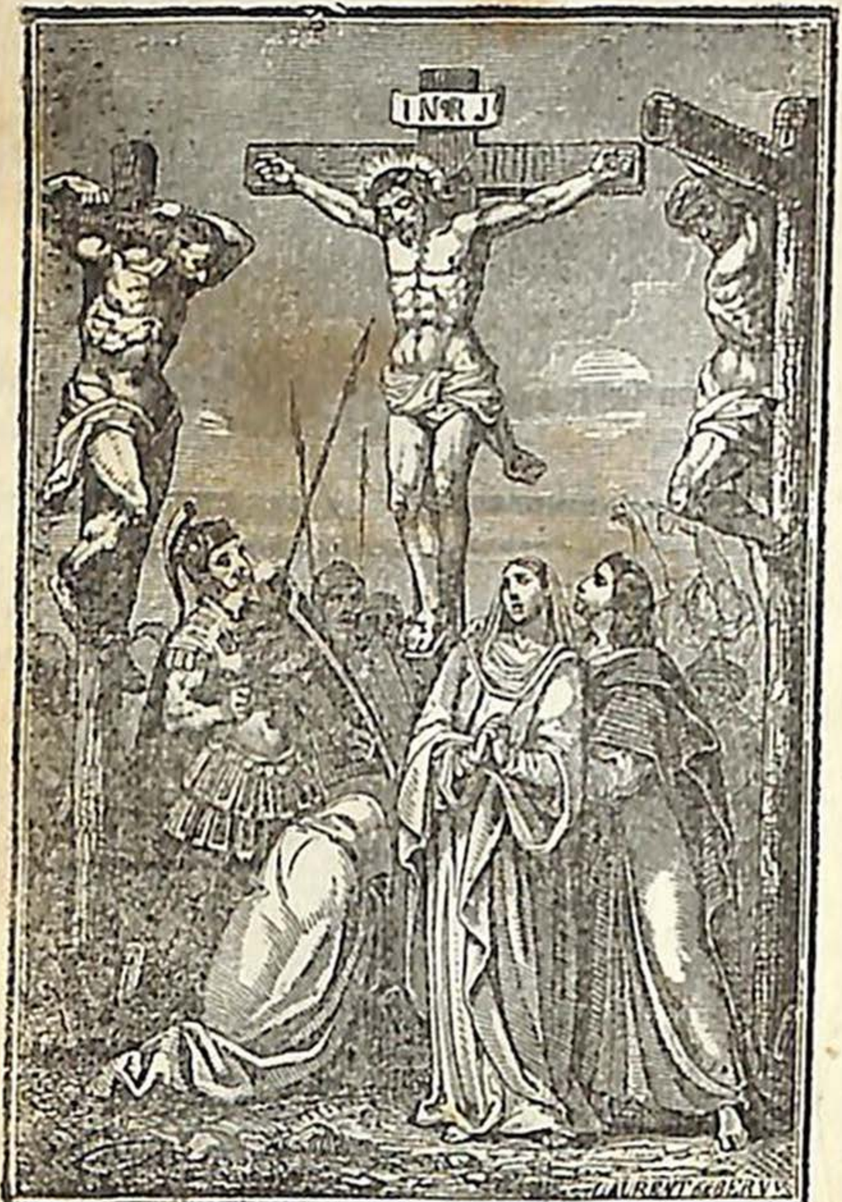
INRJ

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ
Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս․ ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես՝ սուրբ եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքայութիւն քո․ եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր․ որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։

են մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ 'ի չարէ. զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ համագոյ եւ միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւնն' Հայր եւ Որդի եւ Հոգի սուրբ. այժըմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ Գ.

Տէր զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ, եւ բազում յարեան 'ի վերայ իմ: Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չի՛ք փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր:

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես,
փառք իմ եւ բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։
Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի,
եւ լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։
Ես ննջեցի եւ 'ի քուն եղէ . զարթեայ, եւ Տէր ընդունելի իմ է։
Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, ոյք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս։
Արի տէր, եւ փրկեա զիս Աստուած իմ, զի դու հարեր զամենեսեան, ոյք էին ընդ իս թշնամութեամբ 'ի տարապարտուց . եւ զատամունս մեղաւորաց փշրեցեր։
Տեառն է փրկութիւն . 'ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քո։
Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ,
'ի տուէ կարդացի եւ գիշերի առաջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
խոնարհեցո ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ։
Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ,

Եւ կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան․
եւ համարեցայ ես ընդ այնոսիկ, որք
իջանեն 'ի գուբ ՝
Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնա-
կանի, եւ 'ի մեռեալս ազատ ՝
Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն 'ի
գերեզմանս ։
Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի ձե-
ռանէ քումմէ մերժեցան ։
Եդին զիս 'ի գբի ներքնումն՝ 'ի
խաւարի եւ 'ի ստուերս մահու ․
Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո ․ զամենայն զբօսանս քո ածեր
'ի վերայ իմ ՝
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ ․
եւ եդին զիս նշաւակ խրեանց ։
Մատնեցայ եւ ոչ ելանէի ․ աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ ․
Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապազ ՝
եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ ։
Միթէ մեռելոց առնիցես զսքանչե-
լիս քո ․ կամ բժիշկք յարուցեալ՝
խոստովան առնիցին առ քեզ ։
Միթէ պատմեսցէ ոք երբէք 'ի գե-

րեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ
զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան։
Միթէ ծանիցի՞ն 'ի խաւարի ըս-
քանչելիք քո, կամ արդարութիւն
քո յերկրի մոռացելոյ։

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի. ա-
ռաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն
առ քեզ։

Ընդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Տնանկ եւ վաստակաւոր եմ ես 'ի
մանկութենէ իմմէ. 'ի բարձրութենէ
խոնարհեցայ եւ ափշեցայ։

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն
քո. արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս։

Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զօր
ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին։

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ եւ զծանօթս իմ վասն թշուա-
ռութեան իմոյ։

Օրհնեա անձն իմ զՏէր, եւ ամենայն
ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա։

Օրհնեա անձն իմ զՏէր, եւ մի մո-
ռանար զամենայն տուրս նորա։

Ո քաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո:

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ եւ գթութեամբ:

Ո լնու 'ի բարութենէ զցանկութիւն քո. նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո:

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, եւ իրաւունս ամենայն զրկելոց:

Ցոյց տէր զճանապարհս իւր Մովսեսի, եւ որդւոցն Իսրայելի զկամս իւր:

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ եւ բազումողորմ:

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ Տէր, եւ ոչ յաւիտեան պահէ ոխս:

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ Տէր, եւ ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ:

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմըտից , այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր :

Որպէս գթայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւրոց , այնպէս գթասցի Տէր յերկիւղածս իւր :

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր , եւ յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր . որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկի :

Շնչէ 'ի նմա հողմ, եւ ոչ է՛ եւ ոչ եւս երեւի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեառն մնայ յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց , եւ արդարութիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա , յիշեն զպատուիրանս նորա եւ առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր . արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ , ոյք առ-

նէք զբան նորա 'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա։

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք եւ արարողք կամաց նորա։

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն գործք նորա. զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա. օրհնեա անձն իմ զՏէր։

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով։

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, եւ մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. եւ նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից։

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրս զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ

համբարձի առ քեզ զձեռս իմ ։
Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
քեզ ․ վաղվաղակի լուր ինձ տէր, զի
նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ ։
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն ․
նմանեցայց այնոցիկ, որք իջանեն ՚ի
գուբ ։
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես ՚ի քեզ Տէր
յուսացայ ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ գնացից,
զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց Տէր,
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի ։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու
ես Աստուած իմ ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ ։
Վասն անուան քո Տէր կեցուսցես
զիս, արդարութեամբ քով հանցես
՚ի նեղութենէ զանձն իմ ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա ըզ
թշնամիս իմ, եւ կորո զամենայն նեղիչս
անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ ։

փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ Ե.

Բանից իմոց ունկնդիր Տէր, եւ 'ի
միտ առ զաղաղակ իմ:
Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, Թագաւոր իմ եւ Աստուած իմ:
Ես զքեզ աղաչեմ Տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց՝ յանդիման լինել առ քեզ:
Ոչ թէ դու՝ Աստուած, կամիս զանօրէնութիւն, եւ ոչ բնակեն առ քեզ չարք. եւ անօրէնք մի՛ բնակեսցեն առաջի աչաց քոց:
Ատեցեր զայնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան որք խօսին սուտ:
Զայր արիւնահեղ եւ զնենգաւոր պիղծ առնես դու Տէր. այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում՝ մտից

'ի տուն քո, եւ երկիրպագից 'ի տա-
ճար սուրբ քո երկիւղիւ քո ։

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարու-
թեան քում. վասն թշնամեաց իմոց
ուղիղ արա առաջի իմ զճանապար-
հս քո ։

Զի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմար-
տութիւն, եւ սիրտք նոցա նան-
րեալք են ։

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդ
նոցա, եւ լեզուօք իւրեանց նենգա-
ւորք եղեն ։

Դատեա զնոսա Աստուած, զի անկ-
ցին 'ի խորհրդոց սրտից իւրեանց.
ըստ բազում ամբարշտութեան նո-
ցա՝ մերժեա զնոսա, զի դառնացու-
ցին զքեզ ։

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յու-
սացեալ են 'ի քեզ. յաւիտեան ցըն-
ծասցեն, եւ բնակեսցես դու 'ի նոսա.
Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան
քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն.
Տէր որպէս զինու հաճութեամբ քո
պսակեցեր զնոսա ։

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմանիր զիս, եւ մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Ողորմեա ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, եւ դու տէր մինչեւ յերբ։

Դարձ Տէր եւ փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս Տէր՝ ըստ ողորմութեան քում։

Զի ոչ ոք է՝ որ 'ի մահու յիշէ զքեզ. կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, եւ արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ, եւ մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան որք գործէք զանօրէնութիւն։
Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ Տէր աղօթից իմոց, եւ Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։
Ամաչեսցեն եւ խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի, եւ խռովեսցին։

ՍԱՂՄՈՍ Է.

Տէր Աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ, փրկեա զիս, եւ յամենայն հալածչաց իմոց ապրեցո զիս։
Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս առիւծ զանձն իմ. ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ, եւ ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ։
Տէր Աստուած իմ թէ արարի զայս, եւ թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի ձեռս իմ։
Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ՝ որք հատուցին ինձ չար, անկայց եւ ես

'ի թշնամեաց իմոց ընդունայն:
Հալածեսցէ ապա թշնամին զանձն իմ. հասցէ եւ կոխեսցէ յերկիր ըզ կեանս իմ, եւ զփառս իմ 'ի հող բը-նակեցուսցէ.
Արի Տէր բարկութեամբ քով, եւ բարձր լեր 'ի սպառել թշնամեաց ի-մոց:
Զարթիր տէր Աստուած իմ 'ի հրա-մանս քո՝ զոր պատուիրեցեր, եւ ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեւ:
Վասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ Տէր, եւ Տէր դատէ զժողովուրդս իւր:
Դատ արա ինձ Տէր՝ ըստ արդարու-թեան իմում, եւ ըստ անմեղութեան իմում՝ որ յիս:
Կատարեսցին չարիք 'ի վերայ մեղա-ւորաց; եւ յաջողեսցես դու արդա-րոյ:

ՍԱՂՄՈՍ Ը.

Տէր Տէր մեր՝ որ սքանչելի է անուն քո 'ի վերայ ամենայն երկրի։

Համբարձաւ մեծվայելչութիւն քո 'ի վերոյ քան զերկինս. 'ի բերանոց մանկանց տղայոց եւ ստնդեայց հաստատեցեր զօրհնութիւն։

Վասն թշնամեաց քոց Տէր. զի եղծցի թշնամին եւ հակառակորդն։

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց, զլուսին եւ զաստեղս՝ զորս դու հաստատեցեր։

Ո՞վ է մարդ՝ որ յիշես դու զնա, կամ որդի մարդոյ՝ թէ այց ինչ արասցես դու նմա։

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան զհրեշտակս քո. փառօք եւ պատւօք պսակեցեր զնա, եւ կացուցեր զնա 'ի վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոց։

Զամենայն ինչ հնազանդ արարեր 'ի ներքոյ ոտից նորա, զխաշն եւ զար-

ջառ՝ եւ զամենայն ինչ:
Եւս եւ զերէվայրի, զթռչունս երկ-
նից, եւ զձկունս ծովու՝ որք շրջին
ընդ շաւիղս ծովու:
Տէր Տէր մեր՝ զի սքանչելի է անուն
քո 'ի վերայ ամենայն երկրի:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ.

Մինչեւ յերբ Տէր մոռանաս զիս իս-
պառ. մինչեւ յերբ դարձուցանես զե-
րեսս քո յինէն.
Մինչեւ յերբ դնեմ զխորհուրդս յան-
ձըն իմ, եւ ցաւք սրտի իմոյ զա-
ւուրս:
Մինչեւ ցերբ բարձրանայ թշնամին
'ի վերայ իմ. նայեա եւ լուր ինձ Տէր
Աստուած իմ:
Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի
երբէք ննջեցից 'ի մահ.
Մի ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի
նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն
թէ ես սասանեցայց:
Ես յողորմութիւնս քո Տէր յուսա-

ցայ, ցնծասցէ սիրտ իմ 'ի փրկութեան քում. օրհնեցից զՏէր՝ զբարերարն իմ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ.

Լուր Տէր արդարութեան, եւ նայեա 'ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր աղօթից իմոց, զի ոչ շրթամբք նենգաւորօք։

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, եւ աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն։

փորձեցեր զսիրտ իմ, եւ քննեցեր 'ի գիշերի. փորձեցեր զիս, եւ ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն։

Մի խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան. վասն բանից շրթանց քոց՝ ես պահեցից զճանապարհս խիստս։

Հաստատեա զշաւիղս իմ 'ի ճանապարհի քում, զի մի գայթագղեսցին գնացք իմ։

Ես առ քեզ Տէր կարդացի, լուար ինձ Աստուած, խոնարհեցո առ իս

զունկն քո եւ լուր բանից իմոց ։

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո․ ո՛ փրկես զայնոսիկ որք յու-սացեալ են 'ի քեզ, յայնցանէ որք հակառակ կան աջոյ քո ։

Պահեա զիս որպէս բիբ ական․ ընդ հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամբարշտաց, որք տա-ռապեցուցին զիս ։

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, եւ 'ի ճարպս խրեանց արգելին, եւ բե-րանք նոցա խօսեցան զամբարտաւա-նութիւն ։

Մերժեցին զիս, եւ այժմ դարձեալ պատեցան զինեւ․ ուշ եդին խոնար-հեցուցանել զիս յերկիր ։

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ՝ զի պատրաստի յորս, եւ որպէս կորիւն առիւծու՝ զի նստի դարանեալ ։

Արի Տէր՝ ժամանեա նոցա, եւ խա-փանեա զնոսա․ փրկեա զանձն իմ յամբարշտաց 'ի սրոյ, եւ 'ի ձեռաց թշնամւոյն ։

Տէր կորո զնոսա յերկրէ, բաժանեա

եւ խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւր-
եանց ․
Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա ․ յագեցան կերակրովք , եւ թողլին զմնացուածս տղայոց իւր-
եանց ։
Ես արդարութեամբ երեւեցայց երեսաց քոց ․ եւ յագեցայց յերեւել փառաց քոց ․

ՍԱՂՄՈՍ Թ. ԺԱ. ԺԵ. ԺԷ.

Գոհացայց զքէն Տէր՝ բոլորով սրտիւ իմով ․ պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո ։
Ուրախ եղէց եւ ցնծացայց 'ի քեզ ․ սաղմոս ասացից անուան տեառնդ բարձրելոյ ․
Ի դառնալ յետս թշնամեաց իմոց , տկարասցին եւ կորիցեն յերեսաց քոց։
Յուսասցին 'ի քեզ ամենեքեան՝ ոյք գիտեն զանուն քո ․ զի ոչ թողցես զայնոսիկ , ոյք խնդրեն զքեզ Տէր ։

Արի՛ տէր Աստուած իմ. բարձր եղիցի ձեռն քո, եւ մի՛ մոռանար ըզ
տնանկս :

Ապրեցո զիս տէր՝ զի նուազեաց սուրբ. նուազեցան ճշմարտութիւնք
յորդւոց 'ի մարդկանէ :

Պահեա զիս Աստուած իմ, զի ես 'ի քեզ յուսացայ. ասացի տեառն, Տէր իմ ես դու՝ եւ բարիք իմ յինձ 'ի
քէն են :

Սիրեցից զքեզ Տէր զօրութիւն իմ, Տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ, եւ
փրկիչ իմ :

Աստուած օգնական իմ, եւ ես յուսամ 'ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է. Ընդ սրբոյն սուրբ եղիցիս, ընդ առն ամբծի՝ ամբիծ եղիցիս, ընդ ընտրեալն ընտրեալ եղիցիս, եւ զթիւր-
ալն կործանեսցես :

Դու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես, եւ զաչս ամբարտաւանից
դու խոնարհեցուցանես :

Դու լուսաւոր առնես զճրագ իմ. Տէր

Աստուած իմ լոյս արա ինձ 'ի խաւարի ։

Քեւ փրկեցայց 'ի փորձութենէ․ Աստուծով իմով անցից ընդ պարիսպ ։

Աստուած իմ անբիծ են ճանապարհք քո, եւ բանք տեառն ընտրեալ են, եւ ապաւէն ամենեցուն․ որք յուսան 'ի նա ։

Վասն զի ո՞վ է Աստուած բաց 'ի տեառնէ, կամ ո՞վ է Աստուած բաց յԱստուծոյ մերմէ ։

Աստուած, որ զգեցուցեր ինձ զօրութիւն, եւ եդեր յանբծութեան զճանապարհս իմ ։

Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջերուի, եւ 'ի վերայ բարձանց կացուցեր զիս ։

Ուսուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ, եւ արարեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն հաստ, եւ ետուր ինձ զպաշտպանութիւն փրկութեան քո ։

Աջ քո ընկալաւ զիս՝ եւ խրատ քո կանգնեաց զիս իսպառ, եւ խրատ քո ուսուսցէ զիս ։

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորէ
իմմէ, եւ ոչ տկարացան շաւիղք իմ․
Հալածեցից զթշնամիս իմ՝ եւ հասից
նոցա, եւ ոչ դարձայց 'ի նոցանէ՝
մինչեւ սպառեցից զնոսա։

Նեղեցից զնոսա եւ այլ մի՛ կարասցեն կեալ․ եւ անկցին 'ի ներքոյ
ոտից իմոց․

Զգեցուցեր ինձ զզօրութիւն 'ի պատերազմի․ եւ զյարուցեալսն 'ի վերայ
իմ՝ ներքոյ իմ արարեր։

Զթշնամիս իմ հալածականս արարեր,
եւ զատեալս իմ սատակեցեր։

Կենդանի է Տէր՝ եւ օրհնեալ է Աստուած, եւ բարձր եղիցի Աստուած
փրկութեան իմոյ։

Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ,
եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս
ընդ ինեւ։

Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց, յայնցանէ որք յարուցեալ
են 'ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս,
եւ յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս։
Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ

'ի հեթանոսս, եւ անուան քում
սաղմոս ասասցից:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ո՞ նմանի քեզ յԱստուածս Տէր,
կամ ով նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալդ 'ի սուրբս:
Քրիստոս է իմ Աստուած, եւ փառաւոր առնեմ զնա. Աստուած հօր
իմոյ՝ եւ բարձր արարից զնա:
Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո եւ կուսի, եւ
վասն խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցո
զմեզ:

ՔԱՐՈԶ

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր
աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:
Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստու-

ծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր:
Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ 'ի վերայ մեղաց մերոց, ըզ:
Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանըս մեր զկամայ եւ զակամայ, զՏէր:
Վասն զի մի՛ ընդ խոտանան դատնիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղա:
Վասն հոգւոյն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով 'ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղա:
Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա:
Զանձինս մեր եւ զմիմեանս տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:
Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

Տէր տուընջեան՝ եւ գոյացուցիչ գիշերոյ՝ որ արարեր զտիւ 'ի զբօսանս բարեգործութեան 'ի փրկութիւն անձանց մերոց, եւ զգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ տկարացեալ բնութեան մերոյ: իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն՝ ահաւոր եւ փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Ընկալ եւ այժըմ զաղաչանս մեր, եւ յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով եւ առաքինասէր վարուք 'ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ, եւ նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Զքեզ՝ որ յամենայնի գթած եւ մարդասէր տէրդ ես. աղաչեմք հանա-

պաղ, զի զօրացուսցես զմեզ որ ըստ օրէ կալ 'ի կարգի կրօնաւորութեան մերում ։ Թեթեւացո Տէր՝ զքաղցր լուծ քո՝ զոր եդեր 'ի վերայ մեր · զի կարասցուք կալ 'ի պատուիրանի քում, եւ զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի ։ Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել, եւ քեզ գոհութիւն եւ փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ · այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից · ամէն ։

Սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ եւ երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ · այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս.
ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Հայր բազումողորմ խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին . թող ինձ զմեղս իմ, եւ ողորմեա : Տէր որ գթացար 'ի կինն քանանացի . գթա եւ յիս 'ի մեղաւորս, եւ ողորմեա : Տէր որ դարձուցեր զմաքսաւորն 'ի գիտութիւն ճշմարտութեան, դարձո եւ զիս զմոլորեալս, եւ ողորմեա : Աստուած բազումողորմ, խնայեա յարարածս քո հայր ամենակալ, եւ ողորմեա : Արեգակն արդարութեան, ծագեա 'ի հոգիս մեր զլոյս ճշմարտութեան, եւ ողորմեա : Տուր մեզ Տէր զխաղաղութիւն, եւ փրկեա 'ի նեղչաց մերոց հոգւոց ճշմարտութեան, եւ ողորմեա :

Ի նեղութեան իմում օգնեա ինձ Տէր, որպէս երբեմն Յովնանու, եւ ողորմեա : Ի յանցանաց իմոց մաքրեա զիս Տէր, որպէս երբեմն ըզ մաքսաւորն, եւ ողորմեա : Ի նեն-

դաւոր շրթանց փրկեա զիս Տէր, եւ յարենէ ապրեցո, եւ ողորմեա։ Զգլխման իմոյ զարտասուս արկանեմ առաջի քո Քրիստոս, թող ինձ ըզ մեղս իմ որպէս երբեմն զպոռնկին, որ միայնդ ես բազմագութ։ Անկանիմ առաջի քո Քրիստոս, որ հովիւդ ես բանաւոր հօտի, խնդրեա եւ զիս զմոլորեալս, որ միայնդ ես բազմագութ։ Զմեղս իմ ցուցից քեզ Քրիստոս, որ բժիշկդ ես հոգւոց եւ Տէր կենաց, բժշկեա եւ զիմ զհիւանդութիւնս, որ միայնդ ես բազմագութ։ Վտանգիմ 'ի բազմութենէ մեղաց իմոց. Աստուած խաղաղութեան օգնեա ինձ։ Ալէկոծիմ հողմով անօրէնութեան իմոյ. Թագաւոր խաղաղութեան օգնեա ինձ։ Ի խորս մեղաց ծովու տարաբերեալ ծփիմ. Նաւապետ բարի փրկեա զիս։

Ողորմեա ինձ Աստուած։ Ի լսել ըզ ձայն փողոյն յահագին աւուրն, յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ 'ի դատաստան. ողորմեա

ինձ Աստուած ։ Ի նախկ քո յառե-
նի դատաւոր անեղ, յորժամ առ-
նես հրափորձութեամբ զքննութիւն
որդւոց մարդկան, ողորմեա ինձ
Աստուած ։

Որ առ 'ի քէն երկրորդ ադամ վասն
առաջնոյն յանցանաց, բնութեամբ
մերով պահելով, զմահաբեր պտղոյն
լուծեալ զպատրանս. առ նա միշտ
բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ ։ Արդ
աղաչեա մայր Աստուծոյ զծնեալն
'ի քէն վասն մեր, զի ընդ նմին
պահելով սուրբ յարութեամբ նորա
նորոգեսցուք. առ նա միշտ ։

Ցհաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ
Երրորդութեանդ. եւ զապաւինեալս
'ի խորան փառաց քոյ, պահեա ան-
խռով 'ի խաղաղութեան ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ

Ի ԴԻՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ.

Աստուած Աստուած իմ՝ նայեաց առ
իս. ընդէ՞ր թողեր զիս. հեռի եղէ
'ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից
յանցանաց իմոց։
Աստուած իմ, 'ի տուէ կարդացի առ
քեզ, եւ ինձ ոչ լուար. 'ի գիշերի,
եւ ինձ ոչ անսացեր։
Դու 'ի սուրբս բնակեալ ես. եւ
գովեալդ Իսրայէլի։
Ի քեզ յուսացան հարքն մեր. յու-

սացան 'ի քեզ, եւ փրկեցեր զնոսա։
Առ քեզ աղաղակեցին, եւ կեցին.
'ի քեզ յուսացան, եւ ոչ ամաչեցին։
Այլ ես որդն եմ, եւ ոչ եմ մարդ.
նախատինք մարդկան, եւ արհամար-
հանք ժողովրդոց։
Ամենեքեան որք տեսանէին զիս,
արհամարհէին զինեւ. խօսէին շըր-
թամբք, եւ շարժէին զգլուխս իւր-
եանց։
Յուսացաւ 'ի Տէր, եւ փրկեսցէ զնա,
կեցուսցէ զնա, զի կամի զնա։
Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ.
յոյս իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ։
Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ. յորո-
վայնէ մօր իմոյ դու ես Աստուած
իմ։
Մի 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նե-
ղութիւնք մերձեալ են. եւ ոչ ոք
է՝ որ օգնէ ինձ.
Շուրջ եղեն զինեւ զուարակք բա-
զումք, եւ ցուլք գէրք պաշարե-
ցին զիս։
Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւր-

եանց, որպէս առիւծ՝ զի մռնչէ եւ
յափշտակէ :
Ես որպէս ջուր հեղայ, եւ ցրուե-
ցան ամենայն ոսկերք իմ. եւ եղեւ
սիրտ իմ որպէս մոմ հալեալ 'ի մէջ
որովայնի իմոյ :
Ցամաքեաց որպէս խեցի զօրութիւն
իմ. լեզու իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ.
եւ 'ի հող մահու իջուցին զիս.
Շուրջ եղեն զինեւ շունք բազումք.
եւ ժողովք չարաց պաշարեցին զիս:
Ծակեցին զձեռս իմ եւ զոտս իմ, եւ
թուեցին զամենայն ոսկերս իմ. նո-
քա հայեցան եւ տեսին զիս:
Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ
իւրեանց, եւ 'ի վերայ պատմուճանի
իմոյ վիճակս արկանէին:
Դու Տէր՝ մի հեռի առներ զօգնու-
թիւն քո յինէն. եւ Տէր յօգնել
ինձ նայեաց:
Փրկեա 'ի սրոյ զանձն իմ, եւ 'ի ձե-
ռաց շանց զմիամօրութիւն իմ:
Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առիւծու,
յեղջերէ միեղջերուի զխոնարհու-

թիւն իմ :

Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց . եւ 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր՝ եւ ամենայն զաւակն Յակոբեան փառաւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ 'ի Տեառնէ ամենայն զաւակն Իսրայէլի , զի ոչ արհամարհեաց եւ ոչ անարգեաց Տէր զաղօթս աղքատի , եւ ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն . այլ 'ի կարդալ իմում առ նա՝ լուաւ ինձ :

Ի քէն է գովութիւն իմ Տէր , յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Զուխտս իմ կատարեցից առաջի ամենայն երկիւղածաց նորա :

Կերիցեն տնանկք եւ յագեսցին . օրհնեսցեն զՏէր՝ որք խնդրեն զնա : Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւիտենից . յիշեսցեն , եւ դարձցին առ Տէր ամենայն ծագք երկրի :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն տոհմք ազանց . զի Տեառն է արքայութիւն ,

եւ նա տիրէ 'ի վերայ ամենայն հե-
թանոսաց ։

Կերին եւ երկիրպագին նմա ամե-
նայն պարարտք երկրի՝ առաջի նո-
րա անկցին ամենեքեան՝ որք իջա-
նեն 'ի հող ։

Անձն իմ նովաւ կեայ . եւ զաւակ
իմ ծառայեսցէ նմա ։

Պատմեսցի Տեառն ազգ՝ որ գալո-
ցըն է . պատմեսցեն զարդարութիւն
նորա ժողովրդեան , որ ծնանելոցն
է՝ զոր արար Տէր ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԴ.

Առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ.
Աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ , մի
ամաչեցից . եւ մի ծիծաղեսցին զի-
նեւ թշնամիք իմ ։

Ամենեքեան որք համբերեն քեզ ,
մի ամաչեսցեն . այլ ամաչեսցեն անօ-
րէնք յունայնութեան իւրեանց ։

Զճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ , եւ

զշաւիղս քո ուսո ինձ :

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճշմարտութեան քում եւ ուսո զիս . զի դու ես Աստուած փրկիչ իմ . եւ ես քեզ համբերի զօրհանապազ :

Յիշեա տէր զգթութիւնս քո եւ զողորմութիւնս քո , որք են յաւիտենից :

Զմեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան իմոյ մի յիշեր . այլ յիշեա զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քոյ . զի քաղցր եւ ուղիղ ես :

Վասն այսորիկ օրէնսդէտ առնես զմեղաւորս 'ի ճանապարհի . առաջնորդես հեզոց 'ի դատաստանի . եւ ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո :

Ամենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութեամբ եւ ճշմարտութեամբ են այնոցիկ , ոյք խնդրեն զուխտ եւ զվկայութիւն նորա :

Վասն անուան քո Տէր քաւեա ըզմեղս իմ, զի բազում եղեն . ո՜վ է մարդ որ երկնչի 'ի Տեառնէ . օրէ-

Որպէս առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝
յոր եւ հաճեցաւ ։

Անձն նորա 'ի բարութեան հանգիցէ ·
եւ զաւակ նորա ժառանգեսցէ զեր-
կիր ։

Զօրութիւն է Տէր երկիւղածաց իւ-
րոց · եւ զկտակարանս իւր ուսուցա-
նէ նոցա ։

Աչք իմ յամենայն ժամ առ Տէր են·
եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ·

Նայեա առիս եւ ողորմեա ինձ , զի
միամօր եւ աղքատ եմ ես ։

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում ե-
ղեն յոյժ · եւ 'ի վշտաց իմոց հան
զիս ։

Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվաս-
տակ իմ , եւ թող ինձ զամենայն
զմեղս իմ ,

Տես զթշնամիս իմ , զի բազում ե-
ղեն , ատելութեամբ՝ որք 'ի նանիր
ատեցին զիս ։

Պահեա զանձն իմ եւ փրկեա զիս ·
եւ մի յամօթ եղէց , զի յուսացայ
'ի քեզ ։

Ամբիծք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ. եւ ես քեզ համբերի. փրկեա Աստուած զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ.

Դատ արա ինձ Տէր՝ զի ես յամբծութեան իմում գնացի, ՚ի Տէր յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ։
Փորձեա զիս Տէր եւ քննեա զիս, փորձեա զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ։
Ողորմութիւն քո Տէր առաջի աչաց իմոց. եւ հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում։
Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, եւ ընդ անօրէնս ես ոչ մտից։
Ատեցի ես զժողովս չարաց, եւ ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց։
Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով Տէր։
Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո եւ

Նըշդէտ առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝
    յոր եւ հաճեցաւ ։
Անձն նորա 'ի բարութեան հանգիցէ .
եւ զաւակ նորա ժառանգեսցէ զեր-
    կիր ։
Զօրութիւն է Տէր երկիւղածաց ի-
րոց . եւ զկտակարանս իւր ուսուցա-
    նէ նոցա ։
Աչք իմ յամենայն ժամ առ Տէր են.
եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ.
Նայեա առ իս եւ ողորմեա ինձ, զի
    միամօր եւ աղքատ եմ ես ։
Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում ե-
ղեն յոյժ . եւ 'ի վշտաց իմոց հան
    զիս ։
Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվաս-
տակ իմ, եւ թող ինձ զամենայն
    զմեղս իմ,
Տես զթշնամիսն իմ, զի բազում ե-
ղեն, ատելութեամբ՝ որք 'ի նանիր
    ատեցին զիս ։
Պահեա զանձն իմ եւ փրկեա զիս.
եւ մի յամօթ եղէց, զի յուսացայ
    'ի քեզ ։

Ամբիծք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ. եւ ես քեզ համբերի. փրկեա Աստուած զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ.

Դատ արա ինձ Տէր՝ զի ես յամբծութեան իմում գնացի, ՚ի Տէր յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ:

Փորձեա զիս Տէր եւ քննեա զիս, փորձեա զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո Տէր առաջի աչաց իմոց. եւ հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում.

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, եւ ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց, եւ ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով Տէր:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո եւ

պատմել զամենայն սքանչելիս քո,
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց,
Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնա-
հեղս զկեանս իմ:
Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան
են. և աջ նոցա լի է կաշառօք:
Ես յամբծութեան իմում գնացի.
փրկեա զիս Տէր և ողորմեա ինձ:
Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յեկե-
ղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ,

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ.

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ ես յումմէ՞
երկեայց. Տէր ապաւէն կենաց իմոց՝
ես յումմէ՞ զողացայց,
Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել ըզ
մարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնա-
միք իմ, նոքա տկարացան և ան-
կան:
Թէ պատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պա-

տերազմ , ոչ երկիցէ սիրտ իմ . եւ թէ
յարիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ ,
անկայն եւ այսուհիկ 'ի քեզ Տէր յու-
սացայ :

Զմի խնդրեցի 'ի Տեառնէ , եւ ըզ
նոյն աղաչեմ . բնակել ինձ 'ի տան
Տեառն զամենայն աւուրս կենաց ի-
մոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն ,
եւ հրաման տալ 'ի տաճարի նորա :

Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում
յաւուր չարի . ընդ յարկաւ արար
զիս 'ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . եւ այ-
ժըմ բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վերայ
թշնամեաց իմոց :

Շուրջ եղէց՝ եւ մատուցից 'ի խո-
րանի նորա պատարագ օրհնութեան .
օրհնեցից եւ սաղմոս ասացից Տեա-
ռըն :

Լուր Տէր ձայնի իմում , զի կար-
դացի առ քեզ . ողորմեա ինձ եւ
լուր ինձ , զի քեզ ասաց սիրտ իմ .
եւ խնդրեցին երեսք իմ , զերեսս

քո Տէր խնդրեցին :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն,
եւ մի խոտորիր բարկութեամբ 'ի
ծառայէ քումմէ :

Օգնական իմ լեր Տէր, մի անարգեր
զիս, եւ մի թողուր զիս Աստուած
փրկիչ իմ:

Հայր իմ եւ մայր իմ թողին զիս . եւ
Տէր իմ ընկալաւ զիս ։

Օրէնսդէտ արա զիս Տէր 'ի ճանա-
պարհի քում, եւ առաջնորդեա ինձ
'ի շաւիղս քո ուղիղս ։

Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ
զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Ցարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց,
եւ ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւր-
եանց :

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն
Տեառն յերկրին կենդանեաց . համ-
բեր Տեառն եւ քաջալերեաց . զօրաս-
ցի սիրտ քո եւ համբեր Տեառն ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ.

Առ քեզ Տէր կարդացի Աստուած իմ, մի լռեր յինէն, մի երբէք լռեսցես յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ:

Լուր Տէր ձայնի խնդրուածոց իմոց յաղաչել իմ առ քեզ, 'ի համբառնալ ձեռաց իմոց 'ի տաճար սուրբ քո:

Մի համարիր ընդ ամբարշտս զանձըն իմ. եւ մի ընդ այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն, կորուսաներ զիս:

Որք խօսէին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս իւրեանց. եւ չարութիւն է 'ի սիրտս նոցա:

Տուր նոցա Տէր ըստ գործոց նոցա. եւ ըստ անօրէնութեան գնացիցնոցա հատո նոցա:

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին:

Ոչ իմացան նոքա զգործս Տեառն, եւ ոչ 'ի գործս ձեռաց նորա հայե-

ցան . կործանեսցես զնոսա , եւ այլ մի՛ շինեսցես :

Օրհնեալ է Տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօթից իմոց . Տէր օգնական իմ եւ պաշտպան իմ :

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ . օգնեցաւ եւ զուարճացաւ մարմին իմ . եւ ես կամօք իմովք խոստովան եղէց նմա ,

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ , ապաւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ . փրկեա զժողովուրդս քո , եւ օրհնեա զժառանգութիւնս քո . հովուեա եւ բարձրացո զնոսա մինչեւ յաւիտեան :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ.

Բարձր առնեմ զքեզ Տէր , զի ընկալար զիս , եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս ,

Տէր Աստուած իմ՝ կարդացի առ քեզ , եւ բժշկեցեր զիս , Տէր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն իմ . եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ , որք իջանեն ՚ի գուբ :

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք
նորա . եւ խոստովան եղերուք յիշա-
տակի սրբութեան նորա ։

Սրտմտութիւն է 'ի բարկութեան
նորա . եւ կեանք են 'ի կամաց նո-
րա ։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . ա-
ռաւօտու եղիցի ուրախութիւն ։

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութեան
իմում , թէ ոչ սասանեցայց յաւի-
տեան ։

Տէր 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ
զօրութիւն . դարձուցեր զերեսս քո
յինէն , եւ ես եղէ խռովեալ ։

Առ քեզ Տէր կարդացի , եւ առ Աստ-
ուած իմ աղաղակեցի . զինչ օգուտ
է քեզ յարենէ իմմէ , թէ իջանեմ
ես յապականութիւն ։

Միթէ հող խոստովան առնիցէ առ
քեզ . կամ պատմեսցէ՞ զճշմարտու-
թիւնս քո ։

Լուաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ , եւ
Տէր եղեւ ինձ օգնական ։

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն .

եղերծ յինէն զքուրձ, եւ ինձ զգեցոյց ուրախութիւն ։

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ. եւ այլ մի եւս զղջացայց. Տէր Աստուած իմ յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ ։

ՍԱՂՄՈՍ Լ.

Ի քեզ Տէր յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեան քում փրկեա եւ ապրեցո զիս ։

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո. վաղվաղակի կեցուցանել զիս ,

Լեր իմ Աստուած պաշտպան եւ տուն ապաւինի ապրեցուցանել զիս. զի հզօրիչ իմ եւ ապաւէն իմ դու ես ։

Վասն անուան քո Տէր առաջնորդեցեր ինձ, եւ սնուցեր զիս. եւ հանցես զիս յորոգայթէ յայսմանէ, որ թաքուցաւ ինձ ։

Դու ես պաշտպան իմ տէր, եւ 'ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ ։

Փրկեցեր զիս Տէր Աստուած ճշմար-
տութեամբ քով. ատեցեր զայնոսիկ՝
որք պահեն զերկիւղ 'ի սնոտիս:
Ես 'ի Տէր յուսացայ, ցնծացայց եւ
ուրախ եղէց 'ի փրկութեան քում:
Զի հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ,
եւ փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ.
եւ ոչ մատնեցեր զիս 'ի ձեռս նեղ-
չաց իմոց. եւ կացուցեր յանդորրու
զոտս իմ:
Ողորմեա ինձ Տէր, զի նեղեալ եմ
ես. խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ
ակն իմ, անձն իմ եւ փոր իմ:
Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ,
եւ ամք իմ յոգւոց ելանելոյ:
Աղքատացաւ 'ի տկարութենէ զօրու-
թիւն իմ. եւ ոսկերք իմ խռովեցան:
Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես
նախատ դրացեաց իմոց, յոյժ ահ
եւ երկիւղ ծանօթից իմոց:
Ամենեքեան որք տեսանէին զիս՝,
արտաքս փախչէին յինէն:
Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ
'ի սրտէ. եւ եղէ ես որպէս զանօթ
կորուսեալ:

Զի լուայ ես զբամբասանս բազմաց՝
որք շուրջ էին զինեւ. 'ի ժողովել
նոցա 'ի միասին, առնուլ զանձն իմ
խորհեցան. այլ ես 'ի քեզ Տէր յու-
սացայ։

Ասացի դու ես Աստուած իմ, եւ 'ի
ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ.
Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց ի-
մոց, եւ 'ի հալածչաց իմոց։

Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո.
ապրեցո զիս Տէր ըստ ողորմութեան
քում. Տէր՝ մի՛ յամօթ եղէց, զի
կարդացի առ քեզ։

Ամաչեսցեն ամբարիշտք, եւ իջցեն
'ի դժոխս. եւ համր եղիցին շըր-
թունք նենգաւորք, որք խօսէին
զարդարոյ զանիրաւութիւն յամբար-
տաւանիլ եւ յանգոսնել իւրեանց.

Որպէս զի բազում է ողորմութիւն
քաղցրութեան քոյ Տէր, զոր պա-
հեցեր երկիւղածաց քոց.

Արարեր դու այնոցիկ՝ որք յուսաց-
եալ են 'ի քեզ, առաջի որդւոց
մարդկան.

Ամրացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ երե-
սաց քոց 'ի խռովութենէ մարդկան։
Ծածկեսցես զնոսա 'ի խորանի քում,
'ի հակառակութենէ լեզուաց։
Օրհնեալ է Տէր, զի սքանչելիս ա-
րար, զողորմութիւն իւր 'ի քաղաք
ամուր։
Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ
ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց։
Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօ-
թից իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ։
Սիրեցէք զՏէր ամենայն սուրբք
նորա, զի ստուգութիւն խնդրէ Տէր·
եւ հատուցանէ այնոցիկ, որք առա-
ւել առնեն զամբարտաւանութիւն։
Քաջալերեացարուք, եւ զօրասցին
սիրտք ձեր, ամենեքեան՝ որք յու-
սացեալ էք 'ի Տէր։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ. ԼԲ.

Երանի, ում թողութիւն եղեւ մե-
ղաց· եւ ծածկեցան ամենայն յան-
ցանք նորա։

Երանի առն՝ որում ոչ համարի
Տէր զմեղս նորա, եւ ոչ գոյ նենգու-
թիւն 'ի բերան նորա ։
Լռեցի ես՝ եւ մաշեցան ամենայն
ոսկերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ
Տէր զօրհանապազ 'ի տուէ եւ 'ի
գիշերի ․
Ծանրացաւ ձեռն քո 'ի վերայ իմ ․
դարձայ 'ի թշուառութիւն, զի հա-
րան յիս փուշք ։
Զմեղս իմ ցուցից քեզ, եւ զանօ-
րէնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից 'ի քէն ։
Ասացի՝ թէ պատմեցից ինձէն զմեղս
իմ ․ եւ դու թողցես զամենայն ամ-
բարշտութիւնս մեղաց իմոց ։
Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ
քեզ ամենայն սուրբք 'ի ժամ ընդու-
նելի ։
Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց բազ-
մաց, որք առ նոսա ինչ ոչ մերձես-
ցին ։
Դու ես ապաւէն իմ 'ի նեղութենէ
յայամանէ, որ շուրջ եղեն զինեւ ։
ցնծութիւն իմ, փրկեա զիս յայն-

ցանէ՝ որք պաշարեցին զիս ։
Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր 'ի վերայ մեր . որպէս յուսացաք 'ի քեզ ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԴ. ԼԵ.

Դատեա Տէր զայնոսիկ՝ որք դատին զիս . մարտիր ընդ այնոսիկ , որք մարտնչին ընդ իս ։
Առ զզէն եւ զասպար քո . եւ արի յօգնել ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց , արգել զնոսա . եւ ասա դու ցանձն իմ , թէ փրկութիւն քո ես եմ ։
Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ որք խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն , որք խորհէին ինձ չար ։
Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ . եւ հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա ։
Եղիցին ճանապարհք նոցա 'ի խաւար եւ 'ի գայթակղութիւն . եւ հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա։

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ
յապականութեան իւրեանց, եւ 'ի
նանիր նախատեցին զանձն իմ:
Հասցէ 'ի վերայ նոցա որոգայթ, զոր
ոչ գիտասցեն. եւ որսն՝ զոր թագու-
ցին, առցէ զնոսա. եւ յորո-
գայթ 'ի նոյն անկցին:
Այլ անձն իմ ցնծասցէ 'ի Տէր, ու-
րախ եղիցի 'ի փրկութեան նորա.
Եւ ամենայն ոսկերք իմ ասասցեն,
Տէր ո՞ նման է քեզ:
Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի, զաղքատն եւ զտնանկն յայն-
ցանէ՝ որք յափշտակեն զնա:
Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չա-
րաց. եւ զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հար-
ցանէին զիս:
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ. անժառանգել զանձն իմ
խորհեցան յորդւոց 'ի մարդկանէ:
Ես 'ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի,
խոնարհ առնէի պահօք զանձն իմ.
Եւ աղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին:
Որպէս զեղբայր եւ զընկեր՝ այսպէս

ճոյ լինէի. որպէս զսգաւոր եւ զտրտում, այնպէս խոնարհ առնէի։

Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ եւ ժողովեցան. ժողովեցան յիս տանջանք, եւ ես ոչ ծանեայ. ցրուեցան, եւ ոչ զղջացան։

Փորձեցին զիս՝ եւ արհամարհեցին արհամարհանօք. կրճտեցին 'ի վերայ իմ զատամունս իւրեանց. Տէր երբ տեսցես։

Ի բաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկութենէ նոցա, եւ յառիւծուց զմիամօրութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ յեկեղեցիս մեծս, եւ 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ։

Մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ, որք ատէին զիս 'ի տարապարտուց. ակնարկէին առնէին յիս աչօք իւրեանց։

Ընդ իս զխաղաղութիւն խօսէին. եւ ինքեանք բարկութեամբ զնենգութիւն խորհէին։

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց. եւ ասացին, այո՛ այո՛ տե-

սին աչք մեր ։

Տեսեր Տէր՝ եւ մի՛ լռեր․ Տէր՝ մի՛ ՚ի բացեայ առնիր յինէն ։

Զարթիր եւ հայեաց տէր՝ յիրաւունս իմ․ Աստուած իմ եւ Տէր իմ ՚ի դատաստանս իմ․ եւ իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան քում, Տէր Աստուած իմ ։

Մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ․ եւ մի՛ ասասցեն ՚ի սիրտս իւրեանց, թէ վաշ վաշ անձանց մերոց, զի՛ ընկլուզաք զնա ։

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ ոյք խնդան ընդ չար իմ․ զգեցցին զամօթ եւ զանարգանս՝ ոյք մեծաբանեն ՚ի վերայ իմ ։

Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան, ոյք կամին ընդ արդարութիւն իմ ։

Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է Աստուած․ եւ ոյք կամին զխաղաղութիւն ծառայի քո ։

Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քո, զօրհանապազ զգովութիւնս քո ։

Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո.
Ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամպս:
Արդարութիւն քո որպէս լերինք
Աստուած. իրաւունք քո որպէս
խորք բազումք. զմարդիկ եւ զա-
նասուն կեցուցանես դու Տէր:
Որպէս զի բազում արարեր զողոր-
մութիւն քո Աստուած. այլ որդիք
մարդկան 'ի հովանի թեւոց քոց յու-
սասցին:
Արբեսցին նոքա 'ի պարարտութենէ
տան քո. եւ զուղխս փափկութեան
քո տացես ըմպել նոցա:
Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց. եւ լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:
Ծագեա զողորմութիւնս քո՝ ոյք
ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝
ոյք ուղիղ են սրտիւք:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տուք փառս Աստուծոյ, տուք որհ-
նութիւն մարդասիրին թագաւորին
յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր

եւ կեցուցանէ ։

Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ եւ կուսի, եւ վասն խա ։

ՔԱՐՈԶ

Վասն 'ի գիշերի եւ 'ի տուընջեան եւ յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան Տեառն, զՏէր աղաչես ։ Տէր ողորմեա ։

Վասն չմտանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել, զՏէր աղաչես ։

Վասն անբիծ եւ անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիստոսի, զՏէր աղա ։

Վասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահանգիստն կենաց անխախճանից, զՏէր աղա ։

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն եւ երկնից արքայութեանն, զՏէր աղա ։

Վասն հոգւոյն հանդու ։ Եւս եւս միաբան ։ Զանձինս ։ Ողորմեաց ։

ԱՂՕԹՔ

Ի գիշերի եւ 'ի տուընջեան եւ յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք, եւ 'ի քէն խնդրեմք մարդասէր Տէր: Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր. խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր, զի մի՛ ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց. այլ համարեա զաշխատութիւնս մեր 'ի գործ արդարութեան եւ 'ի պտուղ Աստուածպաշտութեան: Ընկալ Տէր՝ զաղօթս եւ զերկրպագութիւնս մեր, եւ հատո մեզ զողորմութիւն քո առատապէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո. զօրացո զմեզ Տէր՝ զօրութեամբ սուրբ Հոգւոյդ. պահեա զմեզ որպէս բիբական, եւ արա առ մեզ նշան բարի 'ի գովեստ եւ 'ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոյ: Զի 'ի քո փառս կատարի ամենայն արարածոց մշտընջենաւոր փառաբանութիւն 'ի բար-

ձունս, Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յա :

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի եւ յաւիտենական, նայեաց եւ այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութեամբ քով : Զի քո առաջի կամք Տէր, եւ առ 'ի քէն ողորմութեանցդ եւ գթութեանցդ ակն ունիմք : Զամենեսեան օրհնեա . զամենեսեան իմաստնացո . զամենեսեան լուսաւորեա, եւ ամենեցուն պարգեւեա զերկնից արքայութիւնդ : Վասն զի դու ես Տէր կենաց եւ Աստուած ողորմութեանց, եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի գիշերի եւ 'ի տուընջեան եւ յամենայն ժամու անդադար փառաւորեմք

զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգին ,
այժմ եւ ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս.
ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ծով կենցաղոյս հանապազ զիս ալեկոծէ ։ Մրրկեալ ալիք թշնամին ինձ յարուցանէ ։ Նաւապետ բարի լեր անձին իմոյ ապաւէն ։

Մերձ եմ յընկղմիլ օգնեա ինձ նաւապետ բարի . քանզի ծանրացան 'ի վերայ իմ բեռինք մեղաց ։ Աստուած յօգնել ինձ փութա քանզի խորք չարեաց ընկղմեն զիս յանդունդս . այլ դու նաւապետ լեր եւ ինձ ձեռնտու ։

Փրկեա 'ի վտանգէ զնաւաբեկս 'ի յալեաց ծովէ . քանզի կործանիմ 'ի մեղաց անօրէնութեան իմոյ ։

Աղաչեմ զքեզ Տէր պարգեւեա ինձ

իմ․ ապաշխարութեամբ լուանալ ըզ մեղս եւ ողորմեա։ Զարտասուս իմ եւ զհառաչանս սրտի իմոյ մարդասիրութեամբդ քո ընկալ Տէր. եւ ողորմեա։ Մերձեցցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր․ բարերարութեամբդ քո խնայեա յիս, եւ ողորմեա։

Աղաչեմ զքեզ Հայր երկնաւոր, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, զի նեղեալ եմ ես վաղվաղակի լուր ինձ Տէր։ Մոլորեալ անձն իմ անօրէնութեամբ մի կորուսաներ զիս Տէր ըստ անօրէնութեան իմոյ, որ խընդրողդ ես մոլորեալ ոչխարին։ Ծանրացեալ մեղօք ընկղմի անձն իմ, ընկալ զիս որպէս երբեմն զՊետրոս, որ ծփիմս ալէկոծեալ յանցանօք։

Մեղայ Տէր բազումողորմ Աստուած. մեղայ ողորմեա։ Մեղայ Տէր եւ անկանիմ առաջի քո․ մեղայ ողոր․ Մեղայ Տէր խոստովանիմ զյանցանս իմ․ մե։

Մեղայ քեզ Տէր քաւեա զիս։ Մեղաք անօրինեցաք ամենեքեան․ ոչ

զպահեցաք զպատուիրանս քո. մե-
ղայ քեզ: Դարձիր Տէր 'ի բարկութե-
նէ քումմէ. անցո 'ի մէնջ զցասումն
քո. մե:

Որ զբանն անեղական զէակն էից
գոյացութեանց անճառաբար ծնար
մարմին եղեալ 'ի փրկութիւն եղա-
կանացս. առ նա միշտ բարեխօսեա
վասն անձանց մերոց: Որ զպտուղն
'ի քէն կենաց ընծայեցեր մեռեալն
Ադամայ. զորոյ պահօք քառասնօր-
եայ քաւեաց զպտղոյն ճաշակումն,
եւ յանվախճան զնոյն վերածեաց 'ի
կեանս. առ նա միշտ:

Ցնծացաւ Երուսաղէմ բերկրեցան
հաւատացեալք, նորահրաշ զարդա-
րեցան, քանզի տեսին զյաղթողնշա-
նըն. արարածք ամենայն 'ի լուսոյն
պայծառացան,

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ

Ի ԴԻՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԼԷ․

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդի-
մաներ զիս, եւ մի՛ բարկութեամբ
քով խրատեր զիս։
Զի նետք քո հարան յիս, եւ յիս
հաստատեցաւ ձեռն քո։
Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ
յերեսաց բարկութեան քոյ։
Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց
յերեսաց մեղաց իմոց։
Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան

զգլուխ իմ . որպէս բեռն ծանր
ծանրացան 'ի վերայ իմ ։
Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ
յերեսաց անզգամութեան իմոյ ,
Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ .
զօրհանապազ տրտում գնայի , զի
անձն իմ լի եղև չարչարանօք · և
ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ ։
Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ , մռնչէի առ հեծութեան սրտի
իմոյ ։
Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկու-
թիւն իմ , և հեծութիւն իմ 'ի
քէն ոչ ծածկեցաւ ։
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և եթող
զիս զօրութիւն իմ · լոյս աչաց իմոց ,
և այս ոչ եղև ընդ իս ։
Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ
առաջի իմ մերձեցան և կացին ,
և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յի-
նէն ։
Բռնադատէին զիս և խնդրէին
զանձն իմ · որք խորհէին չար 'ի վերայ
իմ , խօսեցան զանօրէնութիւն , և

զնենգութիւն զօրհանապազ խորհեցան ։

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ․ որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր ։

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ, եւ ոչ գոն խօսք 'ի բերան նորա ։

Ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ, եւ դու լուիցես ինձ Տէր Աստուած իմ ։

Ասացի՝ թէ մի՛ ուրախ եղիցին ձիս թշնամիք իմ․ 'ի սասանել ոտից իմոց՝ 'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան ։

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ, եւ ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ,

Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից, եւ հոգացայց վասն մեղաց իմոց ։

Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են, եւ զօրացեալք են քան զիս․ եւ բազումք էին, որք ատէին զիս 'ի տարապարտուց ։

Որք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ․ չարախօսէին զինէն,

զի ես երթայի զհետ արդարութեան ։ Մի՛ թողուր զիս Տէր Աստուած իմ, եւ մի՛ 'ի բացեայ անկիր յինէն. հայեաց յօգնել ինձ՝ Տէր փրկութեան իմոյ ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ.

Ասացի՝ թէ պահեցից զճանապարհս իմ, զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով ։ Եդի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հակառակել մեղաւորին առաջի իմ ։ Խուլ եղէ եւ խոնարհեցայ. լռեցի 'ի բարութենէ, եւ ցաւք իմ նորոգեցան յիս ։ Ջեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում, եւ 'ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր ։ Խօսեցայ լեզուաւ իմով եւ ասացի. ցոյց ինձ Տէր զկատարած իմ, եւ զթիւ աւուրց իմոց՝ քանի՞օն է, զի գիտացից թէ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն ։ Ահա չափով եդեր զաւուրս իմ. եւ կար զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ

է առաջի իմ · սակայն ամենեւին
ընդունայն է ամենայն մարդ մսեղի ։
Ապաքէն որպէս 'ի պատկերի շրջի
մարդ, սակայն 'ի զուր խռովի · դան-
ձէ՝ եւ ոչ գիտէ ում ժողովէ ·
Իսկ արդ ով է համբերութիւն իմ,
թէ ոչ դու Տէր · կամ կար զօրու-
թեան իմոյ, թէ ոչ 'ի քէն ։
Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փըր-
կեցեր զիս · եւ նախատինս անզգա-
մաց արարեր զիս ։
Լուռ եղէ եւ ոչ բացի զբերան իմ,
զի դու արարեր ։
Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի
'ի զօրութենէ ձեռին քո ես պակա-
սեցայ ։
Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խը-
րատեցեր զմարդ · մաշեցեր որպէս
սարդխոստայն զանձն նորա · սակայն
ընդունայն է ամենայն մարդ ·
Լուր Տէր աղօթից իմոց, ունկնդիր
խնդրուածաց իմոց, արտասուաց ի-
մոց մի լռեր ·
Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նըժ-

դեհ եւ անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ։

Թոյլ տուր ինձ զի հանգեայց մինչ-չեւ երթեալ իցեմ, եւ այլ ոչ եւս գտանիցիմ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ.

Համբերելով համբերի Տեառն, եւ նայեցաւ առ իս եւ լուաւ աղօթից իմոց։

Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց, 'ի կաւոյ եւ 'ի տղմոյ։

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ, եւ ուղղեաց զգնացս իմ։

Եարկ 'ի բերան իմ օրհնութիւն նոր, զօրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ։

Տեսցեն բազումք եւ երկիցեն, եւ յուսասցին 'ի Տէր · երանեալ է այր՝ որոյ անուն Տեառն յոյս է նորա։

Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն, եւ ոչ 'ի մոլութիւն սուտ։

Բազում արարեր դու Տէր Աստուած

իմ զսքանչելիս քո · եւ խորհրդոց քոց՝ ոչ ոք է որ նմանիցի քեզ ։

Պատմեցի եւ խօսեցայ , եւ բազումք եղեն քան զթիւս · ընդ զոհս եւ ընդ պատարագս ոչ հաճեցար · լսելիս հաստատեցեր ինձ · զողջակէզս եւ զվասն մեղաց ոչ խնդրեցեր ։

Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ գամ ես · 'ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ ։

Առնել զկամս քո Աստուած իմ կամեցայ , եւ զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ ։

Աւետարանեցից զարդարութիւնս քո յեկեղեցիս մեծս · ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից 'ի քէն ։

Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում , զճշմարտութիւնս քո եւ ըզ փրկութիւնս քո ։

Ասացի եւ ոչ թագուցի զողորմութիւնս քո , եւ ըզճշմարտութիւնս քո 'ի ժողովրդենէ մեծէ ։

Այլ դու Տէր մի հեռի առներ ըզ

զգթութիւնս քո յինէն. զի ողորմութիւն քո եւ ճշմարտութիւն քո յամենայն ժամ ընկալցի զիս։

Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ գոյր թիւ. հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, եւ ես ոչ կարացի տեսանել։

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ. եւ սիրտ իմ եթող զիս։

Կամեաց Տէր՝ փրկել զիս, եւ Տէր յօգնել ինձ նայեաց։

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ ովք խնդրէին զանձն իմ բառնալ զնա. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն՝ ովք խորհէին ինձ չար։

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի, ովք ասէին ինձ վաշ վաշ։

Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան, ովք խնդրեն զքեզ Տէր։

Ասասցեն յամենայն ժամ մեծ է Աստուած, եւ ովք սիրեն զփրկութիւնս քո։

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աստ-

ուած խորհեա զխ. օգնական եւ պաշտպան իմ ես. եւ դու Աստուած իմ մի յամենար։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԱ.

Որպէս փափագի եղջերու յաղբերս ջուրց, այնպէս փափագի անձն իմ առ քեզ Աստուած։

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած, հզօր եւ կենդանի, Երբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ։

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի. եւ այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝ Թէ ուր է Աստուած քո։

Զայս որպէս յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տանն Աստուծոյ։

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան, եւ 'ի ձայն բարեկենդանութեան։

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ,

կամ ընդէր խռովես զիս․ յուսա առ Աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ
երեսաց իմոց Աստուած է ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ․ վասն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու․ 'ի Հերմոնէ լեռնէ փոքուէ ։

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ, 'ի
ձայն սահանաց քոց ։

Ամենայն զբօսանք քո, եւ ալիք
քո անցին 'ի վերայ իմ ։

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր, 'ի գիշերի զօրհնութիւն նոր․ եւ աղօթք իմ առ Աստ-
ուած վասն կենաց իմոց ։

Ասացի Աստուծոյ՝ ընդունող իմ ես․ ընդէր մերժեցեր զիս․ ընդէր տըրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ
իմոյ ։

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ․ յասել ցիս զօրհանապազ, թէ ուր է Աստուած քո․ Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս, յուսա առ Աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրրկիչ
երեսաց իմոց Աստուած է ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ.

Աստուած՝ ականջօք մերովք լուաք,
զոր հարքն մեր պատմեցին մեզ։
Զգործն զոր գործեցեր յաւուրս նո-
ցա, յաւուրս առաջինս։
Ձեռն քո խլեաց զհեթանոսս, եւ
զնոսա տնկեցեր. չարչարեցեր ըզ
ժողովուրդս քո, եւ հաներ զնոսա։
Զի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգե-
ցին զերկիր. եւ ոչ բազուկ նոցա
փրկեաց զնոսա։
Այլ աջ քո եւ բազուկ քո եւ լոյս
երեսաց քոց, զի հաճեցար դու ընդ
նոսա։
Դու ինքն ես՝ Թագաւոր իմ եւ Աստ-
ուած իմ, որ հրամայեցեր զփրկու-
թիւնս Յակոբայ։
Քեւ զթշնամիս մեր հարցուք. եւ
անուամբ քով արհամարհեսցուք ըզ
յարուցեալսն 'ի վերայ մեր.
Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ,
եւ ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս։

Այլ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց մերոց, եւ զատելիս մեր յամօթ արարեր։

Աստուծով պարծեսցուք զօրհանապազ, եւ անուան նորա խոստովան եղիցուք յաւիտեան.

Բայց արդ մերժեցեր եւ անարգեցեր զմեզ. եւ ոչ ելեր Աստուած ընդ զօրս մեր։

Դարձուցեր զմեզ յետս քան զթըշնամիս մեր. եւ ատելիք մեր յափըշտակեցին զմեզ.

Ետուր զմեզ որպէս զոչխար 'ի զենումն, եւ ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ.

Վաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց գնոյ. եւ ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ.

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց. ծաղր եւ այպն կատականաց այնոցիկ, որք շուրջ էին զմեօք։

Արարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց 'ի շարժել զգլուխս ժողովրդոց.

Զօր ամենայն նախատինք իմ առաջի

իմ են. եւ ամօթ երեսաց իմոց
ծածկեաց զիս:

Ի ձայնէ նախատողին եւ չարախօ-
սի, յերեսաց թշնամւոյն եւ հալածչի:

Այս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր,
եւ մեք զքեզ ոչ մոռացաք, եւ ոչ
ստեցաք ուխտի քում, եւ ոչ դար-
ձաք յետս սրտիւք մերովք.

Դարձուցեր զշաւիղս մեր 'ի ճանա-
պարհաց քոց, խոնարհ արարեր ըզ
մեզ 'ի տեղի չարչարանաց. եւ ծած-
կեցին զմեզ ստուերք մահու.

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն Աս-
տուծոյ մերոյ, կամ ձգեալ իցէ ըզ
ձեռս մեր յԱստուածս օտարս.

Սակայն Աստուած խնդրէ զայս. զի
նա քննէ զգաղտնիս սրտից մերոց.

Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ,
համարեցաք որպէս զոչխար 'ի զե-
նումն.

Զարթիր ընդէ՞ր ննջես Տէր. արի եւ
մի մերժեր զմեզ իսպառ:

Զիմ՞ դարձուցանես զերեսս քո 'ի
մէնջ. մոռանաս զաղքատութիւն եւ
զնեղութիւնս մեր:

խոնարհ եղեն մինչեւ 'ի հող անձինք մեր , եւ յերկիր կցեցան մէջք մեր ։ Արի Տէր օգնեա մեզ , եւ փրկեա զմեզ վասն անուան քո ։

ՍԱՂՄՈՍ Ծ.

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում , ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ , եւ 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս ։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր , եւ չար առաջի քո արարի ։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո , եւ յաղթող 'ի դատել դաս ։

Անօրէնութեամբ յղացաւ , եւ 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ ։

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր ,

զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստու-
թեամբ քով յայտնեցեր ինձ ։
Ցօղեա յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց ·
լուա, եւ քան զձիւն սպիտակ ե-
ղէց ։
Լսելի արա ինձ զցնծութիւն եւ զու-
րախութիւն, եւ ցնծասցեն ոսկերք
իմ տառապեալք ։
Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց,
եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա յինէն ։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս Աստ-
ուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի
փորի իմում ։
Մի՛ ընկեներ զիս Տէր յերեսաց
քոց, եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հա-
ներ յինէն ։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոյ, եւ հոգւով պետութեան քոյ
հաստատեա զիս ։
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս
քո, եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձ-
ցին ։
Փրկեա զիս յարենէ Աստուած՝ Աստ-

ուած փրկութեան իմոյ , ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում :
Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս , բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :
Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մատուցանէաք · բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :
Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ , զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ :
Բարի արա Տէր կամօք քովք սիովնի , եւ շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի :
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան · յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս ·

ՍԱՂՄՈՍ ԾԴ.

Ունկնդիր Աստուած աղօթից իմոց , եւ մի անտես առներ զխնդրուածս իմ :
Նայեա առիս եւ լուր ինձ · զի տրտ-

մեցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում, եւ խռովեցայ։

Ի ձայնէ թշնամւոյն եւ 'ի նեղել մեղաւորին խոտորեցան յիս անիրաւութեամբ, բարկութեամբ ոխս պահէին ինձ։

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, եւ երկիւղ մահու անկաւ 'ի վերայ իմ։

Ահ եւ դողումն եկն 'ի վերայ իմ, եւ ծածկեաց զիս խաւար։

Ասացի տայր ոք ինձ զթեւս որպէս աղաւնւոյ. զի թռչէի վերանայի, եւ հեռացեալ դադարէի յանապատի։

Դու Աստուած իջուցես զնոսա 'ի գուբ ապականութեան, արք արիւնահեղք եւ նենգաւորք մի հասարակեսցեն զաւուրս իւրեանց. այլ ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Դու ես Տէր մեր, դու ես Քրիստոս փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր։

Մարդասէր Տէր, վասն օրհնելոյ անարատի մօր քոյ եւ կուսի ։

ՔԱՐՈԶ

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութեան, զՏէր աղաչեսցուք ։ Տէր ողորմեա ։

Վասն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին, զՏէր աղա ։

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս եւ առաքինի վարս, զՏէր ա ։

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ, զՏէր աղա ։

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զՏէր աղա ։

Վասն հոգւոյն հանգու ։ Եւ եւս միաբան ։ Զանձինս ։ Ողորմեաց ։

ԱՂՕԹՔ

Տէր երկնի եւ երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց երեւելեաց եւ

աներեւութից ։ Առ քեզ կարդամք յամենայն ժամ․ զի ընդ ամենայն տեղիս է Տէրութիւն քո, եւ արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ ։ Շնորհեա մեզ երկիւղիւ 'ի պաշտօն քո կանխել հանապազ․ սիրել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ եւ 'ի բովանդակ մտաց, եւ յամենայն զօրութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս քո․ Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր 'ի սրբութիւն առանց բարկութեան եւ երկմտութեան. եւ գտանել 'ի քէն զշնորհս եւ զողորմութիւն, եւ զառաքինասէր գործոյն յաջողութիւն․ Վասն զի դու ես Տէր կենաց եւ Աստուած ողորմութեանց․ եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յա․

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Քում ամենազօր եւ յաղթող տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութիւն, եւ փառաւորի յամենեցունց Թագաւորութիւն քո ։ Նայ-

*եւ յերկրպագութիւնս մեր , եւ ու-
սո մեզ առնել զարդարութիւն ճըշ-
մարտութեան ։ վասն զի դու ես
Աստուած խաղաղութեան, որ բար-
ձեր զթշնամութիւն 'ի միջոյ , եւ
արարեր զխաղաղութիւն յերկինս եւ
յերկրի ․ հեռաւորաց եւ մերձաւորաց
աւետարանեցեր զնոր պարգեւս քո-
յին բարեացդ ։ Որում եւ զմեզ մեծի
շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝
դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս
քո, Աստուած մեր եւ Տէր մեր եւ
փրկիչ Յիսուս Քրիստոս ։ Որ ես օրհ-
նեալ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգ-
ւոյդ ․ այժմ եւ միշտ եւ յա ։*

ՄԱՂԹԱՆՔ

*Ցերգս օրհնութեան եւ 'ի ձայն սաղ-
մոսաց անդադար փառաւորեմք ըզ
Հայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ
այժմ եւ միշտ եւ յա ․*

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս.
ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Դարձո զցասումն քո 'ի մէնջ, յաղաղակել հողեղինացս. բազմագութ Տէր խնայեա եւ մի՛ կորուսաներ. Կանգնեա զանկեալս 'ի գլորմանէ զվիրաւորեալս 'ի թշնամւոյն, որ բժիշկդ ես հիւանդաց բժշկեա զիմ զհիւանդութիւնս: Ի յանցմանաց իմոց թախծեալ անձն իմ գոչեմ որպէս զմաքսաւորն. Աստուած քաւեա զիս զմեղաւորս:

Աներեւութից քննող գաղտնեաց, բժշկեա զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւն եւ կեցո միայն մարդասէր: Որ երկայնամիտ ես առ ամենեսեան, ողորմեա անձին իմոյ բազմամեղի եւ կե: Ամենաքաւական ողորմութեան շնորհ, պարգեւեա ինձ յահաւորին աւուրն զթողութիւն եւ կե.

Բազում են քո գթութիւնքդ բազմամեղ անձին իմոյ. ողորմեա Աստուած քաւիչ իմ: Զի քեզ անյիշա-

չար Տէր մեղայ չարին խաբմամբ․ ողորմեա ։ Ի քո 'ի միւսանգամ գալստեան յորժամ գաս դատել զերկիրս․ ողոր ։

Մեղաք մինչեւ յերկինս եւ զարդար զցասումն քո շարժեցաք 'ի մեզ․ Տէր ըստ մեծի քում ողորմութեանդ ողորմեա մեզ ։ Իջաք մինչ 'ի դժոխս ընկղմեալք յանօրէնութեան մերում․ Տէր յիշեա զգինս արեան Որդւոյ քո եւ ողորմեա ։ Հալածեա 'ի մէնջ Տէր նշանաւ Խաչի քո զընդդիմամարտ եւ զաներեւոյթ գազանն․ եւ մի տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւնս ։

Տաճար լուսոյ անստուերին եւ առագաստ անճառ բանին․ որ զնախնւոյ մօրն Եւայի բարձեր զանէծսն տրտմալի․ հայցեա յորդւոյ քո միածնի Հօր հաշտութեանն միջնորդի, բառնալ 'ի մէնջ զխռովութիւն եւ տալ զօդւոյ խաղաղութիւն ։

Աստուածածին անհարսնացեալ, յերկրէ յերկինս հարսն ընծայեալ,

յորժամ բազմիս լուսոյ նման քո մի-
ածնիդ յաջակողմեան․ յայնժամ
մաղթեա ընդ մեր գնոյն, փրկել ըզ
մեզ անեզ բոցոյն, համադասել ընդ
արդարոցն, երգել զփառս ընդ երկ-
նայնոցն։

Երեւեալ աղիւսանման ակն պատ-
ուական 'ի ձեւ խաչին․ հերձանելով
զծովն կարմիր, առաջնորդելով ժո-
ղովրդեանն սեամբ ամպոյ լոյսն ան-
մեկնելի․ որ ձեւացոյց մեզ սովաւ-
մտանել ընդ դուռն անեղաշէն դը-
րախտին Տեառն։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ

Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԾԵ.

Ողորմեա ինձ Աստուած , զի կոխեաց զիս մարդ . զօրհանապազ պատերազմունք նեղեցին զիս .
Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ . բազումք էին՝ որք մարտընչէին ընդ իս 'ի բարձանց :
Ի տուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի Տէր յուսացայ . Աստուծով գովեցից ըզբանս իմ . յԱստուած յուսացայ՝ եւ

ոչ երկեայց, զի՞ արասցէ ինձ մարդ։

Զօրհանապազ զբանս իմ անարգեցին. զինէն էին խորհուրդք նոցա 'ի չարութեան.

Պանդուխտք եղիցին, եւ թաքթաքուրք շրջեսցին. նոքա զարշապարի իմում սպասեսցեն, որպէս եւ սպասէին անձին իմոյ.

Որպէս առ ոչինչէ մերժեսցես զնոսա, բարկութեամբ զժողովուրդս հընազանդեցուսցես.

Աստուած զկեանս իմ պատմեցի քեզ. եդիր զարտասուս իմ առաջի քո, որպէս խոստացար դու ինձ։

Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց, յաւուր յորում կարդացից առ քեզ։

Ահա ծանեայ զի Աստուած իմ ես դու. զԱստուած օրհնեցից 'ի բանս իմ, եւ զՏէր գովեցից 'ի խօսս իմ.

յԱստուած յուսացայ եւ ոչ երկեայց, զի՞ արասցէ ինձ մարդ։

Յինէն են ուխտք իմ, զոր տաց քեզ օրհնութեամբ Աստուած Աստուած իմ։

փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ. զաչս իմ յարտասուաց, եւ զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԶ.

Ողորմեա ինձ Աստուած՝ ողորմեա ինձ, զի 'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ։
Ի հովանի թեւոց քոց յուսացայց, մինչեւ անցցէ անօրէնութիւն։
Աղաղակեցի առ Աստուած բարձրեալ, առ Աստուած բարերար իմ։
Առաքեաց յերկնից, եւ կեցոյց զիս. ետ 'ի նախատինս, որք կոխէին զիս։
Առաքեաց Աստուած զողորմութիւն եւ զճշմարտութիւն իւր. եւ փրկեաց զանձն իմ 'ի միջոյ զաղանաց, զի ննջէի ես խռովեալ։
Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց զէն եւ նետք են, եւ լեզուք նոցա որպէս զսուր սուսերի։
Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, եւ յամենայն երկրի են փառք քո.

Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց ,
խոնարհ արարին զանձն իմ . փորեցին
առաջի իմ խորխորատ , եւ անկան
ինքեանք 'ի նոյն .

Պատրաստ է սիրտ իմ Աստուած ,
պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել եւ
սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք .

Զարթիր փառք իմ , զարթիր սաղ-
մոսիւք եւ օրհնութեամբ . եւ ես
զարթեայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս
Տէր , եւ սաղմոս ասացից քեզ յա-
զգինս :

Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմու-
թիւն քո . մինչեւ յամպս ճշմարտու-
թիւն քո .

Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստ-
ուած , եւ յամենայն երկրի են
փառք քո :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ .

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց Աստ-
ուած , յայնցանէ որք յարուցեալ

են 'ի վերայ իմ , ապրեսցո զիս ։
Փրկեա զիս յայնցանէ , որք գործեն
զանօրէնութիւն · յարանց արիւնա-
հեղաց ապրեցո զիս ։
Որսալ զանձն իմ կամեցան , եւ հա-
սին 'ի վերայ իմ հզօրք ,
Ոչ մեղք իմ եւ ոչ յանցանք · ա-
ռանց մեղաց ընթացայ եւ ուղիղ
եղէ ։
Զարթիր ընդ առաջ իմ , եւ տես
դու Տէր զօրութեանց Աստուած
Իսրայելի ,
Նայեաց եւ այց արա ամենայն հե-
թանոսաց · մի՛ ողորմիր ամենեցուն ,
որք գործեն զանօրէնութիւն ։
Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս Տեառն ,
եւ ցնծացայց առաւօտուց յողորմու-
թեան քում ,
Զի եղեր իմ պաշտպան եւ տուն ա-
պաւինի , յաւուր նեղութեան իմոյ
օգնական իմ ։
Քեզ սաղմոս ասացից՝ Աստուած ա-
պաւէն իմ . Աստուած ողորմութեան
իմոյ ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԹ.

Աստուած մերժեցեր եւ աւերեցեր զմեզ · բարկացար, եւ գթացես 'ի մեզ ։
Շարժեցեր զերկիր, եւ խռովեցուցեր զսա · բժշկեա զհարուածս նորա, զի սասանեցաւ ։
Ցուցեր ժողովրդեան քում խստութիւն · եւ ետուր ըմպել մեզ գինի յիմարութեան ։
Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան ։
Որպէս փրկեսցին սիրելիք քո · կեցո աջով քով, եւ լուր մեզ ։
Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան, զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ ։

ՍԱՂՄՈՍ Կ.

Լուր Աստուած աղօթից իմոց, եւ նայեա Տէր յաղօթս իմ ։

Ի ծագաց երկրի կարդացի առ քեզ ,
մինչ 'ի վաստակել սրտի իմոյ ։
Ի վիմէ բարձր արարեր զիս · առաջ-
նորդեցեր ինձ , եւ իմ եղեր յոյս ,
եւ աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերե-
սաց թշնամւոյն ։
Բնակեցայց ես 'ի յարկս քո յաւի-
տեան , եւ ծածկեցայց ընդ հովան-
եաւ թեւոց քոց ։
Դու Աստուած լուար աղօթից իմոց ·
ետուր ժառանգութիւն , որք երկըն-
չին յանուանէ քումմէ ։
Աւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի
ամաց նորա , աւուրս ազգաց մին-
չեւ յազգս ։
Կայ եւ մնայ յաւիտեան առաջի
Աստուծոյ ողորմութիւն եւ ճշմար-
տութիւն , որք խնդրեն 'ի նմանէ ։
Այսպէս սաղմոս ասացից անուան
[քում յաւիտեանս յաւիտենից , եւ-
տաց քեզ զաղօթս իմ օր ըստ օրէ ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ.

Բայց միայն Աստուծոյ հնազանդ լեր
անձն իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ փըր-
կութիւն ։
Նա է Աստուած իմ եւ փրկիչ իմ.
ապաւէն իմ, զի մի՛ սասանեցայց
առաւել
ՅԱստուծոյ է զօրութիւն, եւ քո
Տէր ողորմութիւն. եւ դու հատու-
ցանես իւրաքանչիւր ըստ գործոց
նոցա ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ.

Աստուած Աստուած իմ, ես առ քեզ
առաւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ
քեզ հոգի իմ. քանիպատիկ եւս
եւ մարմին իմ ։
Որպէս երկիր անապատ եւ անջուր,
ուր ոչ գոյ 'ի նմա ճանապարհ.
Այսպէս 'ի սուրբս երեւեցայց քեզ,

BELEDIYE

տեսանել ինձ զզօրութիւն քո եւ զփառս քո ։

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս իմ . եւ շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ ։

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ, եւ յանուն քո համբարձից զձեռս իմ ։

Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ ,

Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ ։

Զի եղեր իմ օգնական , 'ի հովանի թեւոց քոց ցնծացայց ։

Եկն զկնի քո անձն իմ . եւ զիս ընկալաւ աջ քո . եւ նոքա 'ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ ։

Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի . մատնեսցին 'ի ձեռս սրոյ , եւ բաժինք աղուեսուց եղիցին ։

Թագաւոր յուսասցէ 'ի Տէր . գովեսցին ամենեքեան՝ որք երդնուն նո-

վաւ. խցցին բերանք այնոցիկ՝ որք խօսէին զանիրաւութիւն.

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ.

Լուր Աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։

Ծածկեցեր զիս ՚ի ժողովոց չարաց, ՚ի բազմութենէ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԴ. ԿԵ.

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ՚ի Սիոն. եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ։

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։

Բանք անօրինաց զօրացան ՚ի վերայ մեր. եւ զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես։

Երանի զոր ընտրեցեր եւ ընկալար,

եւ բնակեսցին 'ի գաւիթս քո։
Լցցուք մեք 'ի բարութենէ տան
քո․ սուրբ է տաճար քո սքանչելի
արդարութեամբ։
Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, յոյս
ամենայն ծագաց երկրի, եւ որ 'ի
ծով հեռի։
Ամենայն երկիր երկրպագեսցեն քեզ․
սաղմոս ասասցեն քեզ, եւ սաղմոս
ասասցեն անուան քում։
Փորձեցեր զմեզ Աստուած եւ քննե-
ցեր, որպէս եւ քննի արծաթ։
Իջուցեր զմեզ յորոգայթ, եդեր ըղ-
նեղութիւն 'ի թիկունս մեր․ եւ ան-
ցուցեր զմարդիկ 'ի վերայ գլխոց
մերոց։
Անցաք մեք ընդ հուր եւ ընդ
ջուր, եւ հաներ զմեզ 'ի հան-
գիստ։
Մտից 'ի տուն քո պատարագօք․
տաց քեզ զուխտ իմ, զոր խոստա-
ցան քեզ շրթունք իմ, զոր բերան
իմ խօսեցաւ 'ի նեղութեան։
Զողջակէզս ուղղալիցս մատուցից

քեզ խոյովք եւ խնկովք, եւ քեզ
մատուցից զուարակս եւ նոխազս։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ.

Աստուած ողորմեա մեզ եւ օրհնեա
զմեզ. երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ,
եւ ողորմեա մեզ։

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յազգիս ամենայն զփրկութիւնս քո։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք Աստուած, խոստովան եղիցին
առ քեզ ժողովուրդք ամենայն։

Ուրախ եղիցին եւ ցնծասցեն ազինք,
զի դու դատես զժողովուրդս ուղ-
ղութեամբ. եւ ազգաց երկրի դու
առաջնորդես։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք Աստուած. գոհասցեն զքեզ
ժողովուրդք ամենայն։

Երկիր ետ զպտուղ իւր, եւ օրհնեաց
զմեզ Աստուած Աստուած մեր։

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ. եւ 'ի
նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք
երկրի։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԸ.

Կեցո զիս Աստուած, զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկղայ ես 'ի խորըս անդնդոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ։
Եկի ես 'ի խորս ծովու, եւ շրջանք ընկղմեցին զիս։
Վաստակեցայ ես առ աղաղակել, եւ կերկերեցաւ կոկորդ իմ.
Նուաղեցան աչք իմ առ յուսալ ինձ առ Տէր Աստուած իմ.
Բազումք եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ, ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց։
Զօրացան յիս թշնամիք իմ եւ ատելիք իմ 'ի նանիր. ինչ զոր ոչ յափըշտակեալ էի, տուժէինոցա։
Աստուած դու ծանեար զանզգամութիւն իմ, եւ յանցանք իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցան։
Մի ամաչեսցեն վասն իմ, ոյք համբերեն քեզ Տէր Տէր զօրութեանց, մի պատկառեսցեն վասն իմ, ոյք

խնդրեն զքեզ Աստուած Իսրայելի ·
Վասն քո համբերի նախատանաց,
եւ ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ ,
Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց , եւ
հիւր որդւոց մօր իմոյ ·
Նախանձ տան քո եկեր զիս · եւ նա-
խատինք նախատչաց քոց անկան 'ի
վերայ իմ ։
Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ ,
եւ եղեն ինձ այս նախատինք · ա-
րարի զհանդերձս իմ քուրձ , եւ ե-
ղէ յառակ նոցա ։
Զինէն խորհէին , որք նստէին առ
դրունս · զիս այպանէին , որք ըմ-
պէին զգինի ։
Ես յաղօթս կայի առ քեզ Տէր 'ի
ժամանակ ընդունելի ·
Աստուած 'ի բազում ողորմութեան
քում լուր ինձ , 'ի ճշմարտութիւն
փրկութեան քո ·
Ապրեցո զիս 'ի կաւոյ , զի մի ընկ-
լայց · ապրեցայց ես յատելեաց իմոց ,
եւ 'ի խորոց ջուրց բազմաց ։
Մի ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց , եւ

մի ընկղմեսցեն զիս անդունդք խո-
րոց. եւ ջրհոր մի կափուսցէ զբե-
րան իւր 'ի վերայ իմ։

Լուր ինձ Տէր, զի քաղցր է ողոր-
մութիւն քո. ըստ բազում գթու-
թեան քում հայեաց յիս, եւ մի դար-
ձուցաներ զերեսս քո 'ի ծառայէ
քումմէ. զի նեղեալ եմ ես, վաղ-
վաղակի լուր ինձ։

Հայեաց յանձն իմ եւ փրկեա զիս եւ
վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս։

Զի դու գիտես զնախատինս իմ, զա-
մօթ իմ եւ զպատկառանս իմ։

Առաջի քո են ամենայն նեղիչք
անձին իմոյ. նախատանաց համբերեր
սիրտ իմ եւ թշուառութեան։

Ակն ունէի՝ թէ ոք տրտմեսցի ընդ
իս, եւ ոչ ոք էր. եւ մխիթարիչ
ինձ ոք՝ ոչ գտաւ։

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի, եւ
'ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քա-
ցախ։

Զի զոր դու հարեր՝ հալածեցին, եւ
'ի վէրս ցաւոց իմոց յաւելին։

մի ընկղմեսցեն զիս անդունդք խո-
րոց . եւ ջրհոր մի կախուսցէ զբե-
րան իւր 'ի վերայ իմ ։

Լուր ինձ Տէր, զի քաղցր է ողոր-
մութիւն քո . ըստ բազում գթու-
թեան քում հայեաց յիս, եւ մի դար-
ձուցաներ զերեսս քո 'ի ծառայէ
քումմէ . զի նեղեալ եմ ես, վաղ-
վաղակի լուր ինձ ։

Հայեաց յանձն իմ եւ փրկեա զիս եւ
վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս ։

Զի դու գիտես զնախատինս իմ, զա-
մօթ իմ եւ զպատկառանս իմ ։

Առաջի քո են ամենայն նեղիչք
անձին իմոյ . նախատանաց համբերեր
սիրտ իմ եւ թշուառութեան ։

Ակն ունէի՝ թէ ոք տրտմեսցի ընդ
իս, եւ ոչ ոք էր . եւ մխիթարիչ
ինձ ոք՝ ոչ գտաւ ։

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի, եւ
'ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քա-
ցախ ։

Զի զոր դու հարեր՝ հալածեցին, եւ
'ի վէրս ցաւոց իմոց յաւելին ։

Աղքատ եւ ցաւած եմ ես, փրկութիւն քո Աստուած ընկալցի զիս։
Օրհնեցից զանուն Աստուծոյ իմոյ օրհնութեամբ, եւ բարձր արարից զնա գոհութեամբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ.

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, եւ
Տէր յընկերել ինձ փութա։
Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին, որք խնդրէին զանձն իմ· դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն, որք խորհէին ինձ չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք,
որք ասէին ինձ վաշ վաշ՝
Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ Տէր։
Ասասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է Աստուած, եւ որք սիրեն զփրկութիւնս քո։
Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աստուած օգնեա ինձ· օգնական եւ փրկիչ իմ ես եւ դու Տէր իմ՝ մի յամենար։

ՍԱՂՄՈՍ Հ.

Ի քեզ Տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան, յարդարութեան քում փրկեա եւ ապրեցո զիս·

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, եւ կեցո զիս։

Լեր իմ Աստուած ապաւէն, եւ տեղի ամուր կեցուցանել զիս· զի հաստատութիւն իմ եւ ապաւէն իմ դու ես։

Աստուած իմ, փրկեա զիս 'ի ձեռաց մեղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի եւ անիրաւի։

Դու ես համբերութիւն իմ Տէր, Տէր յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ։

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ· յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ, եւ առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ։

Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց· եւ դու օգնական իմ եւ հզօրիչ իմ։

Լցցի բերան իմ գովութեամբ· որպէս

օրհնեցից զփառս քո , զօրհանապազ
զմեծվայելչութիւնս քո ։

Մի ընկեներ զիս Տէր 'ի ժամանակս
ծերութեան 'ի պակասել զօրութեան
իմոյ մի թողուր զիս ։

Ասացին թշնամիք իմ ինձ . եւ որք
պաշարեցին զանձն իմ , խորհեցան 'ի
միասին եւ ասացին ,

Աստուած եթող զնա , հալածեսցուք
եւ հասցուք նմա , զի ոչ ոք է որ
փրկէ զնա ,

Աստուած իմ , մի հեռի առներ յի-
նէն . եւ Աստուած յօգնել ինձ նայ-
եաց ։

Ամաչեսցեն եւ պակասեսցեն՝ որք
չարախօս կային զանձնէ իմմէ . ըզ-
գեցցին զամօթ եւ զպատկառանս՝
որք խնդրէին ինձ չար ։

Ես յամենայն ժամ յուսացայց , եւ
յաւելից յօրհնութիւնս քո ,

Բերան իմ պատմեսցէ զարդարու-
թիւնս քո , զօրհանապազ զգթու-
թիւնս քո ։

Որպէս ոչ թէ խարդախութիւն ինչ

գիտէի զպրութեան. այլ մտից
'ի զօրութիւնս Տեառն. եւ Տէր յիշե-
ցի զարդարութիւնս քո միայն:

Աստուած իմ, ուսուցեր զիս 'ի ման-
կութենէ իմմէ. եւ ցարդ եւս պատ-
մեցից զարդարութիւնս քո.

Մինչեւ յալեւորիլ եւ 'ի ծերանալ.
Աստուած իմ՝ մի թողուր զիս:

Մինչեւ պատմեցից բազուկ քո ազ-
գի ամենայնի որ գալոցն է:

Զզօրութիւնս քո եւ զարդարութիւ-
նըս քո մինչեւ 'ի բարձունս զոր արա-
րեր մեծամեծս, Աստուած ո՞ նման
է քեզ:

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բա-
զում եւ չարչարանս. դարձեալ մը-
խիթարեցեր զիս, եւ 'ի խորոց ան-
դընդոց երկրի հաներ զիս:

Յաճախեցեր զզօրութիւնս քո. դար-
ձար եւ մխիթարեցեր զիս, եւ 'ի
խորոց երկրի միւանգամ հաներ զիս:
Արդ եւ ես խոստովան եղէց քեզ 'ի
պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմա-
րիտ Աստուած. սաղմոս ասացից

քեզ օրհնութեամբ սուրբդ Իսրայելի ·
Ցնծասցեն շրթունք իմ յորժամ սաղ-
մոս ասիցեմ քեզ · եւ անձն իմ զոր
փրկեցեր ·
Նաւ եւ լեզու իմ զօրհանապազ խօ-
սեսցի զարդարութիւնս քո ·
ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին
եւ ամաչեսցեն, ոյք խնդրէին ինձ
չար ·

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ.

Աստուած զիրաւունս քո արքայի
տուր, եւ զարդարութիւնս քո որդ-
ւոյ թագաւորի ·
Դատել զժողովուրդս քո արդարու-
թեամբ, եւ զաղքատս քո իրաւամբք·
Առցեն լերինք զխաղաղութիւն ժո-
ղովրդեան, եւ բլուրք զարդարու-
թիւն ·
Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդ-
եան, եւ կեցուսցէ զորդիս տնանկաց,
եւ խոնարհեցուսցէ զամբարտաւանս ։
կացցէ եւ մնասցէ ընդ արեւու յա-

ռաջ քան զլուսին ազգէ մինչեւ յազգ :
Իջցէ որպէս զանձրեւ 'ի վերայ գեղ-
ման , որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :
Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարու-
թիւն , բազում խաղաղութիւն՝ մին-
չեւ կատարեսցի լուսին :
Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչեւ 'ի ծով ,
'ի գետոց մինչեւ 'ի ծագս աշխարհի :
Առաջի նորա նախ Հնդիկք անկցին ,
եւ թշնամիք նորա հող կերիցեն :
Թագաւորք Թարսիս եւ կղզեաց
պատարագս մատուսցեն նմա . թա-
գաւորք Արաբաց եւ Սաբայ պատա-
րագս բերցեն նմա :
Երկիրպագցեն նմա ամենայն թագա-
ւորք երկրի, եւ ամենայն ազգք ծա-
ռայեսցեն նմա ,
Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի . զաղքատն եւ զտնանկն , որոյ
ոչ է իւր օգնական :
Անխայեսցէ նա յաղքատն եւ 'ի տը-
նանկն, եւ զանձինս տնանկաց կեցուա-
ցէ ; 'ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զան-
ձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի
նոցա · կեցցէ , եւ տացի նմա յոսկ-
ւոյն Արաբացւոց ։

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն
ժամ , եւ զօրհանապազ օրհնեսցեն
զնա ։

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամե-
նայն երկիր · եւ 'ի վերայ գլխոց լե-
րանց ։

Բարձրասցի քան զԼիբանան պտուղ
նորա · եւ ծաղկեսցի 'ի քաղաքի Տեա-
ռըն որպէս խոտ երկրի ։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւի-
տեան · զի յառաջ քան զարեւ է
անուն նորա ։

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք եր-
կրի , եւ ամենայն ազինք երանիցեն
նմա ։

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայելի որ
առնէ սքանչելիս միայն · եւ օրհ-
նեալ է անուն սուրբ փառաց նորա
յաւիտեան · լցցի փառօք նորա ա-
մենայն երկիր · եղիցի եղիցի ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յԱստուած փրկիչ իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի Տէր Տէրամբ եւ հաւատով: Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քոյ եւ:

ՔԱՐՈԶ

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս եւ զողորմութիւն 'ի բարերար Տեառնէ մերմէ, զՏէր աղաչեսցուք. Տէր ողորմեա:

Վասն փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութենէ մարդկան եւ յորոգայթից սատանայի, զՏէր:

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից եւ տանց հաւատացելոց, զՏէր:

Վասն որք 'ի լերինս յայրս եւ 'ի փապարս բնակեալ են սուրբ հարքն մեր, զՏէր աղա:

Վասն որք սաղմոսիւք եւ օրհնու-

թեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց, զՏէր· վասն հոգւոյն հանգուցե· Եւ ես միաբան : Զանձինս : Ողորմեաց :

ԱՂՕԹՔ

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո : Զարթո զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ Տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո : Եկեսցէ եւ բնակեսցէ առ մեզ Աստուածութիւն քո, եւ ողորմութիւն քո հովանի եւ պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից քոց : Եւ զմեզ զծառայքս քո արժանի արա 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի եւ յամենայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց քոց : Եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ այժմ եւ միշտ եւ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Կենդանարար զօրութիւն եւ աղբիւր անմահութեան, դու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր ։ Որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել եւ խոստովան լինել առ քեզ վասն խրատուց եւ արդարութեան քո ։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր, արա զմեզ արթունս եւ պատրաստս 'ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո ։ Եւ ընդ նոյն գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ սրբոյ այժմ եւ ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Գոհութեամբ եւ ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգին այժմ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս.
ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են. 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր: Յանցանաց իմոց զարհուրի սիրտ իմ. աղաչեմ զքեզ թող ինձ Տէր: Արտասուաց իմոց մի լռեր Տէր. զի պանդուխտ եմ ես յանցաւոր երկրի: Ողորմեա ինձ Աստուած իմ ողորմեա ինձ. զի անպատասխանի եմ յամենայնի թող ինձ Տէր: Ճանապարհք քո ուղիղ են, ես միայն մոլորեցայ, դարձո զիս եւ ողորմեա ինձ Աստուած: Դատաստանք քո արդար են, ես միայն եմ մեղուցեալ. քաւեա զիս եւ ողորմեա ինձ Աստուած:

Յոյս իմ ես դու Տէր քաւիչ յանցանաց իմոց. մի անտես առներ զբղխումն արտասուաց իմոյ. ողորմեա ինձ Աստուած: Առ քեզ ապաւինեցայ որպէս պոռնիկն օրէն. Հայր մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. ողորմ:

Փրկեա զիս Աստուած 'ի բազում մեղաց իմոց. արա արժանի քոյին սուրբ արքայութեանդ. ողորմ.

Մեղք իմ բազում են յոյժ ծանր են քան զաւազ ծովու. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ, ողորմեա ինձ Աստուած :

Բաց Տէր զդուռն ողորմութեան՝ որ ողբալով կարդամ առ քեզ. քանզի :

Չեղ յիս զգթութիւնդ քո բազումողորմ եւ մարդասէր. քանզի :

Մեղայ քեզ Տէր. մեղայ ողորմեա :

Մեղայ անօրինեցայ եւ մատնեցայ 'ի ձեռս անօրէն թշնամւոյն. արդ անկեալ աղաչեմ թող ինձ Տէր : Բան զամենեսեան առաւել մեղայ Տէր իմ գթած, քան զամենեսեան անօրինեցայ եւ մատնեցայ 'ի ձեռս անօրէն թշնամւոյն. արդ անկեալ աղաչեմ թող ինձ Տէր :

Եկեսցէ Տէր 'ի վերայ մեր ողորմութիւն քո, եւ բան փրկութեան քո ազատեսցէ զանձինս մեր 'ի մեղաց : Ողորմութիւն քո եւ ճշմարտութիւն քո եւ յոյս երեսաց քոց. առաջնոր-

դեսցէ մեզ 'ի յարդարութիւն ։ Որ ողորմածդ ես գթած եւ երկայնամիտ Տէր , ընկալ զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին ։

Տէր զլուր միւսանգամ քո գալստեանդ լուայ եւ երկեայ · զի ուսայ 'ի սըրբոց պատուիրանացն՝ եթէ գաս դու 'ի դատել զերկիր ։ Տէր յիշեցի զչար զգործս իմ եւ զարհուրեցայ · զի ծանեայ ճշմարտութեամբ զահաւոր եւ զանաչառ զ.քո դատաստանն ։ Տէր յիշեցի եւ զգութ արարչական սիրոյ քո առ քո արարածս · եւ 'ի քո գըթութիւնդ ապաւինեալ աղաչեմ , ողորմեա ինձ յաւուր յայնմիկ Քրիստոս արդար դատաւոր ։

Աղաչանօք Աստուածածնին անապական քում ծնողին , զխաւարի աչս սրտից մերոց բացցես ողորմութեամբ հայիլ 'ի լոյս քո Քրիստոս ։ Մարիամ կոյս անարատ զանապական փեսայդ աղաչեա , զի հաշտեսցի ընդ այրի եղեալ հոգիս , եւ միաւո-

ընացի դարձեալ սիրով ընդ հեռաց-
եալս 'ի նմանէ ։

Յորժամ յարուելից փայլես, անճառ լուսով լուսաւորես զհաւատացեալսն · եւ դատապարտես զազգն Հրէից անհաւատիցն ով սուրբ քառաթեւ . եւ զիս լուսաւորեա զխաւարեալս մեղօք · եւ դասակարգեա 'ի դասս մատենագրի յանճառ երկնից արքայութեանդ · զի անդադար օրհնաբանիս եւ քո են փառք յաւիտեանս ·
ամէն ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ

Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՈՒՐԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ՀԲ.

Իբրեւ զի բարի է Իսրայէլի Աստուած,
եւ որք ուղիղ են սրտիւք։
Բայց զի իմ փոքր մի եւս սասանեալ
էին ոտք. սակաւիկ մի եւ գայ-
թակղեալ էին գնացք իմ։
Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս.
զխաղաղութիւն մեղաւորաց որպէս
տեսանէի, զի ոչ գոյր վրէպ մահու
նոցա։
Հաստատուն են տանջանք նոցա.
՚ի վաստակս մարդկան չեն նոքա

եւ ըստ մարդկան ոչ տանջեսցին ։
Վասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբար-
տաւանութիւն . արկին զիւրեամբք
զամբարշտութիւն եւ զանիրաւու-
թիւն իւրեանց ։

Ելցէ որպէս 'ի ճարպոյ անիրաւու-
թիւն նոցա . գնացին նոքա ըստ
խորհրդոյ սրտից իւրեանց ։

Խորհեցան եւ խօսեցան չարութեամբ .
եւ զապիրատութիւն 'ի բարձունս
խորհեցան ։

Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց , եւ
զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ ։
Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձ-
ցի այսրէն . եւ աւուրք իմ լի կա-
տարեալ գտցին 'ի նոսա ։

Ասացին՝ զիարդ գիտաց Աստուած .
կամ գուցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ
'ի բարձրելոյն ։

Ահա մեղաւորք են եւ յաջողեալ է
նոցա . կան եւ ունին զմեծութիւն
աշխարհի ։

Ասացի՝ 'ի զուր ուրեմն արդարացու-
ցի զսիրտ իմ , լուացից սրբութեամբ

զձեռս իմ. եւ եղէ ես խոշտանգեալ զօրհանապազ, եւ կշտամբանք իմ ընդ առաւօտս:

Թէպէտ եւ ասէի՝ թէ այսպէս պատմեցից. ահաւասիկ յազգ որդւոց քոց որոց եւ ուխտեցից:

Ի մտի եդի, թէ սակայն եւ այս ջան է առաջի իմ, մինչեւ մտից 'ի սրբութիւնն Աստուծոյ եւ 'ի միտ առից զկատարած նոցա:

Սակայն վասն նենգութեան նոցա տարագիր արասցես զնոսա, եւ կործանեսցես զնոսա յամբարտաւանութեան իւրեանց:

Իսկ զիարդ եղեն յաւեր յանկարծակի. սատակեցան պակասեցան կորեան վասն անօրէնութեան իւրեանց, եւ եղեն որպէս երազք զարթուցելոց:

Տէր 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա անարգեսցես. զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի իմում, եւ երիկամունք իմ այլագունեցան:

Ես արհամարհեալ եղէ, եւ ոչ գիտացի. որպէս ցանասուն համարեցայ

առաջի քո, և ես յամենայն ժամ
ընդ քեզ եմ:

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, 'ի խոր-
հուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ, և
փառօք ընկալար զիս:

Զինչ կայ իմ ընաւ յերկինս, կամ
'ի քէն զինչ ես խնդրեցից յերկրի:

Նուաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ.

Աստուած սրտի իմոյ, բաժին իմ
Աստուած յաւիտեան:

Ահաւասիկ որք հեռի արարին զանձի-
նըս իւրեանց 'ի քէն, կորիցեն. սա-
տակեսցես զամենեսեան՝ որք ապըս-
տամբ եղեն 'ի քէն:

Ինձ մերձենալ առ Աստուած բարի
է. և դնել առ Տէր զյոյս իմ:

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո,
'ի դրունս դստեր Սիօնի:

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ.

Ընդէ՞ր մերժեցեր Աստուած իսպառ.
բարկացաւ սրտմտութիւն քո 'ի վե-
րայ խաշին արօտի քո:

Յիշեա զժողովուրդ քո, զոր ստացար 'ի սկզբանէ․ փրկեցեր զվիճակ ժառանգութեան քո։

Լեառն Սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու 'ի սմա․ համբարձ զձեռն քո 'ի վերայ ամբարտաւանութեան նոցա իսպառ։

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին 'ի սրբութեան քում․ պարծեցան ատելիք քո 'ի մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց։

Եդին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս, եւ ինքեանք ոչ ծանեան զելս 'ի վերուստ։

Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին զդրունս նորա, 'ի միասին փայտատօք եւ մրճօք կործանեցին զնա։

Այրեցին 'ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի․ պղծեցին զխորան անուան քո։

Ասացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա 'ի միասին, եկայք լռեցուսցուք զամենայն տօնս Աստուծոյ յերկրէ։

Նշանս մեր ինչ ոչ տեսաք , եւ ոչ
եւս գուցէ մարգարէ . եւ զմեզ ինչ
ոք ոչ ճանաչիցէ .

Մինչեւ յերբ Աստուած՝ նախատէ
թշնամին , բարկացուցանէ հակառա-
կորդն զանուն սուրբ քո .

Ընդէր դարձուցանես զձեռն քո , եւ
զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իս-
պառ :

Աստուած թագաւոր մեր յառաջ
քան զյաւիտեանս , որ արարեր ըզ
փրկութիւն 'ի մէջ երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով
զծով , դու խորտակեցեր զգլուխ
վիշապին 'ի վերայ ջուրց .

Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին , եւ
ետուր զնա կերակուր զօրացն
Հնդկաց :

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս եւ ըզ
վտակս . դու ցամաքեցուցեր զգե-
տըս սաստիկս .

Քո է տիւ եւ քո է գիշեր . զլոյս
եւ զարեւ դու արարեր . եւ դու
հաստատեցեր զամենայն սահմանս

երկրի, զգարուն եւ զամառն դու ստեղծեր։
Այս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախատեաց զՏէրդ. ժողովուրդ անզգամ բարկացոյց զանուն սուրբ քո։
Մի մատներ գազանաց զանձն՝ որ խոստովան առնի առ քեզ. եւ զանձինս տնանկաց քոց մի մոռանար իսպառ։
Հայեաց յուխտ քո, զի լցան տունկ տայչելոց յերկրի անիրաւութեամբ.
Մի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ. այլ աղքատք եւ տնանկք օրհնեսցեն զանուն սուրբ քո։
Արի Աստուած եւ դատեա զդատաստանս քո. յիշեա զնախատինս՝ որ յանզգամէն զօրհանապազ։
Մի մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց. ամբարտաւանութիւն ատելեաց քոց վերասցի հանապազ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ. ՀԵ. ՀԶ.

Խոստովան եղիցուք առ քեզ Աստ-

ուած, խոստովան եղիցուք եւ կարդասցուք զանուն սուրբ քո։

Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո. յորժամ ժամ առից, ես ուղիղ դատեցից։

Մաշեցաւ երկիր եւ ամենայն բնակիչք նորա, ես հաստատեցի զսիւնս նորա։

Ասացի անօրինաց. թէ մի անօրինիք. եւ մեղաւորաց, թէ մի բարձրացուցանէք զեղջիւրս ձեր։

Մի համբառնայք 'ի բարձունս զեղջիւրս ձեր, եւ մի խօսիք զԱստուծոյ անիրաւութիւն։

Զի ոչ յարեւելից եւ ոչ յարեւմտից եւ ոչ յանապատ լերանց, այլ Աստուած դատաւոր է։

Զայս խոնարհ առնէ, եւ զայն բարձրացուցանէ. բաժակ 'ի ձեռին Տեառն գինի լի անապակ արբեալ. եւ խոնարհեցուցանէ յայսմանէ յայս։

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեցի. եւ արբցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրի։

Ես ցնծացայց յաւիտեան. սաղմոս
ասացից Աստուծոյ Յակոբայ:
Զամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փշրեսցես. եւ բարձր եղիցի եղջիւր
արդարոյ:
Դու ահաւոր ես, եւ ո՞վ կարէ կալ
առաջի քո. որպէս երեւեցար դու
յերկնից, յայտնի եղեւ բարկութիւն
քո:
Երկիր երկեաւ եւ սարսեցաւ ընդ
յառնելն Աստուծոյ 'ի դատաստան,
ընդ ապրեցուցանել զամենայն հեզս
երկրի:
Խորհուրդ մարդկան խոստովան առնին
առ քեզ. եւ ծածկեալք իմաստու-
թեամբ օրհնեսցեն զքեզ՝
Աստուած, 'ի սրբութեան են ճանա-
պարհք քո. ո՞վ է աստուած մեծ՝
որպէս զԱստուած մեր. դու ես Աստ-
ուած, որ առնես զսքանչելիս.
Ցուցեր ժողովրդեան քում զզօրու-
թիւն քո. փրկեցեր բազկաւ քով
զժողովուրդս քո, զորդիսն Յակով-
բայ եւ Յովսեփու.

Տեսին զքեզ ջուրք Աստուած, տեսին զքեզ ջուրք՝ եւ երկեան . եւ խորք խռովեցան 'ի ձայնէ ջուրց բազմաց ։

Ձայն ետուն ամպք . քանզի եւ նետք քո գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի ։

Երեւեցան փայլատակունք քո տիեզերաց . խռովեցաւ եւ դողաց երկիր ։

Ի ծովու են ճանապարհք քո, եւ շաւիղք քո 'ի ջուրս բազումս . եւ հետք քո ոչ երեւին ։

Առաջնորդեցեր որպէս խաշին ժողովրդեան քո 'ի ձեռն Մովսեսի եւ Ահարոնի ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ.

Աստուած մտին հեթանոսք 'ի ժառանգութիւն քո . պղծեցին զտաճար սուրբ քո ։

Արարին զԵրուսաղէմ որպէս զհիւղ մրգապահաց . արկին զդիակունս ծառայից քոց գէշ թռչնոց երկնից .

Եւ զմարմինս սրբոց քոց գազանաց
երկրի։

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր
շուրջ զԵրուսաղէմաւ. եւ ոչ ոք
էր որ թաղէր զնոսա։

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց
մերոց. ծաղր եւ այպն կատականաց
այնոցիկ, որք շուրջ էին զմեօք։

Մինչեւ յերբ Տէր՝ բարկանաս դու
իսպառ. բորբոքեսցի որպէս հուր
նախանձ քո։

Հեղ զբարկութիւն քո 'ի վերայ ազ-
գաց՝ որք զքեզ ոչ ճանաչեցին. 'ի
վերայ թագաւորաց՝ որք զանուն
քո ոչ կարդացին. զի կերին զՅա-
կոբ. եւ զտեղի նորա աւերեցին։

Մի յիշեր զմեղս մեր զառաջինս.
վաղվաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմու-
թիւն քո Տէր, զի աղքատացաք
յոյժ։

Օգնեա մեզ Աստուած փրկիչ մեր
վասն փառաց անուան քո։

Տէր փրկեա զմեզ եւ քաւեա զմեղս
մեր վասն անուան քոյ։

Մի՛ երբէք ասասցեն 'ի հեթանոսս, թէ ուր է Աստուածն նոցա:

Այլ յայտնի լիցի 'ի վերայ հեթանոսաց առաջի աչաց մերոց, առ 'ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայից քոց՝ որ եւ հեղաւ:

Մտցէ առաջի քո հեծութիւն կապելոց. ըստ մեծութեան բազկի քո պահեա դու զորդիս սպանելոց:

Հատո դրացեաց մերոց եօթնապատիկ 'ի ծոց նոցա, զնախատինս իւրեանց զոր նախատեցին զքեզ Տէր:

Մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի քոյ, խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան. ազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո:

ՍԱՂՄՈՍ ՀԹ. ԶԱ.

Որ հովուես զԻսրայէլ՝ նայեաց, որ առաջնորդես որպէս խաշին զՅովսէփ:

Որ նստիս 'ի քերովբէս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի, Բենիամինի եւ Մանասէի:

Զարթո զզօրութիւնս քո, եւ եկ ՚ի կեցուցանել զմեզ։

Աստուած զօրութեանց, դարձո զմեզ երեւեցո զերեսս քո ՚ի մեզ, եւ կեցցուք։

Տէր Աստուած զօրութեանց, մինչեւ յերբ բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց։

Զամբեցեր մեզ հաց արտասուաց, եւ արբուցեր մեզ արտասուս չափով։

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց, այպն կատականաց թշնամեաց մերոց։

Աստուած զօրութեանց, դարձո ըզմեզ. երեւեցո զերեսս քո ՚ի մեզ, եւ կեցցուք։

Այգի յԵգիպտոսէ փոխեցեր. հաներ զհեթանոսս՝ եւ զնոսա տնկեցեր, եւ առաջնորդեցեր նմա։

Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ եւ ելից զերկիր. ծածկեաց զլերինս հովանի նորա, եւ բարունակ նորա զմայրս Աստուծոյ։

Ձգեաց զորթ իւր մինչեւ ՚ի ծով.

մինչեւ ՚ի գետս են շառաւիղք նո-
րա։

Ընդէ՞ր քակեցեր զցանկ նորա, եւ
կթեն զնա անցաւորք ճանապարհի։

Ապականեաց զնա խոզ անտառի,
եւ երէվայրի արածեցաւ ՚ի նմա։

Աստուած զօրութեանց, դարձ հայ-
եաց յերկնից եւ տես. այց արա
այգւոյս այսմիկ, եւ դարման տար
սմա, զոր տնկեաց աջ քո։

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրա-
ցուցեր զնա ՚ի քեզ. այրեցեալ ՚ի
հուր եւ աւերեալ, ՚ի սաստէ քում-
մէ կորիցէ։

Եղիցի ձեռն քո ՚ի վերայ առն, աջ
քո ՚ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր
զօրացուցեր զնա ՚ի քեզ։

Ոչ եւս ՚ի բացեայ եղիցուք մեք ՚ի
քէն. կեցուսցես դու զմեզ, եւ զա-
նուն քո Տէր կարդասցուք։

Աստուած զօրութեանց, դարձո ըզ-
մեզ. երեւեցո զերեսս քո ՚ի մեզ,
եւ կեցցուք։

Արի Աստուած, եւ դատեա զերկիր.

զի դու ժառանգեցես զամենայն հեթանոսս ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԲ.

Աստուած ո՞ քեզ նմանիցի . մի՛ լռեր եւ մի՛ դադարիր Աստուած ։
Զի ահա թշնամիք քո գոչեցին , եւ ատելիք քո համբարձին զգլուխս իւրեանց ։
Ի վերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին զխոութիւն . խորհեցան ՚ի վերայ սրբոց քոց եւ աստղին ։
Եկայք սատակեսցուք զնոսա յազգաց , եւ մի՛ յիշեսցի անուն Իսրայէլի եւ եւս ։
Խորհեցան միաբանութեամբ ՚ի միասին , եւ վասն քո ուխտ արարին ։
Բանակք Եդովմայեցւոց եւ Իսմայելացիք , Մովաբ եւ Հագարացիք ։
Գեբաղ՝ Ամոն՝ Ամաղէկ , եւ այլազգիքն ամենայն բնակչօքն հանդերձ Տիւրայ ։
Նա եւ Ասուր եկեալ էր ընդ նոսա .

ամենեքին սոքա զօրավիգն էին
որդւոյն Ղովտայ ·

Արա զնոսա որպէս զՄադիամ, որպէս
զՍիսարայ, եւ որպէս զԱբին ՚ի ծործորն Կիսոնի ։

Սատակեցան նոքա յականս Դոլրայ, եւ եղեն որպէս զաղբ երկրի ·

Արա զիշխանս նոցա որպէս Զօրէբն ·
Զէբն, զԶէբէէ, եւ զՍաղմանա, եւ
զամենայն իշխանս նոցա ·

Որք ասացին՝ ժառանգեսցուք ՚ի
մեզ զսրբութիւն Աստուծոյ ·

Աստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զանիւ, եւ որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ·

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս, որպէս բոց՝ զի կիզու զլերինս ։

Այսպէս հալածեա զնոսա մրրկաւ
քով, եւ բարկութեամբ քով խռովեցուսցես զնոսա ։

Լից զերեսս նոցա անարգանօք · եւ
խնդրեսցեն զանուն քո Տէր ։

Ամաչեսցեն եւ խռովեսցին յաւիտեանս յաւիտենից, եւ ամօթալից կորիցեն ։

Ծանիցեն զի անուն քո Տէր է, և
դու միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ
ամենայն երկրի :

ՍԱՂՄՈՍ ՁԳ.

Որպէս սիրելիք են յարկք քո Տէր
զօրութեանց. ցանկայ և փափաքի
անձն իմ 'ի գաւիթս քո,
Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցեն
առ Աստուած կենդանի,
Քանզի ճնճղուկ եգիտ իւր տուն. և
տատրակ զբոյն՝ ուր դիցէ զձագս
իւր:
Սեղան քո Տէր զօրութեանց, թա-
գաւոր իմ և Աստուած իմ,
Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ են
'ի տան Տեառն, յաւիտեանս յաւիտե-
նից օրհնեսցեն զքեզ:
Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր
'ի քէն է. ելս եդ 'ի միտս իւրում 'ի
հովտէս արտասուաց 'ի տեղւոջ
յորում ուխտեաց:
Զօրհնութիւն տացէ՝ որ զօրէնս

դնէ. գնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօրութիւն. եւ երեւեսցի Աստուած հրեշտակաց 'ի Սիօն։

Տէր Աստուած զօրութեանց՝ լուր աղօթից իմոց. ունկնդիր Աստուած Յակոբայ։

Ընդունող ես դու մեր. տես Աստուած եւ նայեաց յերեսս օծելոյ քոյ. վասն զի լաւ է ինձ մի օր 'ի գաւիթս քո, քան զհազարս։

Ընտրեցի ես ընդ աղբ գալ 'ի տան Աստուծոյ առաւել, քան բնակել 'ի յարկս մեղաւորաց.

Զողորմութիւն եւ զճշմարտութիւն սիրէ Տէր Աստուած մեր. զշնորհս եւ զփառս տայէ,

Տէր ոչ պակաս առնէ զողորմութիւն իւր յայնցանէ, որ գնան յամբծութեան.

Տէր Աստուած զօրութեանց, երանեալ է այր՝ որ յուսայ 'ի քեզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԴ.

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։
Թողեր զանօրէնութիւն ժողովրդեան քոյ, եւ ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։
Լռեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո. եւ դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան քո։
Դարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր, եւ դարձո զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ։
Մի յաւիտեան բարկանար մեզ Տէր, եւ մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ։
Աստուած դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ. եւ ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ։
Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո, եւ զփրկութիւնս քո տուր մեզ։
Լուայց զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժո-

զժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր, եւ
առ այնոսիկ՝ որք դարձեալ են առ
նա սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր
փրկութիւն նորա. բնակել փառաց
նորա յերկրի մերում:

Ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն պա-
տահեսցին, արդարութիւն եւ խա-
ղաղութիւն համբուրեսցին:

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ. ար-
դարութիւն յերկնից երեւեցաւ:

Տէր տացէ զքաղցրութիւն, եւ եր-
կիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդա-
րութիւն առաջի նորա գնասցէ.
դիցէ ՚ի ճանապարհի զգնացս իւր:

ՍԱՂՄՈՍ ՁԵ.

Խոնարհեցո Տէր զունկն քո եւ լուր
ինձ, զի աղքատ եւ տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ սուրբ Տէր. եւ
փրկեա զծառայս քո Աստուած իմ,
որ ՚ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա ինձ Տէր, զի առ քեզ ա-

ղաղակեցի զօրհանապազ · ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ։

Զի դու Տէր քաղցր ես և ուղիղ ես . բազումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ։

Ունկնդիր Տէր աղօթից իմոց, և նայեա 'ի ձայն խնդրուածոց իմոց։

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ։

Ոչ ոք է նման քեզ յԱստուածս Տէր, և ոչ ոք է որպէս զգործս քո։

Զամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկիրպագցեն առաջի քո, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ ես դու Տէր, և առնես սքանչելիս . և դու միայն ես Աստուած։

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, և գնացից 'ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկնչիլ յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած իմ բոլորով սրտիւ իմով . փա-

ռաւոր արարից զանուն քո յա-
ւիտեան

Մեծ եղեւ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո Տէր. եւ փրկեցեր զանձն իմ 'ի դը-
ժոխոց ներքնոց։

Աստուած, անօրէնք յարեան 'ի վե-
րայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խընդ-
րեցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան
զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։

Այլ դու Տէր Աստուած իմ, գթած
ես եւ ողորմած, երկայնամիտ բա-
զումողորմ եւ ճշմարիտ. Նայեա առ
իս եւ ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
զորդի աղախնոյ քո. եւ արա առ
իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն.
զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, եւ մը-
խիթարեցեր զիս։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԸ.

Զողորմութիւնս քո Տէր յաւիտեան
օրհնեցից. ազգէ յազգ պատմեցից

զճշմարտութիւնս քո բերանով իմով։
Ասացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ
շինեսցի․ յերկինս պատրաստ եղիցի
ճշմարտութիւն քո։
Եդի ուխտ ընտրելոյ իմոյ․ երդուայ
Դաւթի ծառայի իմոյ։
Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ
քո, եւ շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ
քո։
Խոստովան եղիցին երկինք սքանչե-
լեաց քոց Տէր, եւ ճշմարտութիւն քո
յեկեղեցիս սրբոց։
Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ․
կամ ո՞վ նմանիցի Տեառն յորդիս Ա-
ստուծոյ։
Աստուած փառաւորեալ է ՚ի խոր-
հուրդս սրբոց իւրոց․ մեծ եւ ահա-
ւոր ՚ի վերայ ամենեցին որ շուրջ են
զնովաւ։
Տէր Աստուած զօրութեանց, ո՞ նման
է քեզ․ հզօր ես դու Տէր, եւ ճըշ-
մարտութիւն քո շուրջ է զքեւ։
Դու տիրես զօրութեանց ծովու, եւ
զխռովութիւն ալեաց նորա դու ցա-
ծուցանես։

Դու խոնարհեցուցանես որպէս զվիրաւորս զամբարտաւանս. 'ի զօրութիւն բազկի քո ցրուեցեր զթշնամիս քո։

Քո են երկինք եւ քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր. զհիւսիս եւ զհարաւ դու արարեր. Թաբոր եւ Հերմոն յանուն քո ցընծասցեն։

Քո է բազուկ եւ քո է զօրութիւն. զօրասցի աջ քո, եւ բարձր եղիցի ձեռն քո։

Ցարդարութիւն եւ յիրաւունս հաստատեալ է աթոռ քո. ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն գնասցեն առաջի երեսաց քոց։

Երանի ժողովրդեան, որ գիտեն զօրհնութիւնս քո Տէր. 'ի լոյս երեսաց քոց գնասցեն, եւ յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապազ, եւ յարդարութեան քում բարձր եղիցին։

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես Տէր. եւ 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր։

Մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս
քո իսպառ . բորբոքեսցի որպէս
հուր բարկութիւն քո :
Իսկ արդ յիշեա եւ տես՝ թէ ով է
իմ հանգիստ . միթէ 'ի զո՞ւր ինչ
ստեղծեր զամենայն որդիս մարդկան :
Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ եւ ոչ տեսա-
ցէ զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն
իւր 'ի ձեռաց դժոխոց :
Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո Տէր առա-
ջինք, զոր երդուար Դաւթի ճշմար-
տութեամբ քով :
Յիշեա զնախատինս ծառայի քո, զոր
ընկալայ 'ի ծոց իմ յազգաց բազմաց .
Զոր նախատեցին թշնամիք քո
Տէր . նախատեցին փոխանակ օծելոյ
քո :
Օրհնեալ Տէր Աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Օրհնութիւն Եսայեայ Որդւոյն Ամովսայ.

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւօտ

առնել առ քեզ Աստուած ։
Վասն զի լոյս են հրամանք քո 'ի
վերայ երկրի . ուսարուք զարդա-
րութիւն բնակիչք երկրի ։
Կարկեսցի ամբարիշտն , եւ այլ ոչ
եւս ուսցի առնել յերկրի զարդա-
րութիւն ճշմարտութեան ։
Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ , եւ մի
տեսցէ զփառս Աստուծոյ ։
Տէր բարձր ես եւ բազուկ քո հզօր ,
եւ նոքա ոչ գիտացին ։
Ծանիցեն՝ ամաչեսցեն , եւ նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան . եւ
արդ հուր զթշնամիս քո կերիցէ ։
Տէր Աստուած մեր՝ տուր մեզ խա-
ղաղութիւն քո . զի ըստ ամենայն
գործոց մերոց հատուցաւ մեզ ։
Տէր Աստուած մեր՝ ստացիր զմեզ .
զի բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք ,
եւ զանուն քո անուանեմք զօր-
հանապազ ։
Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութիւն
այլ ոչ տեսանիցեն . եւ ոչ բժիշկք
յարուցանիցեն ։

Վասն այսորիկ ամէր հարեր սատա-
կեցեր եւ ջնջեցեր զամենայն արու-
մանուկ նոցա։

Ցուել Տէր զչար 'ի վերայ չարի
նոցա. եւ ած զչար 'ի վերայ անօ-
րինաց երկրի.

Տէր 'ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ.
զի փոքր մի նեղութիւն է խրատ
քո 'ի վերայ մեր։

Որպէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան, եւ առ
ցաւս իւր ճչիցէ։

Այնպէս եղաք սիրելւոյ քում Տէր.
յահ եւ յերկիւղ քո յղացեալ երկնե-
ցաք, եւ ծնաք զհոգի փրկութեան
քո։

Ոչ եւս կործանեսցուք մեք, այլ
կործանեսցին անօրէնք երկրի.

Ցարիցեն մեռեալք եւ կենդանա-
ցին ամենեքեան, որք եղեալ են
'ի գերեզմանս.

Զարթիցեն ցնծասցեն, եւ ուրախ ե-
ղիցին դադարեալք յերկրի.

Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ 'ի քէն, այդ

բժշկութիւն է նոցա . բայց երկիրն
ամբարշտաց սատակեսցի :
Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . մուտ
'ի շտեմարանս քո . եւ փակեա ըզ
դրունս քո առաջի երեսաց քոց .
փախիր եւ թաքիր առ ժամանակ մի ,
մինչեւ անցցէ բարկութիւն Տեառն :
Փառք Հօր եւ Որդւոյ , եւ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Խաղաղութեանց տուող Քրիստոս ,
զխաղաղութիւն եւ զերկնային ողոր-
մութիւն քո պարգեւեա յարարածս
քո .
Մարդասէր Տէր , վասն սրբուհւոյ :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ձերծ զիս յորոգայթէ որսողին եւ
յամենայն վտանգից ապրեցո եւ ողոր-
մեա : Յաներեւոյթ թշնամեաց եւ 'ի
գաղտնի նետից բանսարկուին պահ-
եա եւ ողորմ : փրկեա զիս 'ի յանցա-

Վասն այսորիկ ածեր հարեր սատա-
կեցեր եւ ջնջեցեր զամենայն արու
մանուկ նոցա:

Յաւել Տէր զչար 'ի վերայ չարի
նոցա. եւ ած զչար 'ի վերայ անօ-
րինաց երկրի.

Տէր 'ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ.
զի փոքր մի նեղութիւն է խրատ
քո 'ի վերայ մեր:

Որպէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան, եւ առ
ցաւս իւր ճչիցէ:

Այնպէս եղաք սիրելւոյ քում Տէր.
յահ եւ յերկիւղ քո յղացեալ երկնե-
ցաք, եւ ծնաք զհոգի փրկութեան
քո:

Ոչ եւս կործանեսցուք մեք, այլ
կործանեսցին անօրէնք երկրի:

Յարիցեն մեռեալք եւ կենդանաս-
ցին ամենեքեան, որք եդեալ են
'ի գերեզմանս:

Զարթիցեն ցնծասցեն, եւ ուրախ ե-
ղիցին դաշտարեալք յերկրի.

Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ 'ի քէն, այդ

թժշկութիւն է նոցա. բայց երկիրն ամբարշտաց սատակեսցի։

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ. մուտ 'ի շտեմարանս քո. և փակեա զդրունս քո առաջի երեսաց քոց. փախիր և թաքիր առ ժամանակ մի, մինչև անցցէ բարկութիւն Տեառն։

Փառք Հօր և Որդւոյ, և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Խաղաղութեանց տուող Քրիստոս, զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգևեա յարարածս քո.

Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Զերծո զիս յորոգայթէ որսողին և յամենայն վտանգից ապրեցո և ողորմեա։ Յանկերևոյթ թշնամւոյն և 'ի գազանի նենգից բանսարկուին պահեա և ողորմ՛։ Փրկեա զիս 'ի յանցա-

նաց մեղաց իմոց, եւ նորոգեա զիս հոգւով գիտութեան եւ ող:

Ծով մեղաց իմոց զիս ալէկոծէ․ որ ես նաւապետ բարի, շնորհեա ինձ նաւահանգիստ Հայր ամենակալ․ Խորք պատրանաց զիս կորուսանեն․ այլ դու նաւապետ բարի․ շնոր: Որ միայն իշխանդ ես թողուլ զմեղս․ եւ ես աղաչեմ զքեզ․ Տէր թող ինձ զմեղս իմ Հայր ամենակալ:

Մերձեալ է օր գալոյ քո Տէր․ լուր ձայնի աղօթից իմոց որ կարդամս առ քեզ, եւ ողորմեա: Բանից իմոց ունկնդիր Տէր, եւ 'ի միտ առ զաղաչանս իմ զառաւօտուս որ կարդամըս առ քեզ, եւ ող: Որ ընկղմեալս եմ 'ի խորս չարեաց, սուրբ զՀոգիդ քո առաքեա առ իս որ կայ:

Ողորմեա ինձ Աստուած, զի քեզ միայնոյ մեղայ: Առաւել լուա զիս 'ի աղմոյ յանցանաց․ աղբիւր բժշկութեան, եւ ողորմեա: Յարենէ փրկեա զիս, որ հոգւոյ եւ մարմնոյ ունիս իշխանութիւն․ եւ ող․

Վիրաւորեալ յանցանօք անձն իմ,
առ քեզ Տէր համբարձի զաչս իմ.
Թող ինձ զմեղս իմ միայն բարե-
գութ, եւ ողորմեա ինձ Աստուած
ըստ մեծի ողորմութեան քում: Կոր-
ծանեաց զիս չարագործ թշնամին,
եւ կամի խայտառ զիս որսալ.
Հայր բարեգութ բժշկեա զվիրաւոր-
եալս. եւ զօրս: Անդունդք մեղաց
պաշարեցին զիս, զի բազում են
քան զաւազ ծովու. առ քեզ Տէր
պաղատիմ, փրկեա 'ի վտանգէս եւ

ողոր:

Զանապական զհոգեւոր զգանձն
յապականացու կենցաղս ծախեցի.
այլ առ քեզ միայն պաղատիմ բա-
րերար փրկիչ, խնայեա 'ի մեղուցեալ
ծառայս: Զցանկ հոգւոյ իմոյ քակ-
տեցի եւ եղէ անպարունակ որթ.
այլ առ: Ոստաքանց եղէ ես որպէս
զարմաւենի, պտղակորոյս որպէս
ձիթենի. այլ անյիշաչար եւ անո-

խակալ փրկիչ խնայ:

Անտանելւոյն տաղտաւար բարձող էի-

ծըռ բարձողին · որ ծնար զԱստուած մարմնով՝ զանմարմնաբար ծնունդն Հօր · բարեխօսեա վասն մեր Աստուածածին Մարիամ։ Որ վառեցար ՚ի յարփւոյն եւ ոչ կիզար բոց մորենւոյն · այլ ետուր զհացն կենաց կերակուր բանաւորաց · բարեխօսեա առ Քրիստոս ջնջել զգիր մեղաց մերոց։ Զկենդանագիր անարատ ծնողի քո արկանեմք առաջի անախտական Տէրութեանդ քո · յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զթշնամին խաչի քո · ներեա յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ Մօր քո եւ կուսի · աղաչեմք զքեզ Տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սրբոյ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ

Ի ԳԻՇՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՇԱԲԱԹՈՒ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ՂԹ.

Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչեւ յազգ. մինչչեւ լերինք հաստատեալ էին, եւ մինչչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր եւ զամենայն տիեզերս, Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես. մի դարձուցաներ զմարդ 'ի տառապանս. եւ ասացեր, դարձարուք առ իս որդիք մարդկան. Հազար ամ յաչս Տեառն որպէս օր երեկն՝ որ անց. որպէս

պահ մի գիշերոյ. եւ ամք նոցա
անարգութեամբ եղիցին:
Ընդ առաւօտս որպէս զալարի բուս-
ցին. ընդ առաւօտս որպէս դալա-
րի զուարճասցին եւ ծաղկեսցին.
ընդ երեկոյս թարշամեսցին՝ չորաս-
ցին եւ անկցին:
Նուաղեցաք մեք 'ի բարկութենէ
քումմէ. եւ 'ի սրտմտութենէ քում-
մէ խռովեցաք.
Եդեր զմեղս մեր առաջի քո, եւ
զկեանս մեր 'ի լոյս երեսաց քոց:
Ամենայն աւուրք մեր նուաղեցան.
եւ 'ի բարկութենէ քումմէ խռովե-
ցաք:
Ժամանակ ամաց մերոց անդադար
որպէս սարդի. եւ թիւ աւուրց ա-
մաց մերոց 'ի նոսա եօթանասուն
ամ:
Այլ թէ առաւել եւս՝ ութսուն ամ.
եւ որ ինչ աւելի է քան զայն, ցա-
ւօք եւ հեծութեամբ:
Եկն 'ի վ՛րայ մեր հեծութիւն, եւ
խրատեցաք. բայց արդ ո գիտասցէ

զզօրութիւն բարկութեան քո, եւ կամ յահէ քումմէ զսրտմտութիւն քո համարեսցի,

Այսպէս ցոյց ինձ զաջ քո. եւ որ խոնարհ են սրտիւք, զիմաստութիւնս քո:

Դարձ Տէր՝ մինչեւ յերբ. մխիթարեաց 'ի ծառայս քո:

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով ցնծացաք եւ ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց,

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, յորս խոնարհ արարեր զմեզ, եւ ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս:

Հայեա Տէր 'ի ծառայս քո եւ 'ի գործս ձեռաց քոց, եւ առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ 'ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ Տէր. եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ.

ՍԱՂՄՈՍ ՂԱ.

Բարի է խոստովան լինել Տեառն,
եւ սաղմոս ասել անուան քում
բարձրեալ․
Պատմել առաւօտու զողորմութիւնս
քո, եւ զճշմարտութիւնս քո ՚ի
գիշերի․
Տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ, ՚ի ձայն
օրհնութեան գուսլիւ։
Ուրախ արարեր զիս Տէր յարարածս
քո, եւ ՚ի գործս ձեռաց քոց ցըն-
ծացայց․
Որպէս զի մեծ են գործք քո Տէր,
եւ յոյժ խոր են խորհուրդք քո։
Այր անզգամ զայս ոչ ծանիցէ, եւ
անմիտն զայս ոչ առնու ՚ի միտ։
Ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս խոտ,
՚ի ծաղկիլ այնոցիկ ոյք գործեն
զանօրէնութիւն։
Սատակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից.
եւ դու բարձրեալ ես յաւիտեանս
Տէր․

Զի ահա թշնամիք քո Տէր, զի ա-
հա թշնամիք քո կորիցեն. ցրուես-
ցին ամենեքեան՝ որք գործեն զա-
նօրէնութիւն։

Բարձր եղիցի որպէս միեղջերուի եղ-
ջիւր իմ, եւ ծերութիւն իմ 'ի ձէթ
պարարտութեան։

Ետես ակն իմ 'ի թշնամիս իմ, որք
յարուցեալ են 'ի վերայ իմ չարու-
թեամբ, 'ի նոսա լուիցէ ունկն իմ։

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղ-
կեսցին. որպէս զմայրսն Լիբանանու
բազումք եղիցին։

Տնկեալք եղիցին 'ի տան Տեառն,
եւ 'ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ
ծաղկեսցին։

Եւս եւ բազումք եղիցին 'ի ծերու-
թիւն պարարտութեան գիրգք եւ
փափուկք եղիցին 'ի պատմել. ու-
ղիղ է Տէր Աստուած մեր, եւ ոչ
գոյ 'ի նմա անիրաւութիւն։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԲ.

Տէր թագաւորեաց վայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո, 'ի սկզբանէ յաւիտենից դու ես։

Ամբարձան գետք Տէր, եւ ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. եւ յարիցեն գետք 'ի գնացս իւրեանց։

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։

Սքանչելի ես դու Տէր 'ի բարձունս. վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք։

Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր ընդ երկայն աւուրս։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԳ.

Աստուած վրէժխնդիր, Տէր Աստուած վրէժխնդիր յայտնեցար.

Բարձր լեր որ դատես զերկիր. հա-
տո զհատուցումն ամբարտաւանից.
Մինչեւ յերբ մեղաւորք Տէր, մինչեւ
յերբ մեղաւորք պարծեսցին:
Բարբառեալ խօսէին զանիրաւու-
թիւն. խօսեսցին ամենեքեան՝ որք
գործեն զանօրէնութիւն.
Զժողովուրդս քո Տէր խոնարհ արա-
րին, եւ զժառանգութիւն քո չար-
չարեցին.
Զայրին եւ զպանդուխտն սպանին,
զորբան կոտորեցին եւ ասացին. ոչ
տեսանէ զայս Տէր, եւ ոչ 'ի միտ
առնու Աստուած Յակոբայ:
Եթէ ոչ Տեառն օգնեալ էր ինձ, փոքր
մի եւս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դը-
ժոխս:
Թէ ասէի թէ ահա սասանեցան ոտք
իմ, ողորմութիւն քո Տէր օգնէր
ինձ:
Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մը-
խիթարութիւն քո ուրախ առնէր
զանձն իմ:
Մի հաւասարեսցի քեզ աթոռ անօ-

թչնութեան, ո պատճառէ զվաստա-
կըս ընդդէմ հրամանի.
Որսացին զանձն արդարոյ, եւ զա-
րիւն անբիծ պարտաւոր առնէին.
Եղեւ Տէր ապաւէն իմ, Աստուած
օգնական յուսոյ իմոյ.
Հատուսցէ նոցա Տէր ըստ անօրէնու-
թեան նոցա. եւ ըստ չարութեան
նոցա կործանեսցէ զնոսա Տէր Աստ-
ուած մեր:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԱ.

Տէ՛ր լուր աղօթից իմոց, աղաղակ
իմ առ քեզ եկեսցէ, եւ մի դարձու-
ցաներ զերեսս քո յինէն.
Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո
առ իս զունկն քո. յորում աւուր
կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր
ինձ:
Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք
իմ, եւ ոսկերք իմ որպէս խռիւ
չորացան:
Հարայ եմ որպէս խոտ՝ եւ ցամաքեցաւ

սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ
'ի ձայնէ հեծութեան իմոյ ։
Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ. Նմա-
նեցայ ես հաւալուսան յանապատի ։
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի. տըք-
նեցայ եւ եղէ ես որպէս ճնճղուկ
միայն 'ի տանիս ։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
հանապազ, եւ գովիչք իմ ինեւ
երդնուին ։
Զմոխիր որպէս զհաց կերի, եւ զըմ-
պելին իմ արտասուօք խառնեցի ։
Յերեսաց բարկութեան սրտմտու-
թեան քո. զի դու բարձրացուցեր,
եւ խոնարհեցուցեր զիս ։
Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին.
եւ ես որպէս խոտ ցամաքեցայ ։
Դու Տէր յաւիտեան կաս, եւ յիշա-
տակ քո ազգէ մինչեւ յազգ ։
Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ
Սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ ։
Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս
նորա, եւ 'ի հողս նորա գթասցին ։

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ, եւ ամենայն թագաւորք երկրի 'ի փառաց քոց:

Ի սկզբանէ Տէր զհիմունս երկրի հաստատեցեր. եւ գործք ձեռաց քոց երկինք են:

Նոքա անցանեն, եւ դու կաս եւ մնաս յաւիտեան:

Ամենեքեան որպէս զձորձս մաշեսցին. եւ որպէս զվերարկուս փոխեսցես զնոսա եւ փոխեսցին:

Բայց դու նոյն ինքն ես, եւ ամք քո ոչ անցանեն, որդիք ծառայից քոց բնակեսցեն 'ի նմա. եւ զաւակի նոցա յաւիտեան յաջողեսցի:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԳ.

Օրհնեա անձն իմ զՏէր. Տէր Աստուած իմ մեծ եղեր յոյժ:

Խոստովանութիւն եւ մեծվայելչութիւն զգեցար. արկեալ զլոյս որպէս զօթոց. ձգեցեր զերկինս որպէս ըղխորան, եւ արկեր 'ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա:

Ո դնէ յամպս զգնացս իւր, եւ շրջի
նա 'ի վերայ թեւոց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր հոգիս, եւ
զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաս-
տատութեան իւրոյ, զի մի՛ սասանեսցի
յաւիտեան :

Խորք որպէս զգեստ վերարկու է
նորա. 'ի վերայ լերանց կացցեն
ջուրք :

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, եւ 'ի
ձայնէ որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :

Ելանեն լեռնանան՝ եւ իջանեն դաշ-
տանան, 'ի տեղի յոր հաստատեցեր
զնոսա :

Սահման եդեր՝ եւ ոչ անցանեն, եւ
ոչ եւս դառնան 'ի ծածկել զերկիր՝

Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս.
'ի միջոյ լերանց գնասցեն ջուրք :

Արբուցանել զամենայն գազանս վայ-
րի. յագեսցին ցիռք 'ի ծարաւս իւր-
եանց :

Անդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն.
եւ 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս
իւրեանց :

Արբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց
իւրոց . 'ի պտղոյ գործոց իւրոց լցցի
երկիր :

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս , զդալա-
րն 'ի ծառայութիւն մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ . գինի ուրախ
առնէ , իւղ զուարթ , եւ հաց հաս-
տատէ զսիրտ մարդոյ :

Յագեսցին ծառքն անտառի , եւ
մայրքն Լիբանանու՝ զորս դու տնկե-
ցեր :

Անդ թռչունք երկնից ձագս հանիցեն .
եւ բոյն արագլի ապաւէն է նոցա :

Լերինք բարձունք են եղջերուաց ,
եւ վէմք ապաւէնք նապաստակաց :

Արարեր զլուսին վասն ժամանակի .
արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ
իւրոյ :

Արարեր զխաւար՝ եւ եղեւ գիշեր .
'ի նմա գնան ամենայն գազանք ան-
տառի :

Կորիւնք առիւծուց մռնչեն եւ յա-
փշտակեն , եւ խնդրեն յԱստուծոյ
զկերակուրս իւրեանց ։

Ի ծագել արեւու ժողովին , եւ 'ի
մորխս իւրեանց դադարին ։
Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր , եւ 'ի
վաստակս ձեռաց իւրոց մինչեւ յե-
րեկոյ ։
Որպէս զի մեծ են գործք քո Տէր ․
զամենայն ինչ իմաստութեամբ ա-
րարեր ․ եւ լցաւ երկիր ստեղծուա-
ծովք քովք ։
Այս ծով մեծ եւ անդորր ․ 'ի սմա
են սողունք , որոց ոչ գոյ թիւ ․ գա-
զանք մեծամեծք եւ մանունք ․ 'ի
սմա եւ նաւք գնան ․ վիշապն զոր
ստեղծեր խաղալ նմա ։
Ամենեքեան քեզ սպասեն ․ եւ դու
տաս զկերակուր նոցա 'ի ժամու ։
Տաս դու նոցա՝ եւ կերակրին ․ բա-
նաս զձեռն քո , եւ կերակրես զա-
մենեսեան կամօք քովք ։
Դարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցանէ՝
եւ խռովին ․ հանես զոգի 'ի նոցանէ ,
պակասին եւ 'ի հող դառնան ։
Առաքես զոգի քո եւ ստանաս ըզ
նոսա , եւ նորոգես զերեսս երկրի ։

Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան․ եւ Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր, եւ տայ դողալ սմա․ մերձեսցի 'ի լերինս, եւ ծխեսցին :

Օրհնեցից զՏէր 'ի կեանս իմ․ սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ․ եւ ես ուրախ եղէց 'ի Տէր :

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, եւ անօրէնք մի եւս գտցին 'ի նմա ․ օրհնեա անձն իմ զՏէր ,

Աղօթք Եզեկիայի Արքայի Հրէաստանի, 'ի ժամանակի յորում հիւանդացաւ, եւ յարեաւ 'ի հիւանդութենէ իւրմէ :

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց, թէ գնայցի ես 'ի դրունս դըժոխոց :

Թողի զամենայն յետսն իմ, եւ ասա-

Զի՛ թէ այլ ոչ եւս տեսից զփրկու-
թիւն Տեառն յերկրին կենդանեաց ,
եւ ոչ եւս տեսից զմարդ բնակչօք խու-
րովք հանդերձ ։

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ .
այսուհետեւ թողի լքի զամենայն ըզ
կեանս իմ ։

Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ,
որպէս զայն՝ որ քակէ զտաղաւար .
եւ եղէ ես որպէս զոստայն ոստա-
րաց մերձ 'ի հատանել ։

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յա-
ռաւօտէ որպէս 'ի ձեռս առիւծու .
այնպէս խորտակեաց մանրեաց զոս-
կերս իմ, զի յառաւօտէ մինչ 'ի գի-
շեր մատնեցայ ։

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի, որ-
պէս զաղաւնի՝ այնպէս մնչեցի, զի
նուաղեցան աչք իմ 'ի տեսանելոյ ։
Հայեցայ 'ի բարձունս առ Տէր
Աստուած իմ՛ որ փրկեաց զիս, եւ
փարատեցոյց յինէն զցաւս անձին
իմոյ ։

Տէր , վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ.

զարթուցիր զանձն իմ, դարձուցեր զհոգի իմ. մխիթարեցայ եւ կեցի։ Ահա 'ի խաղաղութիւն դարձաւ դառնութիւն իմ. փրկեցեր զանձն իմ, զի մի կորեայց. եւ ընկեցեր յետոյ զամենայն զմեղս իմ։

Զի ոչ թէ որք 'ի դժոխս են, խոստովան առնիցին առ քեզ. եւ ոչ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ. եւ ոչ յուսասցին 'ի ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան, որք իջանեն 'ի դժոխս։

Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ Տէր, որպէս եւ ես այսուհետեւ մանկունս ծնայց, որք պատմեսցեն զարդարութիւնս քո՝ Տէր փրկութեան իմոյ։

Եւ ոչ եւս դադարեցից օրհնել զքեզ յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս կենաց իմոց յանդիման տաճարին Աստուծոյ։

Փառք Հօր եւ որդւոյ եւ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ցոյս կենդանութեան, յոյս եւ ա-
պաւէն փրկութեան Տէր Յիսուս փըր-
կիչ. փրկեա եւ փառաւորեա զպաւս
անձին իմոյ։

Մարդասէր Տէր, փառք սրբութեան։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Քրիստոս Աստուած Աստուծոյ. ողոր-
մեա։ Անօրէնութեամբ 'ի մեղս երկ-
նեաց զիս մայր իմ. աղաչեմ փրկիչ.
ողոր։ Կիրաւորեալ մեղօք անկա-
նիմ առ քեզ փրկիչ. մի անտես առ-
ներ. ողոր։

Մաքսաւորն հառաչանօք 'ի տաճա-
րին էառ զքաւութիւն. նովին ձայ-
նիւն եւ ես գոչեմ. ողորմեա ինձ
Աստուած։ Աւազակն աղաղակէր 'ի
խաչին, յիշեա զիս Տէր. նով։ Անա-
ռակ որդին աղերսանօք աղաչէր ըզ
քեզ. Հայր մեղայ յերկինս եւ առա-
ջի քո. նով։

Շնորհեա մեզ Տէր ընդ աղքատաց օրինակին Ղազարու ժուժկալութիւն. զի կամաւոր աղքատութեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ նմին լիցուք արժանի. լուր մեզ եւ ողորմեա Քրիստոս Աստուած: Որ փոխանակ հացին կարօտութեան զհացն անմահութեան նմա շնորհեցեր. եւ ընդ մեծատանն անգթութեան 'ի գոգն Աբրահամու զնա ընկալար. լուր: Լուսաւորեա զաչս սրտից ըստանալ մեզ ողորմութեամբ 'ի քէն Տէր զողորմութիւն. զի մի ընդ մեծատանն հայցեսցուք 'ի բաց հնոցին ծագիւ մատին ջուր 'ի զովացումն.

լուր մեզ եւ:

Զանսկիզբն Աստուած զՀայրն ամենակալ բարեբանեսցէք ընդ զուարթունս երկնից: Զառ 'ի Հօրէ ծնեալ զՈրդին միածին բարեբանեսցէք հըրեշտակային ձայնիւ: Եւ զնորոգող սուրբ զՀոգին ձայնիւ ցնծութեամբ բարեբանեսցէք անլռելի ձայնիւ:

Անսկիզբն Աստուած եւ Թագաւոր

երկնաւոր . բարեբանեալ 'ի զօրաց անմահից երկնաւորաց . զքեզ օրհնեմք Հայր անսկզբն ։ խոնարհեցար 'ի բարձանց վասն մերոյ փրկութեան . արձակիչ կապելոց եւ բժիշկ հոգւոց մերոց . զքեզ գովեմք Որդիդ միածին ։ Որ էակիցդ ես ընդ Հօր եւ փառակից միածնիդ . բաշխող պարգեւաց եւ տուող ողորմութեանց . զքեզ բարեբանեմք Սուրբ զՀոգիդ ճշմարիտ ։

Որ զլոյս Աստուածային քո բանի ծագեցեր աշխարհամած խաւարն անգիտութեան , լուսաւորեա եւ ըզ մեզ Հօր իմաստութիւն ։ Որ զհամօրէն դատաստանին օրինակ նշանակեցեր առ մեծատունն եւ Ղազարոս , ներհակաբար տալով զոր աստ ընկալան ։ Վասն որոյ աղաչեսցուք զքեզ Տէր , փրկել զմեզ 'ի հրոյ մեղաց եւ տանջանաց , հանգչել 'ի գոգ նահապետին արդարոյ ։ Որով եւ մեք ընդ հրեշտակացն դասուց անբաժանելի Սուրբերրորդութեանն համաձայնեալ

երգեմք զփառս 'ի բարձունս ։
Ուրախացիր բարձրելոյն հովանացեալ զօրութեամբ, եւ բնակարան Սուրբ Հոգւոյն, որով ծնար զբանն Աստուած . բարեխօսեա վասն մեր
Աստուածածին Մարիամ։

Աղբիւր կենաց բղխեալ յԵդեմայ, Սուրբ Աստուածածին, որով արբեցաւ երկիր ծարաւուտ հոգւոյն խմատիւք . տալ մեզ մաղթեա աղբիւրս արտասուաց մաքրել զմեզ 'ի մեղաց
մերոց ։

Քեւ ցնծան ստորայինքս ամենայն 'ի միւսանգամ քո գալստեանն . եւ յաւէժ զուարճանան դասք անմարմնոյն առ էիցս ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ

Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ԿԻՒՐԱԿԷԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ՃԷ·

Պատրաստ է սիրտ իմ Աստուած, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել եւ սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք ։

Զարթիր փառք իմ, զարթիր սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ, եւ ես զարթեայց առաւօտուց ։

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս Տէր, եւ սաղմոս ասացից քեզ յազինս ։

Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմու-

թիւն քո, մինչեւ յամպս ճշմարտութիւն քո։

Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, եւ յամենայն երկրի են փառք քո։

Որպէս փրկեսցին սիրելիք քո. կեցո աջով քո եւ լուր մեզ։

Աստուծով արասցուք զօրութիւն. եւ նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԸ.

Աստուած օրհնութեան իմոյ մի՛ լռեր, զի բերան մեղաւորի՝ բերան նենգաւորի բացաւ 'ի վերայ իմ։

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ, եւ բանիւ ատելութեամբ պաշարեցին զիս։

Մարտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց, փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի։

Հատուցին ինձ չար փոխանակ բարւոյ, ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ։

րաւունս արդարութեան քո։

Զիրաւունս քո պահեցի, մի թողուր
զիս մինչ իսպառ ։

Ի՞ւ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանա-
պարհս իւր , այլ 'ի պահել զբանս քո ։

Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ ,
մի մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց։

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո ,
որպէս զի մի մեղայց քեզ ։

Օրհնեալ ես դու Տէր , ուսո ինձ զար-
դարութիւնս քո ։

Շրթամբք իմովք պատմեցից զամե-
նայն իրաւունս բերանոյ քո ։

Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարճացայ . որպէս յամենայն 'ի
մեծութեան ։

Ի պատուիրանս քո հոգացայ , եւ
զգուշացայ 'ի ճանապարհս քո ։

Զիրաւունս քո խօսեցայ , եւ ոչ մո-
ռացայ զբանս քո ։

Հատո ծառայի քում , զի կեցից եւ
պահեցից զբանս քո ։

Զարթո զաչս իմ , եւ նայեցայց 'ի
սքանչելիս օրինաց քոց ։

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի՛ թաքուցաներ յինէն զպատուիրանս քո։
Փափաքեաց անձն իմ 'ի ցանկալ ինձ
զիրաւունս քո յամենայն ժամ։

Սաստեցեր ամբարտաւանից. անիծեալ՝ որք խոտորեցան 'ի պատուիրանաց քոց։

Ի բաց արա յինէն զնախատինս եւ զարհամարհանս, զի զվկայութիւնս
քո խնդրեցի։

Քանզի նստան իշխանք եւ չարախօսէին զինէն. այլ ծառայ քո խորհէր զիրաւունս քո։

Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին,
եւ խորհուրդք իմ արդարութիւն քո։
Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, Տէր կեցո զիս ըստ բանի քում։

Զճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ եւ լուար ինձ, ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։

Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաստուն արա զիս, եւ քննեցից
զսքանչելիս քո։

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրա-

նայ․ հաստատեա զիս 'ի բանս քո։

Զճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յինէն, եւ յօրէնս քո ողորմեա ինձ։

Զճանապարհս ճշմարտութեան քո ընտրեցի, եւ զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ։

Մերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո, Տէր մի՛ յամօթ առներ զիս։

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ, զի անդորր արարեր սրտի իմոյ։

Օրէնսդէտ արա զիս Տէր 'ի ճանապարհս իրաւանց քոց, եւ խնդրեցից զնա յամենայն ժամ։

Իմաստուն արա զիս, եւ քննեցից զօրէնս քո, եւ պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով։

Առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատուիրանաց քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ։

Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս քո, եւ մի՛ յագահութիւն։

Դարձո զաչս իմ, զի մի՛ տեսից ըզնանրութիւն. 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս։

Հաստատեա ծառայի քում զբան քո յերկիւղ քո:

Հան յինէն զնախատինս, զոր ես կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են:

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց. յարդարութեան քում կեցո զիս:.

Աչեչուխա.

Բաժին իմ ես դու Տէր, ասացի պահել ինձ զօրէնս քո:

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով. ողորմեա ինձ ըստ բանի քում:

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ, եւ դարձուցի զոտս իմ 'ի վկայութիւնս քո:

Պատրաստեցայ եւ ոչ խռովեցայ, զի պահեցի զպատուիրանս քո:

Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ. այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինել առ քեզ վասն իրաւանց եւ արդարութեան քո:

Ճաշորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց, որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո :

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր. զարդարութիւնս քո ուսո ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում Տէր ըստ բանի քում.

Զքաղցրութիւն, զխրատ եւ զգիտութիւն ուսո ինձ, զի 'ի պատուիրանս քո ես հաւատացի :

Մինչչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ. վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու Տէր, եւ քաղցրութեամբ քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանս քո :

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա. այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ.

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան զհազարս ոսկւոյ եւ արծաթոյ։

Ձեռք քո արարին եւ ստեղծին զիս՝ իմաստուն արա զիս, եւ ուսայց զպատուիրանս քո։

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս եւ ուրախ եղիցին, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ։

Ծանեայ Տէր զի արդարութեամբ են դատաստանք քո. յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս։

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթարել զիս, ըստ բանի քում զծառայս քո։

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ եւ կեցից, զի օրէնք քո խօսք իմ էին։

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որ 'ի տարապարտուց անիրաւեցան յիս. այլ ես հոգացայ 'ի պատուիրանս քո։

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո, եւ որք ճանաչեն զվկայութիւնս քո։

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեան քում, զի մի ամաչեցից։

կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւ-
նըս քո, զի ես 'ի բանս քո յուսա-
ցայ:

Սպասեցին աչք իմ բանի քում.
ասացի Երբ մխիթարեսցէ զիս:

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի, զի
զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռա-
ցայ:

Քանի՞ են աւուրք ծառայի քո.
Երբ արասցես ինձ իրաւունս 'ի հա-
լածչաց իմոց:

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուր-
դըս, այլ ոչ որպէս օրէնս քո:

Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են. 'ի նանիր հալածեցին զիս, օգ-
նեա ինձ:

Փոքր մի եւս կորուսանէին զիս յերկ-
րի. այլ ես ոչ թողի զպատուիրա-
նըս քո:

Ըստ ողորմութեան քում կեցո զիս,
եւ պահեցից զվկայութիւնս բերա-
նոյ քո:

Յաւիտեան Տէր բան քո կայ յերկի-
նըս, ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմար-
տութիւն քո:

Հաստատեցեր զերկիր՝ եւ կայ ։
Հրամանի քում մնայ տիւ, զի ամե-
նեքեան ծառայք քո են ։
Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին,
կանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի
'ի խոնարհութեան իմում ։
Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարու-
թիւնս քո, զի նոքօք կեցուցեր զիս
Քո եմ ես եւ կեցո զիս, զի զարդա
րութիւնս քո խնդրեցի ։
Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորու-
սանել, զի զվկայութիւնս քո ես
'ի միտ առի ։
Յամենայն կատարածի տեսի զվախ-
ճան ․ յոյժ անդորր էին ինձ պատ-
ուիրանք քո ։
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո, զօրհա-
նապազ խօսք իմ էին ։
Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արա-
րեր զիս 'ի պատուիրանս քո, զի
յաւիտեան իմ էին ։
Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաս-
տուն եղէ, զի վկայութիւնք քո
խօսք իմ էին ։

Քան զծերս իմաստուն եղէ, զի ըզ պատուիրանս քո քննեցի:

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս իմ, որպէս զի պահեցից զբանս քո:

Ցիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ, զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս:

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք քո՝ քան զմեղր բերանոյ իմոյ:

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ ատեցի զամենայն ճանապարհս չարաց, զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, եւ լոյս շաւղաց իմոց:

Երդուայ եւ հաստատեցի, զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո:

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ. Տէր կեցո զիս ըստ բանի քում:

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա Տէր, եւ զիրաւունս քո ուսո ինձ:

Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, եւ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Եդին ինձ մեղաւորք որոգայթ.
՚ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլո-
րեցայ։
Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յա-
ւիտեան, զի ցնծութիւն է սրտի ի-
մոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել
զարդարութիւնս քո յաւիտեան վասն
հատուցման։

Աչեյուխա.

Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն.
մի՛ մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղչաց
իմոց։
Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի, զի
մի՛ ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս։
Պակասեցին աչք իմ փրկութեան
քում Տէր, եւ բանից արդարութեան
քո։
Արա ընդ ծառայի քում Տէր ըստ ողոր-
մութեան քում. զարդարութիւնս
քո ուսո ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա

զիս , եւ ծանեայց զվկայութիւնս
քո ։
Ժամ է պաշտել զՏէր , խափանեցին
զօրէնս քո ։
Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուի-
րանս քո զամենայն ոսկի եւ ըզ
տպազիոն ։
Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան
ինձ , զի ատեցի ես զճանապարհս
չարաց ։
Սքանչելի են վկայութիւնք քո , վա-
սըն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն
իմ ։
Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր
եւ իմաստուն առնէ զտղայս ։
Զբերան իմ բացի , եւ առի զհոգի ․
'ի պատուիրանս քո փափաքեաց
անձն իմ ։
Նայեաց առ իս եւ ողորմեաց ինձ ըստ
իրաւանց սիրողաց անուան քո ։
Զճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
ըստ բանի քում , եւ մի տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք ։
Փրկեա զիս 'ի զրպարտութենէ մարդ-

կան , եւ պահեցից զպատուիրանս
քո :
Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո,
եւ ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :
Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց,
զի ոչ պահեցին զօրէնս քո :
Արդար ես դու Տէր , եւ ուղիղ են
դատաստանք քո :
Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկա-
յութեանց քոց , եւ ճշմարիտ են
յոյժ :
Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մո-
ռացան զբանս քո թշնամիք իմ ·
Ընտրեալ է բան քո յոյժ , եւ ծա-
ռայ քո սիրեաց զնոսա ·
Մանուկ եմ ես եւ արհամարհեալ ,
եւ զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռա-
ցայ :
Արդարութիւն քո արդարութիւն
յաւիտենից , եւ օրէնք քո ճշմարիտ
են :
Նեղութիւնք եւ վիշտք գտին զիս ,
եւ պատուիրանք քո խօսք իմ էին ·
Արդարութեամբ են վկայութիւնք

քո յաւիտեան . իմաստուն արա եւ
կեցո զիս :
Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ
իմով . լուր ինձ Տէր , զի զարդա-
րութիւնս քո խնդրեցի :
Աղաղակեցի առ քեզ՝ եւ փրկեա
զիս , եւ պահեցից զվկայութիւնս
քո :
կանխեցի տարաժամու , աղաղակեցի ,
եւ ես 'ի բանս քո յուսացայ :
կանխեցին աչք իմ առաւօտու 'ի
խօսել ինձ զբանս քո :
Ձայնի իմում լուր Տէր ըստ ողոր-
մութեան քում . եւ յիրաւունս քո
կեցո զիս :
Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զա-
նօրէնութիւն , զի յօրինաց քոց հեռի
եղեն :
Մերձ ես դու Տէր , եւ ամենայն պատ-
ուիրանք քո ճշմարիտ են :
Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց
քոց , զի յաւիտեան հաստատեցեր
զնոսա :
Տես զխոնարհութիւն իմ եւ փրկեա

զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Դատեա զդատաստանս իմ եւ փրր-
կեա զիս, եւ ըստ բանի քում կե-
ցո զիս։
Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն,
զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին։
Գթութիւնք քո բազում են Տէր,
եւ ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս։
Բազում են, որք հալածեն եւ նեղեն
զիս. 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ
խոտորեցայ։
Հայէի յանագորոյնս եւ մաշէի, զի
պատուիրանս քո ոչ պահեցին։
Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի,
Տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո զիս։
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
է. յաւիտեան են ամենայն իրա-
ւունք արդարութեան քո։
Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր,
եւ 'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ։
Ցնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն՝
որ գտանէ աւար բազում։
Զմեղս ատեցի եւ անարգեցի, եւ
զօրէնս քո սիրեցի։

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից ըզ-
քեզ վասն իրաւանց եւ արդարու-
թեան քո:
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ
ոյք սիրեն զօրէնս քո, եւ ոչ գոյ 'ի
նոսա գայթակղութիւն:
Սպասեցի փրկութեան քում Տէր.
եւ զպատուիրանս քո սիրեցի:
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո,
եւ սիրեաց զնոսա յոյժ.
Պահեցից զպատուիրանս եւ զվկայու-
թիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք
իմ առաջի քո են:

Աղօթք Յովնանու Մարգարէին.

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր
կարդացի. լուաւ Աստուած յանդըն-
դոց դժոխոց աղաղակի իմում:
Լուր Տէր ձայնի իմում, զի ընկե-
ցեր զիս 'ի խորս ծովու, եւ շրջանք
գետոց պաշարեցին զիս:
Ամենայն զբօսանք քո եւ ալիք քո,
անցին 'ի վերայ իմ. եւ ասացի, թէ

մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց
քոց։

Արդ իցէ՞ թէ յաւելից հայիլ 'ի տաճար սուրբ քո. զի հեղան զինեւ ջուրք մինչեւ յանձն իմ, եւ անդունդք պաշարեցին զիս։

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց. իջի ես 'ի խորս երկրի, եւ առնի զնիգս նորա, զի էին որպէս աղխք յաւիտենից, եւ ելցեն յապականութենէ կեանք իմ։

Առ քեզ Տէր Աստուած իմ 'ի նուազիլ անձին իմոյ կարդացի, եւ զքեզ Տէր յիշեցի. եւ մտցեն աղօթք իմ 'ի տաճար սուրբ քո։

Զի ոյք պահէին զունայնութիւն եւ զստութիւն, յողորմութենէ իւրեանց մերժեցան։

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խոստովան եղէց քեզ, մատուցից պատարագս Տեառն, եւ կատարեցից զուխտ իմ 'ի փրկութեան։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Եկեսցեն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ քո . խոնարհեսցի ունկն . քո 'ի խնդրուածս մեր ։
Մարդասէր Տէր փառն արքունեայ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր , Տէր՝ լուր ձայնի իմում ։

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես Տէր Տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո․ զի 'ի քէն է քաւութիւն։

Վասն անուան քո համբերի Տէր, համբեր անձն իմ բանի քում․ յուսացաւ անձն իմ 'ի Տէր։

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ 'ի Տէր․

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, 'ի նմանէ է փրկութիւն․ եւ նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԷ․

Խոստովան եղէց քեզ Տէր բոլորով սրտիւ իմով, առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ․ երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո, եւ խոստովան եղէց անուան քում վա-

սն ողորմութեան եւ ճշմարտութեան
քոյ :

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո · յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ, եւ բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի · զի լուան ըզ բանս բերանոյ քո, եւ օրհնեցեն զճանապարհս քո :

Մեծ են փառք Տեառն · բարձր է Տէր, զխոնարհս տեսանէ, եւ զբարձունս 'ի հեռաստանէ ճանաչէ :

Թէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամւոյն :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԸ.

Տէր փորձեցեր զիս եւ ծանեար զիս · դու ծանեար զնստել իմ եւ զյառնել իմ :

Ի մէտ առեր զխորհուրդս իմ 'ի հե-

ռաստանէ. զշաւիղս իմ եւ զվիճա-
կըս իմ դու քննեցեր. եւ զամենայն
ճանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր,
զի ոչ գոյ նենգութիւն 'ի լեզուի ի-
մում:

Ահա դու Տէր՝ ծանեար զյետինն իմ
եւ զառաջինն իմ. դու ստեղծեր զիս,
եւ եդեր զձեռն քո 'ի վերայ իմ:

Սքանչելի եղեւ գիտութիւն քո յի-
նէն. զօրացաւ, եւ ոչ հանդար-
տեմ սմա:

Յո՞ երթայց ես յոգւոյ քումմէ, կամ
յերեսաց քոց ես յո՞ փախնեայց:

Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես.
եւ թէ իջանեմ 'ի դժոխս, եւ անդ
մօտ ես:

Թէ առից զթեւս իմ ընդ առաւօտս,
եւ բնակեցայց յեզերս ծովու:

Սակայն եւ անդ ձեռն քո առաջ-
նորդեսցէ ինձ, եւ աջ քո ընկալցի
զիս:

Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք
ծածկեաց զիս, կամ գիշեր փոխա-
նակ լուսոյ փափկութեան իմոյ.

ռաստանէ. զշաւիղս իմ եւ զվիճակս իմ դու քննեցեր. եւ զամենայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր, զի ոչ գոյ նենգութիւն 'ի լեզուի իմում:

Ահա դու Տէր՝ ծանեար զյետին իմ եւ զառաջին իմ. դու ստեղծեր զիս, եւ եդեր զձեռն քո 'ի վերայ իմ:

Սքանչելի եղեւ գիտութիւն քո յինէն. զօրացաւ, եւ ոչ հանդարտեմ առ նա:

Յո՞ երթայց ես յոգւոյ քումմէ, կամ յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց.

Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես. եւ թէ իջանեմ 'ի դժոխս, եւ անդ մօտ ես:

Թէ առից զթեւս իմ ընդ առաւօտս, եւ բնակեցայց յեզերս ծովու:

Սակայն եւ անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ, եւ աջ քո ընկալցի զիս:

Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեաց զիս, կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ փափկութեան իմոյ.

առցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո :
Զատելիս քո Տէր ատեցի, եւ 'ի վե-
րայ թշնամեաց քոց մաշեցայ :
Ցատելութիւն կատարեալ ատեցի ըզ-
նոսա, եւ եղեն ինձ թշնամիք :
Փորձեա զիս Աստուած եւ ծանիր
զսիրտ իմ, քննեա զիս եւ ծանիր ըզ-
շաւիղս իմ. եւ տես թէ իցեն անօ-
րէնութիւնք 'ի ճանապարհս իմ, եւ
առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհս
քո յաւիտենից :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԹ.

Ապրեցո զիս Տէր 'ի մարդոյ չարէ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս:
Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս
իւրեանց. զօր ամենայն պատրաստե-
ցան 'ի պատերազմ:
Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօ-
ձի, եւ թոյն իժից 'ի ներքոյ շըր-
թանց նոցա:
Պահեա զիս Տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի,
եւ 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս:

խորհեցան խախանել զգնացս իմ ,
Թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ։

Հարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց ,
շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթակղութիւն ։

Ասացի՛ Տէր Աստուած իմ ես դու ,
ունկն դիր Տէր ձայնի աղօթից իմոց ։

Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ , հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի ։

Մի մատներ զիս Տէր 'ի ցանկութենէ մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ . մի ընդ վայր հարկաներ զիս ։

Զի մի երբէք բարձրասցին . եւ խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին .
վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա ։

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ , եւ կործանեսցես զնոսա ,
'ի տառապանաց մի կարասցեն կեալ ։

Մարդոյ լեզուանւոյ մի յաջողեսցի 'ի վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն 'ի կորուստ ։

Ծանեայ զի առնէ Տէր զդատաստան աղքատի եւ իրաւունս տնանկի։
Արդարք գոհասցին զանուանէ քումմէ, եւ բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽ.

Տէր կարդացի առ քեզ՝ եւ լուր ինձ, նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կարդալ իմում առ քեզ։
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տէր. համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի։
Դիր Տէր պահապան բերանոյ իմոյ, եւ դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան։
Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս, որք գործեն զանօրէնութիւն. եւ ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա։
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ եւ յանդիմանս արասցէ. իւղ

մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ 'ի կամս նորա :

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց, եւ քաղցրասցին.

Որպէս թանձրութիւն հողոյ զի ճեղռեալ է 'ի վերայ երկրի. ցրուեցին ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս :

Առ քեզ Տէր Տէր են աչք իմ, 'ի քեզ յուսացայ, մի՛ հաներ զհոգի յինէն :

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագուցին ինձ, 'ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն :

Անկցին 'ի ցանցս նոցա մեղաւորք, միայն եմ ես մինչեւ անցից :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԱ.

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի, ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի.

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ, եւ զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից.

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ, դու
Տէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի ճա-
նապարհ յոր եւ գնայի, թագուցա-
նին որոգայթ:

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, եւ ոչ ոք
ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փա-
խուստ իմ, եւ ոչ գտաւ խնդրող
անձին իմոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր եւ ասացի,
դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց:

Նայեա Տէր յաղօթս իմ, զի ես խո-
նարհ եղէ յոյժ. ապրեցո զիս 'ի հա-
լածչաց իմոց, զի հզօրք եղեն քան
զիս:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԳ.

Օրհնեալ Տէր Աստուած իմ, որ ու-
սոյց զձեռս իմ 'ի պատերազմ, եւ
զմատունս իմ 'ի ճակատամարտ:

Ողորմութիւն իմ եւ ապաւէն իմ,
օգնական իմ եւ փրկիչ իմ. ապաւէն
իմ, եւ ես յուսամ 'ի նա. որ հնազանդ

առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ ։
Տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար դու
նմա, կամ որդի մարդոյ թէ համա-
րիս ինչ զնա ։
Մարդ նանրոյ նմանեցաւ, եւ ա-
ւուրք նորա որպէս հովանի անցին ։
Տէր խոնարհեցո զերկինս եւ էջ,
մերձեա 'ի լերինս եւ ծխեսցին ։
փայլեա զփայլատակունս քո, եւ
խռովեա զնոսա. առաքեա զնետս
քո, եւ ցրուեա զնոսա ։
Առաքեա զձեռն քո 'ի բարձանց,
եւ փրկեա զիս 'ի ջուրց բազմաց,
եւ 'ի ձեռաց որդւոց օտարաց ։
Որոց բերանք խօսեցան
զնանրութիւն, եւ աջ նոցա աջ է
մեղաց ։
Աստուած յօրհնութիւն նոր օրհնե-
ցից զքեզ, տասնաղեաւ սաղմոսա-
րանաւ սաղմոս ասացից քեզ ։
Ո՛ տացէ զփրկութիւն թագաւորաց
մերոց, որ փրկելոց իցէ զԴաւիթ
ծառայ իւր 'ի սրոյ չարէ ։
Փրկեա զիս եւ ապրեցո զիս 'ի ձե-
ռաց որդւոց օտարաց ։

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն, եւ աջ նոցա աջ է մեղաց:

Որոց ուստերք իւրեանց որպէս նորատունկ հաստատուն են 'ի մանկութենէ իւրեանց. դստերք նոցա զարդարեալ եւ պաճուճեալ 'ի նմանութիւն տաճարի:

Շտեմարանք նոցա լի են եւ բղխեն 'ի միմեանց. խաշինք նոցա բազմածինք են, եւ բազմանան 'ի գնացս իւրեանց. եւ անդեայք նոցա պարարտք են:

Ոչ գոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա, եւ ոչ աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա:

Արդ երանեցին ժողովրդեան, որոյ այս այսպէս է. նա երանի ժողովրդեան, որոյ Տէր Աստուած է նոցա.

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԴ.

Բարձր առնեմ զքեզ Աստուած իմ

եւ թագաւոր իմ, եւ օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։

Զօրհանապազ օրհնեցից զքեզ, եւ գովեցից զանուն քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։

Մեծ է Տէր եւ օրհնեալ է յոյժ, եւ մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ։

Ազգք եւ ազգք գովեսցեն զգործս քո, եւ զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Զմեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, եւ զսքանչելիս քո պատմեսցեն·

Զզօրութիւն ահի քո ասասցեն, եւ զմեծութիւնս քո պատմեսցեն։

Զյիշատակ բազում քաղցրութեան քո բղխեսցեն, եւ արդարութեամբ քո ցնծասցեն։

Գթած ողորմած է Տէր, երկայնամիտ եւ բազումողորմ։

Քաղցր է Տէր առ ամենեսեան, եւ գթութիւն նորա ՚ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց·

Խոստովան եղիցին առ քեզ Տէր՝ ա-

մենայն գործք քո. եւ սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ։

Զփառս արքայութեան քո ասասցեն, եւ զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս քո, եւ զփառս մեծվայելչութեան արքայութեան քո։

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից, եւ տէրութիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ։

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր, եւ արդար է յամենայն գործս իւր։

Հաստատէ Տէր զամենայն գայթակղեալս, եւ կանգնէ զամենայն գլորեալս։

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան, եւ դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու։ Տաս դու նոցա եւ կերակրես. բանաս զձեռն քո, եւ լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեամբ կամօք քովք։

Արդար է Տէր յամենայն ճանապարհս

իւր , եւ սուրբ է յամենայն գործս իւր ։

Մերձ է Տէր առ ամենեսեան որք կարդան առ նա , առ ամենեսեան որք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ ։

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր . աղօթից նոցա լսէ , եւ կեցուցանէ զնոսա ։

Պահէ Տէր զամենեսեան որք սիրեն զնա , եւ զամենայն մեղաւորս սատակէ Տէր ։

Զօրհնութիւնս Տեառն խօսեսցի բերան իմ . օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն սուրբ նորա յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Լուր մեզ Տէր լուր մեզ , Աստուածային ողորմութեամբ եւ գթութեամբ քո խնայեա յարարածս քո ։

Մարդասէր Տէր վասն սրբուհւոյ ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։

Ցիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ. արդար ես դու Տէր, եւ ամենայն գործք քո ճըշմարիտ են։

Ճանապարհք քո ուղիղ են, եւ ամե-

նայն դատաստանք քո արդար են ։

Դատաստանս արդարութեան ածեր 'ի վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի ։

Արդարութեամբ և իրաւի ածեր զայս ամենայն 'ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց ։

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել 'ի քէն․ մեղաք յամենայնի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք ։

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի ըղ զբարիս գտցուք մեք 'ի քէն ։

Արդ զամենայն զոր արարեր՝ և զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր ,

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց՝ անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց ։

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր մատնեցեր զմեզ ,

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ ըզ բերանս մեր, զի ամօթ եւ նախատինք եղաք ծառայից քոց եւ պաշտօնէից։

Այլ մի մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո. մի ցրեր զուխտս քո, եւ մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ։

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո, եւ Իսրայէլի սրբոյ քո։

Խոստացար նոցա՝ եւ ասացեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, եւ որպէս զաւազ առ եզր ծովու։

Եւ արդ Տէր՝ նուաղեցաք մեք քան զամենայն ազգս, եւ եմք տառապեալ յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց։

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝ մարգարէ եւ առաջնորդ. ոչ ողջակէզք պատարագաց, ոչ խունկք օրինաց, եւ ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո, եւ ողորմութիւն գտանել 'ի քէն։

Այլ անձամբք խոնարհեալ եւ հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս ողջակէզս խոյոց եւ զուարակաց, եւ որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց ։

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գտցուք զկնի քո· եւ չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ ։

Եւ արդ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք, երկնչիմք 'ի քէն, եւ խնդրեմք զերեսս քո· Տէր մի յամօթ առներ զմեզ ։

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում, եւ ըստ բազում ողորմութեան քում· փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց Տէր· եւ փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան ։

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչարեն զծառայս քո· ամաչեսցեն լիցին բռնութիւնք նոցա, եւ ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին ։

Եւ ծանիցեն զի դու ես Տէր Աստուած միայն, որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց ։

Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ՝ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ եւ առա.

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես՝ որ նայիս 'ի քրովբէս՝ եւ հայիս յանդունդս. գովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ:

Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք երկինք զՏէր. օրհնեցէք եւ բարձր արա:

Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն. եւ ջուրք որ 'ի վերոյ երկնից զՏէր. օրհնե:

Օրհնեցէք զօրութիւնք Տեառն. արեգակն եւ լուսին զՏէր. օրհնե:

Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրեւք եւ ցօղք զՏէր. օրհնե.

Օրհնեցէք ամենայն հողմք, հուր եւ
ջերմ զՏէր․ օրհնե։
Օրհնեցէք ցուրտ եւ տօթ, ցօղ եւ
ձիւնաբեր զՏէր․ օրհ.
Օրհնեցէք սառն եւ պարզ, եղեամն
եւ ձիւն զՏէր․ օրհ.
Օրհնեցէք տիւք եւ գիշերք, լոյս եւ
խաւար զՏէր․ օրհ.
Օրհնեցէք ամպք եւ փայլատակմունք՝
եւ երկիր զՏէր․ օրհ.
Օրհնեցէք լերինք եւ բլուրք, եւ
ամենայն բոյսք երկրի զՏէր․ օրհ։
Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք եւ գետք
զՏէր․ օրհ։
Օրհնեցէք կէտք եւ ամենայն կայ-
տառք՝ որ 'ի ջուրս, եւ թռչունք
երկնից զՏէր․ օրհ։
Օրհնեցէք գազանք եւ անասունք,
եւ որդիք մարդկան զՏէր․ օրհ։
Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏէր․ օրհնեսցէ
եւ բարձր արասցէ զնա յաւիտեանս.
Օրհնեցէք քահանայք զՏէր․ օրհնե։
Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր․
օրհնեցէք եւ։

Օրհնեցէք անձինք, եւ շունչք ար-
դարոց զՏէր. օրհնե:
Օրհնեցէք սուրբք եւ խոնարհք սըր-
տիւք զՏէր. օրհ:
Օրհնեցէք Անանիա Ազարիա եւ Մի-
սայէլ զՏէր. օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք զնա յաւիտեան:

Աղօթք ապաշխարութեան Մանասէի Թագաւորին.

Տէր ամենակալ Աստուած Աբրահա-
մու, Իսահակայ, Յակոբայ եւ զա-
ւակի նոցա արդարոց. ամենակալ
Տէր՝ թող զմեղս իմ:
Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր եւ
զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ:
Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամա-
նի քո. փակեցեր զխորս, կնքեցեր
ահաւոր եւ փառաւորեալ անուամբ
քով սրբով. ամենակալ Տէր.
Որ ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ
յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամե:
Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց

թրութեան քո․ սաստիկ է բարկու-
թիւն սպառնալեաց քոց 'ի վերայ
մեղաւորաց․ անչափ եւ անքննին են
ողորմութիւնք աւետեաց քոց․ ամէն։
Դու Տէր բարձրեալ, գթած, երկայ-
նամիտ, բազումողորմ․ եւ զղջանաս
'ի վերայ չարեաց մարդկան․ ամէն։
Դու Աստուած՝ ոչ եդեր ապաշխա-
րութիւն վասն արդարոյն՝ Աբրահա-
մու, Իսահակայ եւ Յակոբայ, որք
ոչ մեղան քեզ․ ամենակալ Տէր։
Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն
իմ մեղաւորիս․ զի մեղայ աւելի
քան զաւազ ծովու, եւ բազմացան
անօրէնութիւնք իմ․ ամենակալ Տէր։
Չեմ արժանի հայիլ եւ տեսանել ըզ
բարձրութիւնս երկնից 'ի բազմու-
թենէ անօրէնութեան իմոյ․ ամէն։
Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կա-
պանաց երկաթից․ եւ ոչ գոյ ինձ
հանգիստ․ ամենակալ Տէր։
Բարկացուցի զտրտմութիւն, եւ
չար առաջի քո արարի․ կանգնեցի
պատկեր եւ բազմացուցի զցասու-
մըն․ ամենակալ Տէր։

Եւ արդ Տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզ
ծունր սրտի իմոյ, եւ հայցեմ 'ի
քաղցրութենէ քումմէ. ամենա:

Մեղայ Տէր մեղայ, եւ զանօրէնու-
թիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամէ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ 'ի քէն՝ թող
ինձ Տէր, թող ինձ. եւ մի կորու-
սաներ զիս ընդ անօրէնութեան ի-
մոյ. ամենակալ Տէր:

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր,
եւ մի յիշեր զչարիս իմ, եւ մի
պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի
ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ:

Զի դու Աստուած՝ Աստուած ա-
պաշխարողաց ես, եւ յիս ցոյց ըզ
բարերարութիւնդ քո, որ անարժան
եմ. ամենակալ Տէր.

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողոր-
մութեան քում. եւ ես օրհնեցից զքեզ
զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ա:

Զքեզ Տէր օրհնեն ամենայն զօրու-
թիւնք երկնից. եւ քո են փառք
յաւիտեանս. ամէն:

Փառք Հօր եւ Որդ: Այժմ եւ միշտ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ 'ի քէն Տէր,
թող ինձ զմեղս իմ։
Բազումողորմ Տէր, ողորմեա ինձ։
Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս
'ի մեղաց եւ կեցո։
Արարիչ իմ եւ յոյս Աստուած, գթա
ցիս 'ի մեղուցեալ ծառայս, եւ ողոր-
մեա ինձ բազմամեղիս,
Ամենօրհնեալ Սրբուհի եւ միշտ կոյս
Աստուածածին Մարիամ, բարեխօ-
սեա առ Տէր վասն իմ մեղաւորիս։
Ամենայն Սուրբք Աստուծոյ, բա-
րեխօսեցէք առ Հայր 'ի յերկինս վա-
սըն մեր մեղաւորացս։
Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ,
ընկալ զաղաչանս մեր, զի 'ի քեզ
են ապաւինեալ անձինք մեր։
Ցաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ եւ
կենդանարար եւ պատուական խա-
չիւ քո Տէր պահպանեա զմեզ։
Առաքեա Տէր զհրեշտակ խաղաղու-
թեան քո, որ եկեալ պահեսցէ ըզ
մեզ անխռովս 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի։
Եւ մարդասիրութեամբ քո փչեա

զմեզ Տէր, յիշեա զմեզ յորժամ գաս արքայութեամբ քով, եւ ողորմեա մեզ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Համբառնամ առ քեզ Տէր զաչս իմ, նայեա յիս գթութեամբդ քո. եւ ողորմեա: Դու ես յոյս եւ ապաւէն իմ, զերծո զիս յորոգայթէ մեղաց. եւ ող: Ապրեցուցիչ իմ եւ փրկիչ իմ, ապրեցո զիս յորոգայթէ մեղաց. եւ ողորմ:

Բազմութեամբ յանցանօք ծանրաբեռնեալ է անձն իմ. միայնոյ քեզ մարդասիրի աղաչեմ. ողորմեա ինձ Աստուած: Բղխմամբ արտասուաց եւ հառաչանօք սրտի իմոյ անդադար հայցեմ բազմամեղութեամբ. քաւեա զիս Աստուած: Բազմագութ մարդասէր շնորհեա զթողութիւն իմոյ յանցանաց. զի առ քեզ միայն պաղատիմ. քաւեա:

Աստուած մարդասէր որ զմաքսաւո-

րըն արդարացուցեր . քաւեա զիս զմեղաւորս ։ Որ քղանձիւ հանդերձի քո զմերձեցեալն 'ի քեզ բժշկեցեր . քաւ ։ Որ բանիւ հրամանի քո զանդամալոյծն առողջացուցեր . քաւ ։ Որ զաղաղակ կնոջն այլազգւոյ առ ընկալար փրկիչ մարդասիրապէս . եւ զիմս ապաշխարութեան արա արժանի զձայն մեղուցելոյս ընդունող ։ Որ հառաչմամբ ձայնի աղախնւոյն ոչ լռեցեր փրկիչ ընդունակ մեղաւորաց . եւ զիմս ։ Որ զառաջնապարգեւի քո նշխար ոչ խնայեցեր ընծեռել չանձն հովուապետի . եւ զիմս ։ Անկանիմ առաջի քո եւ խնդրեմ ըզ թողութիւն յանցանաց իմոց . մի անտես առներ Հայր զաղաչանս իմ ։ Աղաղակեմ որպէս մաքսաւորն . եւ հեղում զարտասուս իմ առաջի քո որպէս պոռնիկն . մի ան ։ Յաներեւոյթ թշնամւոյն պարտեցայ , եւ 'ի գաղտնի նետից բանսարկուին վիրաւորեցայ . մի անտես առներ ։

Անկանիմ առաջի քո Տէր . բազմա-

մեղիս ողորմեա ։ Աղաղակեմ առ քեզ Փրկիչ քանանացւոյն ձայն. բաղ ։ Մաքսաւորին հառաչմամբ կարդամ առ քեզ Փրկիչ եւ բարերար. բաղ ։ Ողորմեա ինձ Քրիստոս ողորմութեամբդ քո մեծաւ, զի կարօտ եմ ես շնորհի քո եւ ողորմութեան. ողորմեա եւ տուր ինձ բազմամեղիս ։ Լուր Տէր ձայնի ողբալւոյս եւ ցաւագին պաղատանայս, որ ամօթով կամ առաջի քո իմ չարաչար վարուքս. ողոր ։ Ընկալ Տէր զաղաչանս իմ եւ զհառաչանս սրտի իմոյ, որ աղաղակեմ որպէս կինն Քանանացի. ողոր ։

Որ եկիր 'ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին Մարիամու, եւ կենդանարար քո յարութեամբդ հըրաւիրեցեր զմահացեալքս 'ի յարութիւն անմահութեան. վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ փըրկիչ ։ Որ անապական ծննդեամբդ քո լուծեր զերկունս Նախամօրն, Մարիամ մայր Աստուծոյ. բարեխօ-

սեա առ միածին Որդին լուծանել զկապանս մեղաց մերոց. եւ աղաչեա փրկել զանձինս մեր 'ի փորձութենէ:

Բանն անեղ համագոյ որ ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն, երեւեալ 'ի յերկրի պայծառացան արարածք. հզօրին կարողութեամբ եւ զմեզ վերագրեաց յորդեգրութեան շնորհս:

Քրիստոս Աստուած յոյս ապաշխարողաց. շնորհեա զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց: Առ քեզ բազմագութ ապաւինեալ կարդամ. մի մերժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ: Որպէս զաւազակն աղաղակեմ առ քեզ. յիշեա եւ զիս Տէր 'ի քում արքայութեանդ:

Զմեղս իմ խոստովան լինիմ առ քեզ Քրիստոս, որ միայնդ ես բազմագութ թողութեամբ. ողորմեա ինձ Աստուած: Դու Տէր որ ճշմարտութեանց ես սիրող, եւ քննես զծածուկս գաղտնեաց սրտի իմոյ. ողոր-
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան,

եւ հոգւով տէրութեանդ քո հաստատեա զիս. եւ ողոր:

Ալիք յանցանաց զիս ալէկոծեն, եւ մեղք իմ բազում զիս յանդիմանեն: Արդ զինչ արարից մեղուցեալ անձամբս, որ չեմ ապրելոց յահագին հրոյն: Մեղայ քեզ Քրիստոս որդի Աստուծոյ, շնորհեա ըզ թողութիւն բազում յանցանաց իմոց:

Տէր, որ 'ի մէջ լերինն աղբերացուցեր զջուրն 'ի վիմէն. Տէր, 'ի սրտէ իմմէ հան ինձ արտասուս ապաշխարութեան: Զի կեցից եւ ապաշխարութեամբ ապրեցայց 'ի հանդերձեալ քոց դատաստանաց.

Մեղուցեալ անձամբ կարդամ առ քեզ Հայր երկնաւոր, օգնեա ինձ 'ի նեղութեանս. որ մեղօք եմ մեռեալ օգնեա ինձ: Վիրաւորեցայ ես յաներեւոյթ թշնամւոյն. բժիշկ հիւանդաց, բժշկեա զիմ զհիւանդութիւնս. որ մե: Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրող գերելոց խնդրեա զիս զմոլորեալս. որ մեղօք եմ մեռ:

Մեղայ քեզ Տէր քաւեա զիս եւ ողորմեա ինձ Աստուած : Ոչխար եմ բանաւոր հօտի քո եւ առ քեզ ապաւինիմ հովիւ բարի , խնդրեա զիս զմոլորեալս եւ ող : Ի ծովու մեղաց ալէկոծեալ եմ եւ առ քեզ ապաւինեմ Նաւապետ բարի , փըրկեա զիս 'ի վտանգէս եւ ող :

Վասն որոյ աղաչեա մայր Աստուծոյ Մարիամ զմիածին քո զՈրդին , զի շնորհեսցէ ըստ աւագակին ժառանգել վերստին մեզ զդրախտին վայելչութիւն : Ցնծա Մարիամ արեգական արդարութեան արեւելք . եւ աղաչեա զառ 'ի քէն զծնեալն Աստուած վասն մեր , զի դարձուսցէ վերստին զմեզ 'ի դրախտին ժառանգութիւն :

Ցոլաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն . սմա սպասէին արգելեալքն 'ի մեղսասէր բանտին , որ ազատեաց զմեզ 'ի պատրանաց թշնամւոյն :

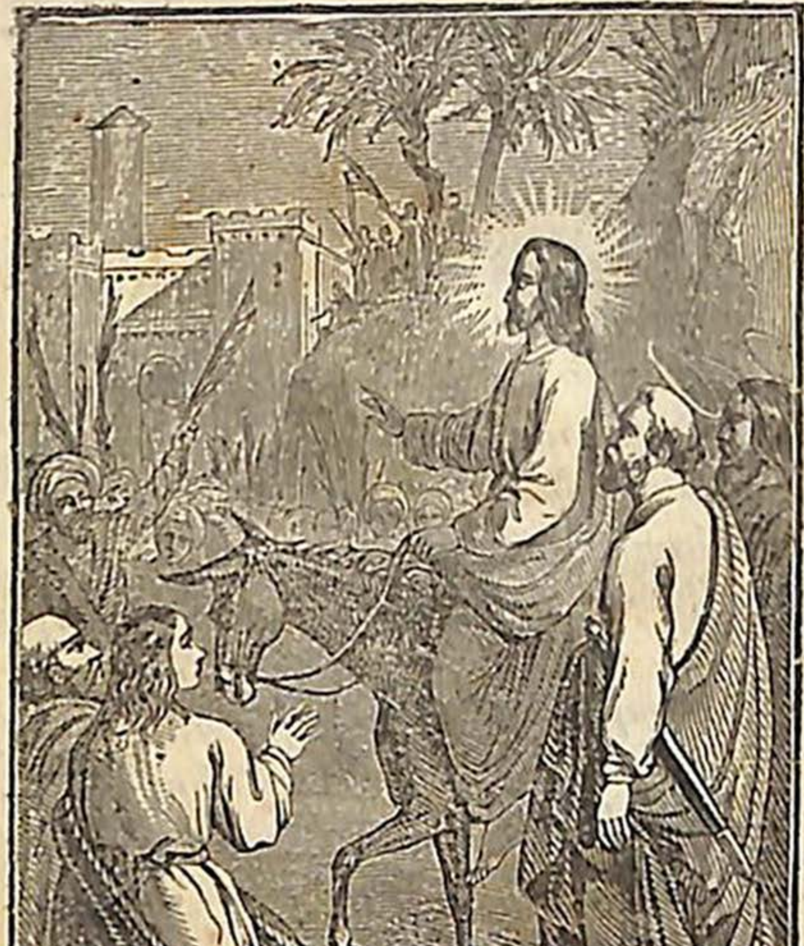

ԱՂՕԹՔ
ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ
ԻԳՆԱՏԻՈՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ.

Դատ արա ինձ Աստուած, եւ իրաւ արա ինձ ՚ի դատաստանի իմում: Յազգէ որ ոչ է սուրբ, ՚ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս, Դու Աստուած հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ՚ի նեղել թշնամւոյ իմոյ: Առաքեա Տէր զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեալ հանիցեն զիս ՚ի լեառն սուրբ եւ ՚ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած Աստուած իմ։

Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա առ Աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։

Փառք Հօր եւ Որդ։ Այժմ եւ միշտ։

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք ընկալ, կեցո եւ ողորմեա:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ. 4 ՐԴ ՀԱՄԱՐ

Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր, եւ փրկութիւն քո ըստ բանի քում.

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք. զի ես 'ի բանս քո յուսացայ:

Մի 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմ-մէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ.

յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, եւ ոչ ամաչէի:

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի, եւ խորհէի յարդարութեան քում:

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր եւ յուսացուցեր զիս:

Սա մխիթարեսցէ զիս 'ի խոնարհութեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տէր, եւ մխիթարեցայ:

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց, եւ ոյք թողին զօրէնս քո:

Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ ։
Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո Տէր ,
եւ պահեցի զօրէնս քո ։
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս ,
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի .
Զանօրէնս ատեցի , եւ զօրէնս քո
սիրեցի .
Օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու , եւ
ես 'ի բանս քո յուսացայ ։
Ի բաց եղերուք յինէն չարք , եւ
քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ
իմոյ .
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում եւ կե-
ցո զիս, եւ մի՛ յամօթ առներ զիս 'ի յու-
սոյ իմմէ ։
Օգնեա ինձ եւ ապրեցո զիս , եւ
խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն
ժամ
Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք ապըս-
տամբք եղեն յարդարութեանց քոց .
զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք
նոցա ։
Ցանցաւորս համարեցայ զամենայն

մեղաւորս երկրի · վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո ։

Բնաւորեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ , զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ ·

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր , ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս ։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր , եւ բանիւ քով փրկեա զիս ։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո , յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո ։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են ։

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս , զի զպատուիրանս քո ընտրեցի ։

Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր , եւ օրէնք քո խօսք իմ էին ·

կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ · եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ , խնդրեա զծառայս քո , զի

զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ ։

Մի՛ եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, եւ ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուսցեն զմեզ ։

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին եւ այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ ։

Ես 'ի Տէր յուսացայ, ցնծացայց եւ ուրախ եղէց յԱստուած փրկիչ իմ ։

Տէր Տէր ես ինձ զօրութիւն եւ կացոյց զոտս իմ 'ի հաստատութեան, 'ի վերայ պարանոցի թշնամեաց կացոյց զիս, եւ հանդոյց զիս երագ երագ ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ ։

Ասասցէ՝ Տեառն ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ Աստուած, եւ ես յուսամ 'ի նա ։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, եւ 'ի բանիցն 'ի խռովութենէ ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, 'ի հովանի թեւոց նորա յուսասցես ։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճըշմարտութիւն նորա ։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, եւ ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ ։

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի դայթակղութենէ դիւէն 'ի հասարակ աւուր ։

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, եւ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին ։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու Տէր յոյս իմ ես ։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, եւ տանջանք մի մերձեսցին 'ի յարկս քո ։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, 'ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո ։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո ։

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու. եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն ։

Քանզի յիս յուսացաւ եւ փրկեցից
զնա . հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ
զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ եւ ես լուայց
նմա . եւ առ նմա եղէց 'ի նեղու-
թեան ։
Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա,
երկայն աւուրբք լցուցից, եւ ցու-
ցից նմա զփրկութիւն իմ ։
Առ քեզ Տէր համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս ։
Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն Տեառն
իւրոյ, եւ որպէս աչք աղախնոյ 'ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր
Աստուած մեր, մինչեւ ողորմեսցիս
'ի վերայ մեր ։
Ողորմեա մեզ Տէր ողորմեա մեզ,
զի բազում լցաք արհամարհանօք ։
Ըստ առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք, որք նախատէին զմեզ
արհամարհանօք ամբարտաւանից ։
Աստուած յանուան քում կեցո զիս,
եւ 'ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ ։

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ուն-
կընդիր բանից բերանոյ իմոյ ։
Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ
համարեցան զքեզ Աստուած առաջի
իւրեանց ,
Ահա Աստուած օգնական իմ, և
Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ ։
Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա ։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ, և խոստովան եղէց
անուան քում Տէր զի բարի է ։
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր
զիս, և 'ի թշնամիս իմ եսես ակն իմ ։
Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն
մերոց, գովեալ և առաւել բարձ-
րացեալ յաւիտեան ,
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
քոց, գովեալ և առաւել բարձ ,
Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սըր-
բութեան քո . գովեալ և ,
Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ ար-

Քանզի յիս յուսացաւ եւ փրկեցից
զնա․ հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ
զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ եւ ես լուայց
նմա․ եւ առ նմա եղէց 'ի նեղու-
թեան։
Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա,
երկայն աւուրբք լցուցից, եւ ցու-
ցից նմա զփրկութիւն իմ։
Առ քեզ Տէր համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն Տեառն
իւրոյ, եւ որպէս աչք աղախնոյ 'ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր
Աստուած մեր, մինչեւ ողորմեսցիս
'ի վերայ մեր։
Ողորմեա մեզ Տէր ողորմեա մեզ,
զի բազում լցաք արհամարհանօք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք, որք նախատէին զմեզ
արհամարհանօք ամբարտաւանից։
Աստուած յանուան քում կեցո զիս,
եւ 'ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ։

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ուն-
կընդիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, եւ
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ
համարեցան զքեզ Աստուած առաջի
իւրեանց.
Ահա Աստուած օգնական իմ, եւ
Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ, եւ խոստովան եղէց
անուան քում Տէր զի բարի է։
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր
զիս, եւ 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ։
Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն
մերոց, գովեալ եւ առաւել բարձ-
րացեալ յաւիտեան.
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
քոց, գովեալ եւ առաւել բարձ.
Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սըր-
բութեան քո. գովեալ եւ.
Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ ար-

քայութեան քո, գովեալ ես ։
Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս
եւ հայիս յանդունդս · գովեալ ես ։
Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից, գովեալ ես ։
Օրհնեցէք զԱստուած 'ի սրբութեան
նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատու-
թեան 'ի զօրութեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա,
օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծու-
թեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան,
օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք եւ օրհ-
նութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովե-
ցէք զնա ուրախութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գո-
վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի ։
Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան,
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր ։
Արդ արձակես զծառայս քո Տէր
ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն,
զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո՝
զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն
ժողովրդոց ։

քայութեան քո, գովեալ ես ։
Օրհնեալ ես որ նայիս 'ի քրովբէս
եւ հայիս յանդունդս․ գովեալ ես ։
Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից, գովեալ ես ։
Օրհնեցէք զԱստուած 'ի սրբութեան
նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատու-
թեան 'ի զօրութեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա,
օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծու-
թեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան,
օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք եւ օրհ-
նութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովե-
ցէք զնա ուրախութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գո-
վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի ։
Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան,
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր ։
Արդ արձակեա զծառայս քո Տէր
ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն,
զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո՝
զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն
ժողովրդոց ։

սրտից, եւ քակեաց զհզօրս յաթո-
ռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս
ելից բարութեամբ, եւ զմեծատունս
արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւ-
րոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր։

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝
ընդ Աբրահամու եւ զաւակի նորա
յաւիտեան։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո
զորդի աղախնոյ քո, եւ արա առնս
նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն,
զի դու Տէր օգնեցեր ինձ եւ մխի-
թարեցեր զիս։

Փառք Հօր եւ Որդ։ Այժմ եւ միշտ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ, եւ 'ի սուրբ խաչ քո յուսաց-
եալ եմ Թագաւոր երկնաւոր. զբազ-
մութիւն սրբոց քոց բարեխօս ու-

նիմք առ քեզ։ Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան. մի անտես առներ զապաւինեալս 'ի քեզ. այլ պահեա պատուական եւ սուրբ խաչիւ քով 'ի խաղաղութեան։

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած եւ խնդրեսցուք 'ի նմանէ, զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան՝ որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս 'ի գիւական խռովութենէ, ամբողջ պահելով զհոգի եւ զմարմին մեր՝ մինչեւ 'ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց։ Ամենակալ Տէր։ Զհանգիստ գիշերիս։ Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ խա։ Նւ եւս։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, դու պահեա զմեզ խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս

յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի։ Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ պահեա զմիտս եւ զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամւոյն։ Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր Տէր զօրութեանց. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի, յարթնութեան եւ 'ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ, եւ հաստիչ գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շնորհեա խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ հասանիլ 'ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն եւ 'ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ, այժմ եւ միշտ եւ։

ՍԱՂՄՈՍ Դ.

Խաղաղութեամբ յայս եւ 'ի սոյն
ննջեսցուք եւ զարթիցուք, զի դու
Տէր միայն առանձինյուսով քո բը-
նակեցուցեր զմեզ:

Ի կարդալ իմում լուար ինձ Աստ-
ուած ըստ արդարութեան, 'ի նե-
ղութենէ ինձ անդորր արարեր. ո-
ղորմեա ինձ եւ լուր աղօթից իմոց:
Որդիք մարդկան մինչեւ յերբ էք
խստասիրտք, ընդէր սիրէք զնան-
րութիւն եւ խնդրէք զստութիւն:
Ծանիրուք զի սքանչելիս արար Տէր
սրբոյ իւրում, եւ Տէր լուիցէ ինձ
'ի կարդալ իմում առ Նա.
Բարկանայք եւ մի մեղանչէք, զոր
ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
ձեր զղջացարուք:
Մատուցէք պատարագս արդարու-
թեան, եւ յուսացարուք 'ի Տէր:
Բազումք ասէին թէ ո ցուցցէ մեզ
զբարութիւն Տեառն. Նշանեցաւ առ

մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս եւ 'ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք, զի դու Տէր միայն առանձին յուսով քո բընակեցուցեր զմեզ։

Ալէլուիա Օրքի:

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

ՍՐԲՈՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Պռօսխումէ:

Ասէ Աստուած:

ՏԷՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՍԷ

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատըն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ

մեռանիցի՝ բազում արդիւնս տանէ ։ Որ սիրէ զանձն իւր արձակէ զնա . եւ որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ , 'ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա ։ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ , զկնի իմ եկեսցէ . եւ ուր եսն եմ , անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղիցի . եթէ ոք զիս պաշտիցէ , պատուեսցէ զնա հայր իմ ։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր ։

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր , զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց՝ եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեանն իւրոյ ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա ։

Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական Խաչիդ քոյ 'ի խաղաղութեան . փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամեաց ։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Անկանիմք առաջի քոյ սուրբ Աստուածածնին եւ աղաչեմք զանարատ զկոյսդ, բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց, եւ աղաչեա զմիածին որդիդ փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

Մաղթանք զօրաւորք՝ արհաւրաց գիշերայնոց, Ասացեալ սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ:

ԲԱՆ ԺԲ.

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

Գ. Ընկալ քաղցրութեամբ, Տէր Աստուած հզօր՝ զգառնայօղիս զաղաչանս. մատիր գթութեամբ առ պատկառեալս գլխօք. փարատեա, ամենապարգեւ՝ զամօթալկան ախտու-

թիւնս. բարձ յինէն, ողորմած՝ զամ-
բերելի ծանրութիւնս. անջրպետս,
Հնարաւոր՝ զմահացու կրթութիւնս.
աւարես, միշտ յաղթող՝ զխաբողին
հաճութիւնս. բացագրես, վերնային՝
զմոլեկոյն մառախուղ. կնքես, կե-
ցուցիչ՝ զկորուսչին ընթացմանս.
ցրուես, ծածկատես՝ զըմբռնողին չար
գամունս. խորտակես, անքննին՝ ըզ
մարտողին զխմեցմունս: Տեառնագըր-
եա քո անուամբդ՝ զլուսանցոյց երդ
յարկիս. պարփակես քո ձեռամբդ
զառաստաղ տաճարիս. գծագրես
քո արեամբդ՝ զմուտ սեմոց սենե-
կիս կերպացո զքո նշանդ 'ի ներս եկից
մաղթողիս. ամրացո քո աջովդ՝ ըզ
հանգստեանս խշտի. մաքրեսցես 'ի
հազրից՝ զծածկարան անկողնոյս. պա-
հեսցես քո կամօքդ՝ զտառապեալ
անձն ողւոյս. անխարդախ արա-
ցես՝ զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս.
կացուսցես շրջափակ՝ զպար զօրուդ
երկնայնոյ. կարգեսցես 'ի գլխի՝ ընդ
դէմ դիւացն դասու: Տուր հանգիստ

բերկրութեան մահահանգոյն նիրհման 'ի խորութեան գիշերիս , բարեխօսութեամբ հայցուածոյ սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ ամենայն ընտրելոց ։ Ամփոփեալ պարուրեա զպատուհան տեսութեանց զգայարանացս իմաստից անպարհուրելի զետեղմամբ 'ի ծփական խռովութեանց , կենցաղական զբաղմանց , անրջական երազոց , խօլականաց ցնորից , յիշատակաւ քո յուսոյդ անվնասելի պաշտպանեալ ։ Եւ սթափեալ վերստին 'ի ննջմանէ ծանրութեան ամենազգաստ արթնութեամբ , հոգենորոգ զուարթութեամբ 'ի քեզ արձանացեալ , զայս ձայն մաղթանաց բուրմամբ հաւատոց քե՛զ , ամենօրհնեալ Թագաւոր փառաց անճառից , փառաբանողաց երկնագումար խմբից երգակցեալ , յերկինս առաքել ։ Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն ։

Աղօթք զօրաւոր սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ :

ԲԱՆ ԽԱ.

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

Ա. Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ յամենայնի, Հօրդ ահաւորի անքննելի ծնունդ, որ տկարանայ առ 'ի քէն եւ ոչինչ. որ 'ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեան քոյ փառաց՝ հալին մեղք, հալածին դեւք, ջնջին յանցանք, խզին կապանք, խորտակին շղթայք, կենդանածնին մահացեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառախուղն, փարատի մռայլն. սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չըքանան չարիքն, հալածին յուսահատութիւնքն, եւ թագաւորէ ձեռն

քո ամենակալ, քաւիչդ ամենայնի։

Բ. Որ ոչ կամիս կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել. թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ, զի դու միայն ես յերկնի անճառ, եւ յերկրի անզննին 'ի տարր գոյի, եւ յեզրս ծագաց աշխարհի, սկիզբն ամենայնի եւ յամենայնի ամենայն լրմամբ, օրհնեալ 'ի բարձունս, եւ քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Առ նոյն աղերս մաղթանաց բանի։

ԲԱՆ ՂԴ.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

Ա. Աստուած յաւիտենական, բարերար եւ ամենակալ, առեղծիչ լուսոյ եւ յօրինիչ գիշերոյ, կեանք 'ի մահու եւ լոյս 'ի խաւարի, յոյս ակնունողաց եւ երկայնմտութիւն տարակուսելոց, որ ամենարուեստ իմաս-

տութեամբ քո դարձուցանես յայգ զստուերս մահու , աննուաղ ծագումըն եւ անմուտ արեգակն . քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ . որում կրկնի ծունըր երկրպագութեան ամենայն եղելոց երկնաւորաց եւ երկրաւորաց եւ սանդարամետականաց . որ լսես զհեծութիւն կապելոց եւ հայխայաղօթս խոնարհաց եւ ընդունիս զխընդրուածս նոցա , Աստուած իմ եւ Թագաւոր իմ , կեանք իմ եւ ապաւէն իմ , յոյս իմ եւ վստահութիւն իմ . Յիսուս Քրիստոս Աստուածդ ամենայնի , սուրբդ հանգուցեալ 'ի հոգիս սրբոց , մխիթարութիւն վշտաց եւ քաւարան մեղուցելոց , որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա . առաքեա զպահպանողական զօրութիւն աջոյ քո եւ փրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի եւ 'ի դիւէ չարէ : Որպէս զի զյիշատակ սոսկալի եւ սուրբ քո անուանդ միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ ըղձութեան շըն-

չոյ , կեցից պահպանեալ ընդ այնու-
ւիկ՝ որ կարդան զքեզ 'ի բոլոր սըր-
տէ ,

Բ. Եւ 'ի գրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ , զոր Աստուածային արեամբ քո ներկեալ նորոգեցեր , եւ 'ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր , եւ 'ի փառս պատկերի քո նկարեալ յօրինեցեր , այսու պարգեւօք Աստուածականօք ամաչեսցէ սատանայ , քակտեսցին մեքենայքն , բարձցին որոգայթքն , պարտեսցին մարտուցեալքն , պակասեսցին զէնքըն սայրասուրք , մերժեսցի մէգն , փարատեսցի խաւարն , մեկնեսցի մառախուղն ։ Բազուկ քո հովանասցի , եւ աջ քո կնքեսցէ ․ վասն զի գթած ես եւ ողորմած , եւ անուն քո կոչեցեալ է 'ի վերայ ծառայից քոց ։ Եւ քեզ ընդ Հօր Հոգւովդ սրբով փառք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից ․ ամէն ։

Առ նոյն աղերս մաղթանաց բանի ։

ԲԱՆ ԽԷ·

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

Ա· Եւ արդ զինչ գոյ աւել ամաչեցելոյս յերեսաց մեծիդ ահաւորութենէ, բայց եթէ համրանալ եւ հող 'ի բերան եղեալ լռել 'ի սրտի, ըստ մարգարէութեանն խրատու, ահա 'ի բարւոյն կարկառեալ 'ի յոյս ։ իսկ եթէ զփականս չարժողութեան չրթանցս բացից, բանադատեցից խօսել կամեցեալ, դարձեալ զնոյն ձայն կրկնակական եղերերգութեան լալեաց բազմութեան խէթ մտացս յառաջադրէ ։

Բ· Եւ արդ ողբակից մեծ մեղաւորին անօրինելոյ կամաւ առ 'ի մահ՝ զնորին գոչումն երկրորդեցից եւ ես ընդ նմին. մեղայ Տէր մեղայ, եւ անօրէնութեանց իմոց ինձէն վկայեմ։ Հիւսեալ ընդ նմին զբանս յիսներորդի Սաղմոսին, անթիւս զրեմ

զպարտուցս սակ անձինս մեղաց՝ քան զհիւղ երկրի հողմահոս փոշւոյ ընդ օդս ամենայն տարածեցելոյ ։

Գ. Մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, ընդ անառակ որդւոյն պատկառեցելոյ Հայրենի գթոյդ վերստին դարձեալ թախանձ արկանեմ. զողորմելին ձայն աղերսանաց արտօսրածին ողբովք գոչման 'ի տխուր դէմս մատուցեալ առաջի քո տարածանեմ, Հայր գթութեանց, Աստուած բոլորից, չեմ արժանի կոչիլ եւ ոչ բնաւին առ այս անուանիլ, ոչ միայն որդի, այլ եւ անպիտան ապաւան վարձկան ։ Ընկալ զատմեալս տարագրական, պարտական վնասուց. եւ զցաւ քաղցրոյ ըկանաց նեղոյս նուաղեցելոյս՝ կենաց քո հացիւդ բժշկեսցես ։ Եւ ընդ առաջ քո ողորմութեամբդ 'ի սկզբնաւորս ապաւինութեան. զգեցո, գթած եւ անոխակալ, անօրինեալս մեղապարտի զնախակապուտ հանդերձին ծածկոյթ. աւանդակորոյս ձեռացս ազ-

տեղեալ մեզօք՝ զկնիք մատանւոյն համարձակութեան ամենատուատ կամօք մատուցեալ․ զգարշապարաց թշուառութիւն մերկութեան ոտից պատպարութեամբ աւետարանական ամրափերարկու օգնից կօշկաց 'ի յօձին թիւնից միշտ ամրացուցեալ: Զզուարակդ պարարակի եզինդ երկնայնոյ, որ է միածին Որդին քո օրհնեալ խոկապէս մարդասիրութեամբ, կարօտեալոյս բարեաց նուէրեա որ մատուցեալ միշտ եւ անպակաս մնայ 'ի լրութեան, յարակայ զենեալ 'ի սղանդարանի անմթիւ սեղանոց անապատութեամբ, բոլոր յամենեսին եւ ընաւ յամենայնում, էութեամբ յերկինս եւ խոկութեամբ 'ի ստորինս, աննուազ մարդկութեամբ եւ անթերի Աստուածութեամբ, փշրեալ եւ բաշխի 'ի մատունս անհատս, զի զհամայնն հաւաքեսցէ առ 'ի նոյն մարմնին խուռնմե գլխոյ․ քեզ փառք ընդ նմին, Հայր ողորմութեան, յաւիտեանս․ ամէն:

Ընդդիմամարտ դիւաց այս Նուագ աղօթից, եւ դիւասարսուռ ջերմ-նատապնապ ախտաւորութեանց Աստուծով փարատիչ ։

ԲԱ՛Ն ԻԸ.

ՈՒՐԲԱԹՈՒ ԱՒՈՒՐ

Ե. Արդ այսքանեացս անբաւից հրաշից հանդերձիչ Հայր ամենաստեղծ՝ անուանդ ահաւոր, ձայն սարսափելի, կոչումն ընտանի, բան համբուրելի, ազդումն սքանչելի, հրաման սոսկալի, էութիւն անքննելի, գոյութիւն անճառելի, խոկութիւն անբաւելի, գօրութիւն անզննելի, կամք ամենաբարի, տէրութիւն անսահմանելի, մեծութիւն անչափելի, բարձրութիւն անբովանդակելի, որքանութիւն անկշռելի, առաւելութիւն անհասանելի, պատճառ Որդւոյ Հայրութեամբ, այլ ոչ նախադրութեամբ. քեւ եւ 'ի ձեռն քոյդ անպարագիր զօրութեանդ

սաստեա տագնապող եւ դիւական տենդիս ջերմութեան, որ ապրդեալ մածաւ ընդ մեզայ, զի փախիցէ 'ի մարդոյս՝ զարհուրեալ 'ի սխրալի եւ յանքաւելի արեան վտակի Գառինդ երկնաւորի, որով լորսկեալ միանգամ 'ի մշտնջենաւորս համայն մաքրեցաք։

Զ· Եւ արդ յայսց պատկառելի խոնարհութենէ արարչակերտս խորհըրդոյ, ամաչեացէ սատանայ 'ի գործս չարեաց իւրոցն հրեշտակաց, տանջեսցի եւ հալածեսցի, հեռացեալ եւ արտաքս առաքեալ 'ի շինուածոյ խորանէ քումդ բնակութեան յարտաքին խաւարն։ Եւ ջնջեալ մաքրեա զարտասուս ողբոցս 'ի դիմաց մերոց, եւ զհառաչումն ձայնից հեծութեան 'ի սրտից մերոց։ Եւ յիշատակաւ հարման հեղուսիցն քըստմընավուշ սաժանատեսիլ ոգեպահանջից, որով պնդեցաւ Միածինդ քո յաշտարակ խաչին, ցաւեսցի չարին։ Եւ 'ի կողահերձ սայրասուր սլաքէ ուժգին բախմանէ, որով ըզ

վէրն մեծ ընկալաւ, 'ի սպառ սատա-
կեսցի սկզբնարար մահուն։ Եւ զի
խոնարհեցոյց զգօլեայն զլուխ յա-
ւանդել զոգին 'ի ծոց քո բարձրեալ,
ապստամբութիւն անբարի բարուցն
Բելիարայ 'ի կոր կործանեսցի, ա-
մենայնիւ հերքեալ 'ի կորուստ։ Եւ
զի զօղեալ ծածկեցաւ անմահն խա-
կութիւն յորովայնի երկրի, այսու
ամբարձեալն հպարտութիւն կար-
ծեալ զոտսն 'ի յատակս մահու
գժոխոց մթին ստորերին յաւեալ
զփառեցէ. եւ ջնջեսցէ զառաջին
հարուածն անբժշկական, որով մա-
հացաւ զիմաստնարարութեան թիւնից
մփչաալն կենարարն կրիւք ամենա-
զօրին։ Վասն զի 'ի փառս քո, Հայր
ողորմութեան, երբ 'ի զօլեաս Որդւոյ
քո Հոգւովդ սրբով զայս խոստովա-
նիմ. քանզի ոչ պիտակ ինչ սակ
զօրութեանն ունի զմիւսմէն առ մի
խորհրդականն խորութեան, այլ
զանակիզբն բանդ անձնաւոր ընդ
անժամանակդ Հօր փառաւորեմք։ Եւ

քեզ միայնոյ սուրբ Երրորդութեանդ, հաւասարապատիւ Տէրութեանդ, համաբուն անբաժին ինքնութեանդ՝ օրհնաբանութիւն. գոհութիւն, զօրեղութիւն եւ անճառ վայելչութիւն մեծութեան, բարեխնամ հարթութեան, զուգակշիռ հաւասարութեան յաւիտեանս. ամէն :

Առ նոյն աղերս մաղթանաց բանի :

ԲԱՆ Զ.

ՇԱԲԱԹՈՒ ԱՒՈՒՐ

Ա. Եւ արդ ՚ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց եւ ահարկու ողբտաբեկութեանց, պակուցանողական սաստկութեանց Աստուածային բարկութեանց, տագնապեալ ոգւով թախծութեան ՚ի սրտա, աղաչեմ զքեզ Սուրբ Աստուածածին. հրեշտակ ՚ի մարդկանէ, մարմնաւորեալ քերովբէ, երկնաւոր արքայուհի, անխառն իբրեւ զօդ, մաքուր որ-

պէս լոյս, անշաղախ ըստ նմանու-
թեան պատկերի Արուսեկին բար-
ձրութեան, գերազանց քան զբնա-
կութիւն անկոխելին սրբութեանց,
երանաւոր խառնման տեղի, Եդեմ
շնչական, ծառ կենացն անմահից,
բոցեղէն սրոյն պարունակեալ, 'ի
բարձրեալն Հօրէ զօրացեալ եւ
հովանացեալ, հանգստեամբ հոգ-
ւոյն հանդերձեալ եւ մաքրագործ-
եալ, բնակութեամբ Որդւոյն յար-
դարեալ եւ տաղաւարեալ. միածնին
Հօր եւ քեզ անդրանկի, Որդի քո
ծննդեամբ եւ Տէր արարչութեամբ.
ընդ անաղտ մաքրութեանդ եւ ան-
բիծ բարի, ընդ անարատ սրբու-
թեանդ եւ խնամակալ բարեխօս։
Ընկալ զմաղթանս այսր աղերսանաց
քում դաւանողիս, եւ մատո ընծայ-
եա ընդ այնն խառնեալ զբանն իմ
նախնի մեծիդ ներբողի 'ի քոյդ պա-
ղատանս, հիւսեա միացո զմեղուցե-
լոյս դառն հեծութիւն ընդ քումդ
երջանիկ եւ խնկաւորեալ հայցուա-

ծոց , տուեալ կենաց պտղոյն օրհնութեան . զի 'ի քէն միշտ օգնեալ եւ բարեգործեալ , եւ 'ի մաքրական քո ծնելութիւնդ ապաւինեալ եւ լուսաւորեալ , կեցից Քրիստոսի Որդւոյ քո եւ Տեառն :

Բ. Օժանդակեա թեւոցդ ազօթիւք խոստովանեալ մայրդ կենդանեաց , եւ ելիցն իմ յերկրէս հովտէ , առանց զկանաց հետեւել 'ի կեանս օթեւանացդ պատրաստութեան . զի թեթեւացի կատարածն իմ ինձ ծանրացելոյս անօրէնութեամբ : Արդարեւ տօն ինձ բերկրութեան զօրն իմ . տագնապի , ողջացուցիչ երկանցն Եւայի . բարեխօսեա խնդրեա աղաչեա , զի ըստ անճառելի մաքրութեանդ եւ անհա զգանիդ հաւատամ զընդունելութիւն : Արտասուօք օգնեա վտանգեցելոյս , գովեալդ 'ի կանայս . ծունր խոնարհեցո առ իմ հաշտութիւն , ծնողդ Աստուծոյ ։ ընդ իմում թշուառիս հոգա , խորան բարձրելոյն . ձեռն տուր անկե-

լոյս , տաճար երկնային . փառաւորեա զՈրդիդ քո 'ի քեզ՝ Աստուածօրէն յինէ հրաշագործել քաւութիւն եւ ողորմութիւն , աղախին Աստուծոյ եւ մայր . բարձրայի պատիւ քո յինեւ եւ ցուցի փրկութիւն իմ քեւ :

Գ. Եթէ զիս գայցես՝ տիրամայր , թէ յինէ ողորմեսցիս՝ որբունի , թէ զկորուսեալս շահեսցիս՝ անարատ , թէ զհարթուցեալս յանձանձեսցես՝ երջանիկ , թէ զամաչեցեալս յառաջ մատուսցես՝ բարեշնորհ , թէ յուսահատելոյս յինէ միջնորդեսցես՝ միշտ սուրբ կոյս . թէ զմերժեալս ընտանեցուսցես՝ մեծարեալդ Աստուծոյ . թէ յիս ցուցցես զգթածութիւն՝ լուծիչդ անիծից . թէ զծփեալս նաւատատեսցես՝ հանգիստ , թէ 'ի խռովութեանցս յուզմանց փոխեսցես զիս՝ խաղաղարար . թէ վրիպելոյս յինէ հնաքաւորեսցես՝ գովեալ : Թէ վասն իմ մոցես 'ի հանդէս՝ մահու նահանջիչ , թէ զդառնութիւնս իմ անուշեսցես՝ քաղցրութիւն , թէ ըղ

բաժանմանն իմ խորոց քակտեսցես՝ հաշտութիւն, թէ զանմաքրութիւնըս իմ բարձցես՝ եղծման ընդունիչ, թէ զմատնեալս մահու փըրկեսցես՝ կենդանի լոյս, թէ զլալեացս ձայն հատցես՝ բերկրութիւն, թէ զխորտակեալս կազդուրեսցես՝ զեղ կենաց, թէ 'ի կործանեալս յիս ակնարկեսցես՝ հոգեկից, թէ ողորմութեամբ ինձ պատահեսցես՝ կըտակ նուիրեալ։ Օրհնեալդ միայն 'ի շրթունս անբիծս լեզուաց երջանկաց, ահա կաթիլ մի կաթին քումդ կուսութեան յանձն իմ անձրեւեալ՝ կենաց ինձ զօրէ, մայրդ բարձրելոյ Տեառն Յիսուսի Արարչին երկնի եւ բնաւին երկրի, զոր անճառապէս ծնար բովանդակ մարմնովն եւ համայն Աստուածութեամբն, որ փառաւորեալն է ընդ Հօր եւ Հոգւոյն սրբոյ էութեամբ եւ անքննութեամբ մերոյին բնութեամբս միացելով, ամենայն եւ յամենայնում, մի յԵրրորդութենէն. նմա փառք յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն։

Առ նոյն աղերս մաղթանաց բանի.

ԲԱՆ ՁԹ.

ԿԻՐԱԿԷԻ ԱՒՈՒՐ

Ա. *Աստուած եւ Տէր, կեանք եւ արարիչ, ողորմած, գթած, լոյս, երկայնամիտ, անոխակալ, մարդասէր, ամենագութ, պարգեւատու, փրկիչ, օրհնեալ, գովեալ, բարեբանեալ։ Դարան ամրութեան, պատսպարան վստահութեան, առանց նենգութեան բարի, առանց խաւարի ճառագայթ, քաւիչ մեղաց, ողջացուցիչ վիրաց, անհասանելեաց հնարք, անմատչելեաց հպաւոր, անյուսութեան ելք, անուն քո խոստովանեալ Աստուծոյ Որդի. եւ Հօր քո ընդ քեզ հզօրի եւ ահաւորի, եւ Հոգւոյդ ամենակալի եւ ընդ քեզ երկրպագելոյ՝ փառք եւ պաշտօն գոհաբանութեան յաւիտեանս. ամէն.*

ի հանդիսարանս խօսից ատենի
բանս մաղթանաց, որով Հոգին Աս-
տուծոյ հաշտեալ հասանէ յօգնակա-
նութիւն: ԲԱՆ ԼԴ.

Բ. *Աղաչեմ զանփոփոխելի Տէ-
րութիւն ամենազօր Հոգւոյդ հզօրի,
առաքեա զցօղ քաղցրութեան քոյ,
եւ բարեգործեա 'ի յանձին եւ յիշ-
խանական ազդման զգայութեան զա-
մենայնից շնորհս բազմապարգեւ քո
ողորմութեան : Եւ հերքեա զբանա-
կան անդաստան մարմնեղէն կարծ-
րացեալ սրտիս յընդունակութիւն ար-
գասեաց հոգեւոր սերմանդ : Քում
ամենիմաստ էութեանդ խոստովա-
նիմք զամենայն պարգեւս 'ի մեզ
ծագեալ եւ աճեցեալ . որ ձեռնադ-
րես առաքեալս , լցուցանես մարգա-
րէս , ուսուցանես վարդապետս ,
բարբառեցուցանես համերս , եւ բա-
նաս զփակեալ ականջս խլից : Որպէս
ազգակիցն քո էակիցն Հօր անդրա-
նիկն Որդի քոյին գործակցութեամբ*

ներգործելով զայս ամենայն , քարոզեաց զքեզ Աստուած հաւասարակից իսկութեանդ Հօր ։ Շնորհեա եւ ինձ մեղաւորիս խօսել համարձակութեամբ զկենդանարար խորհուրդ աւետեաց Աւետարանիդ , հետեւել արագաթռիչ ընթացիւք մտաց ընդ ամենուն ասպարէզս քոյինաշունչ կըտակարանաց ։ Եւ 'ի մատչել իմ 'ի գլուխ հանդիսի մեկնութեան բանի՝ նախաժամանեցէ առիս գթութիւն քո , խօսելով յիս զարժանն եւ ըզպիտանին եւ զհաճոյն քո 'ի ժամանակի , 'ի փառս եւ 'ի գովեստ Աստուածութեանդ քո , եւ 'ի լրութիւն շինութեան կաթողիկէ Եկեղեցւոյ ։ Եւ կարկառեա 'ի վերայ իմ զամենամերձ աջ քո , եւ զօրացո զիս շնորհօք գթութեանդ քո ․ փարատեա 'ի մտաց իմոց զմէգ մթութեան մոռացութեան , ապաքինեալ ընդ նմին զխաւար մեղաց , ամբառնալ ուշիւ իմաստիցս՝ 'ի կենցաղոյս երկրէ 'ի բարձունս ։ Լուսաւորեա

՚ի յիս վերստին զծագումն անստուեր հրաշից գիտութեան Աստուածութեան քոյ, հզօր, արժանի լինել առնել եւ ուսուցանել յօրինակ բարեաց Աստուածասէր լսողաց: Եւ քեզ ամենայն փառք յամենայնի, ընդ Հօր ամենակալի եւ ընդ Որդւոյդ միածնի եւ բարերարի, այժմ եւ յանվախճան յաւիտեանս. ամէն:

ՆԱԽ ՔԱՆ

ԶՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆ .

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ:

ԲԱՆ ԻԷ.

Ա. Եւ քանզի ընդ ողբաձայնիցն քանաստեղծութեանց վերընծայելոց զգրութիւն թուոյս յարմարեցի կական եւ հեծութիւն, հառաչանք կողկողագինք, դառնութեան լալումըն եւ արտասուաց երգ. դարձեալ ակայց զճառ պաղատանացս՝ խոստովանօրէն զղջականաբար, զգաղտ-

նածածուկն յայտնաբարբառ . զի անդրադարձութեամբ սկզբմամբն եւ վերջաւորօքն բանիւք , զնոյն համաձեւութիւն 'ի մի թախանձ նմին մաղթանաց հոգեկեցոյցն խոնարհութեան՝ աստանօր եղից :

Ե. Մեղայ մեծիդ բարերարութեան՝ անարգս մեղայ . մեղայ ծագմանդ ճառագայթից՝ խաւարս մեղայ . մեղայ շնորհացդ անբաւ երախտեաց՝ արդարեւ մեղայ . մեղայ սիրոյդ վերնումդ գթութեան՝ յայտնապէս մեղայ . մեղայ ստացողիդ յոչէութենէ՝ բառուդապէս մեղայ . մեղայ գերունակ գոգոյդ գրկանաց՝ անբաւս մեղայ . մեղայ աննուաղլուսոյդ վայելման՝ նենգողս մեղայ . մեղայ ճաշակման անճառդ կենաց՝ բազումս մեղայ . մեղայ անհաս պարգեւացդ ձրից՝ հանապազ մեղայ . մեղայ գոլեալ մարմնոյդ Աստուծոյ՝ մահու չափ մեղայ . մեղայ պաշտելի արեան աբարչիդ՝ խոխապէս մեղայ : Ահա արդարեւ օրհնեալ է հատուած բանի

յուսադրական սրտի այսր մեղայիոյն սա՝ պատուելի աւանդ, անմոռաց պատուէր, հայրենեացն տուր, Նախահարցն օրէն, համայնից թոշակ, աններքելի բան, զօրաւոր պատասխանի, կենդանութեան կամուրջ, ախորժելի վերնոյն, սիրելի Սրբոց, անխզելի կապ, հրաշալի բարբառ, անշրջելի պատճառ, բաղձալի աղերս, փափաքելի սեղան, սրտաբեկ հնչումն, անհնարից ճարակ, կարծրութեան վանիչ, Աստուածապաշտից սահման, հեթանոսաց գիրք, վաղնջուց կանոն, քրիստոնէից հարազատ, արարչութեանն յաղթող, անջրպետ հզօր, խարոց ահաւոր, արուեստ բարձրութեան, խորութիւն անչափ, հիացման տեսիլ, խորհուրդ կնքեալ․ ընդ որ չիք ումեք անցանել, եթէ ոչ անըմբռնելի մտաց արագման ըղձա ծանիցէ։ Զայն բարեպատեհ հրաշաւորական, որ ոչ յիշատակեցաւ 'ի վերջին դատակնիք դատուն

կքելոյ · գուցէ առ նմին խզեալ համառօտ զվրիժակն իրաւանց մահուն հասելոյ, յորմէ ընտրութիւնն ապագործ եղեալ, զսահմանն յաւիտենական քակտեսցէ: Ջարդ փառաց մեծութեան, որով նոյն ինքն Աստուածութիւնն պսակեալ բարգաւաճի: Քանզի ով ոք գիտեալ կալաւ զեղջերաց սեղանոյ այսր սրբութեան, եւ ոչ առ ժամայն պրծեալ 'ի պատժոց անարատ գտաւ. Իսկ եթէ Աքար Զարմեան, եւ Սաւուղ Կիսեան, եւ Յուդա Սիմոնեան, ասելով զայն ոչ արդարացան, եւ ես վկայեմ իրաւամբք խոստովանեալ զայս պայման բանի, զի ակամայիցն բռնադատելոց ոչ է կատարեալ սէր, ուստի եւ ոչ բովանդակապէս փրկութիւն: Իսկ ես կամաւ համբուրեմ դարձեալ կրկնելով զերջանիկ բանիդ զմկրտութեան հարազատս:

Գ. Մեղայ երախտեացդ մոռացութեան՝ վերստին մեղայ · մեղայ մարմնոյ ձեռն յօգի հարեալ՝ յիմարս մե-

ղայ . մեղայ առ կեանս դրժողութեան՝ խակ եւ խակ մեղայ . մեղայ բանիւք ապախտ առնելով՝ չարաչար մեղայ . մեղայ 'ի յօր սատակման ինձէն ստիպեալ՝ վատթարս մեղայ . մեղայ պարտականս անկենդան մահուն՝ ձաղելիս մեղայ . մեղայ անպատկառս քո բարձրութեան՝ տաղտկալիս մեղայ : Վերջին ինձ կրկին աշխարհ հոգւոր՝ զի 'ի կորուստ եւ 'ի կործանումն ինձ երեւեցաւ , զի անդարձս վարատեցայ , զի որդիս թշնամի գրեցայ , զի 'ի բարձանցն երկնից ընկեցայ , զի փուշս վարուց դիզի : Եւ եւս առ ամին ողբք աղաղակի , զի անձամբ զանձն անարգեցի , զի բադին կորուսչին գտայ : Այլ իմն կսկիծ դժնդակ սրտի , զի զիս ունին առ որ չեմ , զարտաքնայարդար բաժակս անմաքուր , զբռեալ որմն գարշունակ , զսին պարծանօք պանծուցեալս , զլոյս 'ի մռայլ չըրջեալ , զգերանդիր ակնս՝ թշուառացեալ , զջահս փառաց՝ չիջեալ , զա-

մենայնիւս յամենայնի ամենայն իրօք վնասակարս , առ անօրինականն տէրունականս , առ յայտնութիւնն Աստուածայինս , առ երեւմունս աբարչագիրս , առ խոնարհութիւնն սարսափելիս, առ այն զոր տեսի աչօք իմովք , առ որ մեծ է պատասխանատուութիւնս քան առ համօրէն Աւետարանին զարմանս, հիացմունս, հոգըս հայրողականս , անդաճմունս անհնարաւորս , թուականութիւնս մտաց անբարդելիս , եկմունս անկատարս , իջմունս անհաստատս , յուսահատութիւնս յարմարականս , յանդիմանութիւնս պատշաճականս , ձաղանս պատեհագոյնս , նշոյլս խրատուցիս , անէծս արժանահատոյցս : Արդ այսոքիկ են մեղաւորիս իմ կշտամբութիւնք , եւ ինքնահարուած տանջանաւորութիւն :

Դ. Եւ քանզի կարող ես զայս ամենայն զպարտս թողուլ , եւ ըզ խայթուածս մահու բժշկել , Տէր ողորմութեանց , Աստուած բոլորից ,

Քրիստոս թագաւոր բարձրեալ Հօր Որդի, առեղծիչ գթած բարերար, օրհնեալ առատ հարուստ, անհուն հզօր ողորմած, տեսուչ ձեռնկալ հաստիչ, ապրեցուցիչ դարմանիչ կեցուցիչ, երկայնամիտ անոխակալ ապաւէն, բժիշկ գովեալ երկնաւոր, անճառ լոյս կեանք, յարութիւն 'նորոգութիւն քաւութիւն, եթէ հայեցցես մարդասիրութեամբ, ըստ որում քոյդ են սովորութիւնք, նայեցեալ 'ի քեզ կողկողիմ եւ ես. եթէ լուիցես, հառաչեմ. եթէ ունկն մատուցանիցես, պաղատիմ. եթէ անսայցես, աղերսեմ. եթէ ներեացես, աղաչեմ. եթէ առ իս դառնայցես, գոչեմ։ Ապա եթէ անտես առնիցես, կործանիմ. իսկ եթէ առ ոտն հարկանիցես, լամ. եթէ զոգեպահն ոչ ընծայեսցես, մեռանիմ. ապա եթէ անհարկու գէմս ցուցանիցես, սատակիմ. իսկ եթէ սաստեսցես, գողամ. եթէ խեթիւ տեսանես, սոսկամ. ապա եթէ սաստ-

կամաս, սարսափեմ. եթէ հալածես, հեծեմ. իսկ եթէ ընդ վայր հարկանիցես, հերքիմ. եթէ զողբոց վհատութիւնս ոչ տայցես, տագնապիմ. եթէ խոստանաս, փախնում. ապա եթէ սպառնաս, ընկճիմ: Իսկ եթէ քննես, քարկոծիմ. ապա եթէ ուժգին ակնարկես, սուզանիմ. եթէ ոչ անխայեսցես, մերժիմ. եթէ կոչեսցես, խիթամ. իսկ եթէ աչս յառեսցես, ամաչեմ. եթէ ձայն տացես, երկնչիմ: Զբարեացն պարգեւ մատնեալ, զերանութիւնն թողեալ, զշնորհն լքեալ, զուխտն ցրըեալ, զաւանդն կենաց մոռացեալ, զհամարձակութեանն վստահութիւն կորուսեալ, զառեղծինգ էւցս բարկացուցեալ, զանճառութիւն շնորհին ընդոտնեալ, զպատուոյն պատկեր այլայլեալ: Իսկ եթէ առ այս խեղդ մահու հեծութեան ցաւոյ մարդասիրեալ՝ առ իս ժամանեցուսցես, Տէր Յիսուս Քրիստոս գաղդեալն դիր նամիլ 'ի յլիս, եթէ բժշկութիւն դա-

դարեցուցանէ զմեզս մեծամեծս, որով ամենառատ քաղցրութեամբ պատուաստեալ 'ի քեզ, զքոյդ կերպարան լուսոյ նկարեալ յոգի՝ մերըստին գտեալ պնդեցայց քաւեալ, եւ ստեղծեալ կրկին 'ի փրկութիւն անմահից կենացն անախտականաց. եւ քեզ ընդ Հօր Հոգւովդ սրբով փառք յաւիտեանս. ամէն։

ՅԵՏ

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ Ե.

Ա. Եւ արդ ես երկրածինս մարդ՝ կենցաղականաւ անկայուն գոյիւ ըզբաղեալ, եւ յիմարութեամբ պատրողականաւ գինեաւս յիմարեալ, որ ամենայնիւ ստեմ, եւ ոչ միով իւիք ճշմարտեմ. Քանզի որովք դիմօք վերագրեցելովք նշանակօք աղարտեցելովք՝ յանդգնեցայց լինել յան-

դիմաց քում դատաստանիդ, ով իրաւադատ ահաւոր, անճառ, անպատում, Հզօր Աստուած բոլորից: Քանզի դատեալ ատեանն 'ի այն զապերախտութիւն մեղուցեալ անձինս առ քումդ երախտիս, ցուցից զիրաւունս քո միշտ զօրացեալ եւ զանիրաւութիւնս իմ յաւէտ պարտաւորեալ: Որ արարեր զիս 'ի քո պատկեր պանծալի 'ի ձեռն վեհիդ տպաւորութեան, զտկարս օժանդակելով:

Բ. Զարդարեցեր բանիւ, փայլեցուցեր փչմամբ, մտօք ճոխացուցեր, իմաստիւք աճեցուցեր, հանճարով հաստատեցեր, 'ի չնչականացն որոշեցեր, հոգւով իմանալեաւ խառնեցեր, իշխանականին գոյիւ պճնեցեր, ծնար հայրաբար, սնուցեր դայեկապէս, տածեր ստացողապէս, տնկեցեր զամբարիշտս 'ի քումդ գաւթի, Ջրովն կենաց ոռոգեցեր, աւազանին ցօղով մաքրեցեր, կենացն վըտակաւ արմատացուցեր, հացիւդ երկնայնով ջամբեցեր, Աստուածա-

ցին արեամբդ արբուցեր, անհպիցն եւ անհասանելեացն ընտանեցուցեր, զանչս երկրեղէն 'ի քեզ համարձակեցեր, լուսովդ փառաց վերածածկեցեր, զհողանիւթ մատունս անմաքուր ձեռացս 'ի քեզ մատուցեր, զմոխիրըս անարգ մահացու՝ իբր զնշոյլ յուսոյ յարգեցեր, զճայր քո հզօր ահաւոր օրհնեալ՝ մարդասիրապէս եւ անարժանիս իմոյ անձին կնքեցեր։ Ոչ կիզեր զբերանս լցեալ նանրութեամբ՝ 'ի ժառանգակիցն կարդալ զքեզ, ոչ կշտամբեցեր զյանդգնեալս 'ի քո կցորդութիւն, ոչ ստուերացուցեր զտեսիլ աչացս 'ի քումդ անկնարկութիւն, ոչ արգելանաւ կապանաց ընդ մահապարտացն տարագրեցեր, ոչ խոտորակեցեր զդատակ բաղկիս՝ որ անմաքրապէս առ քեզ համբառնայր, ոչ մանրեցեր զոտս իմոց մատանցս 'ի շօշափելն զբանդ կենաց, ոչ պատեցին զինեւ մառախուղք 'ի ձօնելն զքեզ՝ ահաւոր, ոչ փշրեցեր զպարս ատամանցս յըմ-

բոշխնելն զքեզ՝ անսահմանելի , ոչ զնայցեր բարկութեամբ խոստոմնակ՝ խոստոմնակի ընդ քեզ հեռեւողս , իբր ընդ վրիպեալ ուխտին Իսրայելի , ոչ խայտառակեցեր 'ի հարսնարանիդ զանարժանս քումդ պարերգութեան , ոչ 'ի գձուձ հանդերձին տեսիլ զանօրինեալս յանդիմանեցեր , ոչ կապանօք ձեռաց եւ ոտից յարտաքին խաւարն հալածեցեր ։

Գ. Զայս ամենայն մասունս բարեաց եւ զներելոյդ երկայնմտութիւն ընկալեալ 'ի քէն՝ բարերար , օրհնեալ եւ յամենայնի միշտ երկայնամիտ , փոխադրեցի վնասակարս պարտեաց՝ անթիւս եւ բազմօրինակ անօրէնութիւնս , մարմնականաց եւ անձնականաց՝ ամենակիր բազմածուփ խորհրդոց յուզմանց երկրաքարշութեանց ։ Զայսոսիկ քեզ , Աստուած իմ եւ Տէր , ընդ այսքանեաց բարեաց փոխաբերեցի · զայս քեզ ինձէն հատուցի չարիս , ըստ Մովսիեան յանդիմանութեանն առակի ,

մոռացեալ զիմաստութիւն եւ զսի-
րողս յիմարութեան : Զայս բարեաց
երախտեաց կաճառ՝ ընդ ունայնու-
թեան գնացիք՝ չարաչար ունայ-
նացուցի . զայս լուսաւորութիւն չը-
նորհաց անճառից 'ի բարձրելոյդ
խնամոց բարգեցեալ՝ մոլկան խե-
լագարութեան ցնդեցի : Եւ թէպէտ
բազում անգամ ծանուցար կարկառ-
մամբ ձեռին քո այցելութեան ձգել
զիս առ քեզ, ոչ հաւանեցայ ընդ Մար-
գարէին որ զԻսրայէլէ ամբաստա-
նութեան . եւ թէպէտ խոստացայ
դաշնաւորեցի քեզ հաճոյանալ , եւ
ոչ ընդ այսմ սահմանաւ ուխտիւ
փակեցայ , այլ դարձեալ զնոյն նիւ-
թեցի չարիս , անդստին յոճն առա-
ջին մասնա , փչոցն մեղաց հերկեցի
զանդաստան սրտիս յորոմանն ար-
դիւնաւորութիւն : Առ իս յեղանեն
առածք Աւտուածարեալ սուրբ Մար-
գարէիցն . քանզի մնացեր յինէն
խաղողոյ , եւ ես ընդ այնորիկ փուշ
չառաւիղեցի . դարձայ յանախորժ

դառնութիւն պտղոյ՝ այգիս օտարացեալ. բուռն հարի զանհաստատ հողմոյ, որովք մինչ տատանեալ այսր անդր տարաբերիմ. ըստ ձայնի երանելոյն Յօբայ ընդ ճանապարհ իմն անդարձ գնացի. 'ի վերայ աւաղոյ շինուածս յիմարութեան կառուցի. Լայնատարր հետովք խաբեցայ կենացն անձկալեաց հասանել. փախեցի յինէն զելիցն ուղեւորութիւն. բացի կամաւ զկորստեան խորխորատն: Խցի զպատուհան լսելեացս իմոց առ բանիւ կենաց ընդունելութիւն. կափուցի զաչաց հոգւոյս հայեցուած առ 'ի զկենացն դեղ նկատել: Ոչ ընդոստեայ 'ի թմբրութեանց ւքմանէ մտացս 'ի պատգամ փողոյդ ահաւորութեան. ոչ զգաստացայ 'ի բողոք գուժի հրավիրձական աւուրն ընտրութեան. ոչ երբէք զարթեայ 'ի նիրհմանէ քնոյն մահացուի, որ 'ի կորուստն կարապետէ: Ոչ ետու հանդիստ քոյ հոգւոյդ 'ի մարմնեղէնս տաղաւարի. ոչ

ընդ բնութիւն շնչոյս խառնեցի ըզ մասն շնորհաց քումդ պարգեւի. իմոյս ձեռօք կոչեցի կորուստ, ըստ առակողըն, զհոգիս կենդանի մահացուցանել ։

Գ. Եւ զինչ է ինձ սակաւ եւ նուազագոյնս յօդել սահմանս կսկծելիս չափաբերականս, մինչ անցեալ է ըստ քանակութիւն եւ վրիպեալ ըստ բժշկութիւն ։ Արդ քո է ընձեռել կեանս հոգւով մեռելոյս, եւ անոխակալութեամբ մատչել առ այցելութիւն դատապարտելոյս Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ. քեզ փառք յամենայնի. ամէն ։

Աղօթք զօրաւոր հաւատացելոց 'ի Քրիստոս: Զոր արարեալ է Տեառն Ներսիսի եղբօրն Գրիգորիսի Հայոց Կաթուղիկոսի:

Հաւատով խոստովանիմ, եւ երկրպագանեմ քեզ՝ Հայր եւ Որդի եւ սուրբ Հոգի, անեղ եւ անմահ բն-

նութիւն , արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան եւ ամենայն եղելոց . եւ ողորմեա քո արարածոց. եւ ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ, եւ երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս , միամնական սուրբ Երրորդութիւն եւ մի Աստուածութիւն , արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի . հալածեա 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց եւ անգիտութեան , եւ լուսաւորեա ըզմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս, եւ ընդունել 'ի քէն ըզխնդրուածս իմ. եւ ողորմեա քո :

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ , որ առաքեցեր զորդին քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, եւ զգեցո ինձ զպատմուճանն զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք . եւ ողորմեա քո :

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ , որ խոնարհեցար 'ի Հայրական ծոցոյ՝ եւ առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն

Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան. խաչեցար եւ թաղեցար եւ յարեար 'ի մեռելոց՝ եւ համբարձար փառօք առ Հայր, մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ գաս արքայութեամբ քով. եւ։

Հոգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր 'ի Յորդանան եւ 'ի վերնատունն, եւ լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ Աւազանին, մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. մաքրեա զիս վերստին Աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զԱռաքեալսն. եւ ողորմ։

Անեղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով եւ մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինսն՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. եւ ող։

Տէր ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ եւ գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, եւ գրեա զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց. եւ ողորմ։

Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամա

եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս, զի 'ի ծննդենէ սուրբ Աւազանին մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քո զգայարանօք իմովք, եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. եւ ողորմ։

Ամենախնամ Տէր՝ դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ եւս հայիլ յարատ, եւ ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան, եւ բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զստութիւն, եւ սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն, եւ ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն, եւ ոտից իմոց՝ ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զշարժումն սոցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. եւ։

Հուր կենդանի Քրիստոս՝ զհուր սիրոյ քո՝ զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ. զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ, եւ սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց, եւ մաքրեսցէ զմեղս

մարմնոյ իմոյ, եւ վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրտի իմում. եւ։

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհիլ եւ խօսիլ եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. 'ի չար խորհրդոց 'ի բանից եւ 'ի գործոց փրկեա զիս. եւ։

Կամեցող բարեաց Տէր կամարար, մի թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ, այլ առաջնորդեա ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. եւ ողորմ։

Արքայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց՝ եւ զօրացո զսիրտ իմ ատել զմեղս, եւ սիրել զքեզ միայն, եւ առնել զկամս քո. եւ ող։

Խնամող արարածոց, պահեա նշանաւ խաչի քո զհոգի եւ զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց, 'ի փորձութեանց դիւաց, եւ 'ի մարդոց անիրաւաց, եւ յամենայն վտանգից հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողորմ։

Պահապան ամենայնի Քրիստոս՝ այ

քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի, 'ի նստել 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել եւ 'ի յառնել, զի մի երբէք սասանեցայց·
եւ ողորմ:

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, եւ լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ, դու հոգա եւ պատրաստեա զպէտս հոգւոյ եւ մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան · եւ ո:

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո զիս 'ի չար սովորութեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն, եւ բեւեռեա 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, եւ զերկիւղ գեհենոյն, եւ զսէր արքայութեանն · զի զղջացայց 'ի մեղաց՝ եւ գործեցից զարդարութիւն · եւ:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացո 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին · զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս · եւ:

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգեւեա

ինձ ուղղափառ հաւատով եւ բարի գործով, եւ սուրբ Մարմնոյ եւ Արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. եւ:

Բարերար Տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որ են ՚ի ներքոյ երկնից. եւ:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ՚ի կոչման աւուրն, եւ հանգչել յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի գալստեան քո. եւ:

Դատաւոր արդար յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս եւ ըզ մեռեալս, մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն, եւ լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. եւ:

Ամենողորմ Տէր՝ ողորմեա ամենայն հաւատացելոց ՚ի քեզ, իմոց եւ օ

տարաց, ծանօթից եւ անծանօթից, կենդանեաց եւ մեռելոց, շնորհեա եւ թշնամեաց իմոց եւ ատելեաց զթողութիւն՝ որ առ իս յանցանաց. եւ դարձո զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեանդ քում արժանի եղիցին. եւ:

փառաւորեալ Տէր՝ ընկալ զաղաչանս ծառայի քո, եւ կատարեա 'ի բարի զխնդրուածս իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, եւ Յովհաննու Մկրտչին, եւ սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, եւ սրբոց Առաքելոց՝ Մարգարէից՝ Վարդապետաց՝ Մարտիրոսաց՝ Հայրապետաց՝ Ճգնաւորաց՝ կուսանաց, Միանձանց, եւ ամենայն Սրբոց քոց Երկնաւորաց եւ Երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք եւ երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեանն՝ Տէր ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցո զմեզ ։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ զԱստուածածինն եւ զամենայն Սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ եւ գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր ։ Ամենակալ Տէր ։

ԱՂՕԹՔ

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին՝ անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, եւ որոց այսօր է յիշատակ ։

Լուր մեզ Տէր եւ ողորմեա, ներեա քաւեա եւ թող զմեղս մեր ։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս.
ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Զհանգստեան զաղօթս եւ զաղաչանըս ընկալ մարդասէր Աստուած 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց. մեր մեղաց եւ մեր բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա. 'ի չարեաց փրկեա՝ 'ի մեղաց ազատեա՝ եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր, որ պարգեւեցեր զօրս զայս բարեաւ եւ խաղաղութեամբ անցուցանել:
Մարդասէր Աստուած՝ զառաջակայ գիշերս որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա, 'ի չարեաց ազատեա, եւ 'ի գործս բարիս առաջնորդեա:
Առաւօտու օրհնութեանցն եւ փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, եւ պահեա 'ի խաղաղութեան:
Տէր Աստուած մեր՝ տուր զքո խա-

զաղութիւնդ ամենայն աշխարհի՝ բարձ զցասումն եւ զպատուհասն 'ի յարարածոցս։

Ողորմեա հարց եւ եղբարց մերոց՝ կենդանեաց եւ հանգուցելոց։

Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պաղատուից, ապաստաւորաց, եւ այնոցիկ՝ որք ընդհովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ։

Տէր Աստուած՝ օգնեա թագաւորացըն Քրիստոնէից, եւ իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց եւ զաւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան։

Տէր Աստուած մեր՝ պահեա զառաջնորդս, եւ զմիաբան զեղբարութիւնըս մեր, ամբողջ եւ անխռով 'ի կամս ողորմութեան քոյ։

Նշանաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւ քո՝ հալածեա զերեւելի եւ զաներեւոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց եւ 'ի բնակութենէս մերմէ. փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից, եւ արժանի արա զերանաւէտ կենացն անվախճանից, եւ քեզ փառք յաւիտեանս, ամէն։

Օրհնեալք եղերուք 'ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. հանդերուք խաղաղութեամբ. եւ Տէր Յիսուս եղիցի ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

ԶՂՋՈՒՄՆ

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանըն՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ: խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ՝ եւ Սրբուհւոյ Աստուածածնին՝ եւ առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղըս զոր գործեալ եմ. քանզի մեղայ խորհրդով բանիւ եւ գործով կամաւ եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ՝ մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ հոգւովս եւ զօրութեամբ սորա, մտօքս եւ շարժմամբ սորա, մարմնովս եւ զգայութեամբ սորա: Մեղայ զօրութեամբ Հոգւոյս. խաբամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ եւ երկ-

չոտութեամբ , չռայլութեամբ եւ ժլատութեամբ . զեղխութեամբ , անխրատութեամբ , չարահաւանութեամբ , յուսահատութեամբ եւ թերամտութեամբ՝ մեղայ Աստուծոյ ։ Մեղայ չար խորհրդով մտացս , նենգութեամբ , ատելութեամբ , խեթիւ , մախանօք , յաչաղանօք , թուլութեամբ , պոռնկական խորհրդով . արուական , իգական , անասնական , գրաստական , գազանական . 'ի գիշերի եւ 'ի տուընջեան . երազական գիճութեամբ՝ եւ յանրջական գարշ աղտեղութեամբ . մեղայ Աստուծոյ ։ Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս . հեշտութեամբ , պղերգութեամբ , յօրանջմամբ քնոյ , չարժութեամբ մարմնոյս , եւ զազրագործութեամբ 'ի պէս պէս ախտս Հեշտալրութեամբ լսելեացս . արատութեամբ աչացս . ցանկութեամբ սրտիս . լրգութեամբ ռնգացս . պագշոտութեամբ բերանոյս . անժուժկալութեամբ . չուայտութեամբ . եւ արբեցութեամբ՝ մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզուիս. ստախօսութեամբ. սուտ երդմամբ. երդմնազանցութեամբ. հակառակութեամբ. վիճաբանութեամբ. բամբասկութեամբ. չոգմոգութեամբ. քսու. դատարկաբանութեամբ եւ ծաղու զրախօսութեամբ, հերձախօսութեամբ, եւ անիծաբանութեամբ. տրտնջելով, դժգոհելով, բամբասելով, եւ հայհոյելով՝ մեղայ Աստուծոյ։ Մեղայ գողութեամբ ձեռացս՝ ադահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով, եւ ընդ գարշս ածելով՝ մե։ Մեղայ ամենայն յօդուածովք շինուածոյս եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. եօթնեակ զգայարանօքս եւ վեցեկի շարժմամբս. վերամբարձ ոտնահարութեամբ եւ փայլաքարշ մեղկութեամբ. յաջ եւ յահեակ խոտորելով. զառաջնոցն մեղանչելով եւ վերջնոցն չար նշաւակ գոլով մեղ։ Այլ եւ մեղայ եօթնիցս յանցանօք մահացու մեղօք. Հպարտութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. նախանձու՝ եւ

մասամբք նորին. բարկութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. ծուլութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. ագահութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. որկրամոլութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. բղջախոհութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. մեղայ։ Այլ եւ մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ. յանձնառնլեացն եւ հրաժարելեացն. զի ոչ զյանձնառականն կատարեցի, եւ ոչ 'ի հրաժարելեացն հեռացայ. զօրէնս առի եւ յօրինացն հեղգացայ. 'ի կարգս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ եւ գործոյս անարժան գտայ. զխոտելով զչարն կամաւ կորացայ, եւ 'ի բարեաց գործոց եւ յինէն հեռացայ. վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ։ Զո՞րն ասեմ կամ զո՞րն խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք իմ. աններելի են ցաւք իմ, եւ անբըժշկելի են վէրք իմ. մեղայ Աս։

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան եւ բարեխօս առ մի-

ածին Որդին Աստուծոյ. զի իշխա-
նութեամբդ որ տուեալ է քեզ, ար-
ձակեսցես զնա 'ի կապից մեղաց ի-
մոց աղաչեմ զքեզ ։

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Աստ-
ուած եւ թողութիւն շնորհեսցէ ա-
մենայն յանցանաց քոց. խոստովա-
նացելոցդ եւ մոռացելոցդ ։ Եւ ես
կարգաւս Քահանայական իշխանու-
թեամբ, եւ հրամանաւն Աստուա-
ծային՝ թէ « Զոր արձակիցէք յերկ-
րի, եղիցի արձակեալ յերկինս » նո-
վին բանիւն արձակեմ զքեզ յամե-
նայն մասնակցութենէ մեղաց քոց.
'ի խորհրդոց՝ 'ի բանից եւ 'ի գործոց.
յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
սրբոյ ։ Եւ դարձեալ տամ զքեզ 'ի
խորհուրդս սուրբ Եկեղեցւոյ. զի զոր
ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ
'ի բարեգործութիւն եւ 'ի փառս
հանդերձեալ կենացն. ամէն ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՀԱՒԱՏՈՅ

Հաւատամք 'ի մի Աստուած, 'ի Հայրն

ամենակալ, յԱրարիչն երկնի եւ երկ-
րի, երեւելեաց եւ աներեւութից։
Եւ 'ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս յՈր-
դին Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ
Հօրէ՝ միածին, այսինքն յէութենէ
Հօր։ Աստուած յԱստուծոյ, լոյս 'ի
լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱս-
տուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ եւ ոչ ա-
րարած։ Նոյն ինքն 'ի բնութենէ
Հօր. որով ամենայն ինչ եղեւ յեր-
կինս եւ 'ի վերայ երկրի, երեւելիք
եւ աներեւոյթք։ Որ յաղագս մեր
մարդկան եւ վասն մերոյ փրկութեան
իջեալ 'ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մար-
դացաւ, ծնաւ կատարելապէս 'ի
Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն
սրբով։ Որով էառ զմարմին զհոգի
եւ զմիտ, եւ զամենայն որ ինչ է
մարդ, ճշմարտապէս եւ ոչ կար-
ծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թա-
ղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ,
ելեալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն՝
նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է
նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր՝

՚ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան ։ Հաւատամք եւ ՚ի սուրբ Հոգին՝ յանեղն եւ ՚ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ՚ի մարգարէս եւ յաւետարանս ։ Որ էջն ՚ի Յորդանան, քարոզեաց զԱռաքեալսն, եւ բնակեցաւ ՚ի սուրբսն ։ Հաւատամք եւ ՚ի մի միայն ընդհանրական եւ առաքելական Եկեղեցի ․ ՚ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ՚ի քաւութիւն եւ ՚ի թողութիւն մեղաց ։ Ի յարութիւնն մեռելոց, ՚ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից եւ ՚ի կեանսն յաւիտենականս ։ Իսկ որ ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Որդին ․ կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սուրբ Հոգին ․ կամ թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ եւ կամ զսուրբ Հոգին ․ եւ թէ՝ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսին նզովէ կաթուղիկէ եւ առաքելական Եկեղեցի ։

ՓԱՌԱԲԱՆՈԹԻՒՆ

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, 'ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս. օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ, եւ գովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք Տէր զքեզ, եւ երկիրպագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց։ Տէր թագաւոր Սուրբ երկնային Աստուած եւ Հայր ամենակալ։ Տէր եւ Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ Սուրբ Որդի։ Տէր Աստուած Գառն Աստուծոյ եւ Որդի Հօր, որ առեր զմեղս 'ի կուսէն։ Ողորմեցար բարձեր զմեղս աշխարհի, եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր։ Սուրբ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր ողորմեաց մեզ։ Զի դու միայն Սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ Տէր եւ հոգիդ Սուրբ որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր. ամէն։ Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ, Տէր եւ գովեմք զանուն Սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամ-

ժանի արա Տէր զօրս զայս խաղաղութեամբ, եւ առանց մեղաց պահեա զմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց, գովեալ եւ փառաւորեալ է անուն Սուրբ քո յաւիտեանս ամէն: Օրհնեալ Տէր ուսո ինձ զարդարութիւնս քո: Օրհնեալ Տէր ուսո ինձ զարդարութիւնս քո: Օրհնեալ Տէր ուսո ինձ զարդարութիւնս քո: Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ: Ես աղաչեմ Տէր ողորմեա ինձ, եւ բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ: Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո, եւ զփրկութիւնս քո տուր մեզ: Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ: Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի, ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ: Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանութեան, եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս: Ծագեա զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ Տէր:

ՎԵՐՋ

İBB Eyüp Sultan Halk ve Çocuk Kütüphanesi
ERM1403
255.07.02.01.06.00/